

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra zahradní a krajinné architektury

**Případová studie řešení revitalizace krajiny obce
Hostomice**

Diplomová práce

Vedoucí práce: RNDr Oldřich Vacek, CSc.

Autor práce: Jaroslav Nedvěd

2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Případová studie řešení revitalizace krajiny obce Hostomice" jsem vypracoval samostatně a použil jen pramenů, které cituji a uvádím v přiložené bibliografii.

V Hostomicích dne 8.4. 2016

Jaroslav Nedvěd

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval RNDr. Oldřichovi Vackovi, CSc., za věnování svého času, poskytnutí informací a rad, jež přispěly k vytvoření této práce.

Případová studie řešení revitalizace krajiny obce Hostomice

Souhrn

Předkládaná diplomová práce se věnuje revitalizaci krajiny území Hostomice, které leží ve středočeském kraji v okrese Beroun. Diplomová práce se zabývá literární rešerší, ve které popisuje vliv vývoje zemědělství na krajinu, rozptýlenou zeleň, vodu v krajině a historické mapové podklady. V analytické části zpracovává širší vztahy a přírodní podmínky jako jsou geologie, pedologie, rekonstruovaná a přirozená potencionální vegetace a geomorfologické členění. Dále diplomová práce analyzuje historický vývoj území dle mapových podkladů a snímků. Veškeré analýzy jsou popsány slovně v textu i graficky formou map. Návrhová část popisuje navrhované zásahy jak slovně tak graficky v mapách, dovoluje si stanovit zásady rozvoje území a popisuje charakter venkovského krajinného rázu. Návrh území zachovává, chrání stávající a rozvíjí další hodnoty území, především přírodní, kulturní, historické a architektonické. Klade důraz na vzájemnou pěší provázanost mezi sídly, otevřít a zpřístupňuje ji lidem pomocí rozčlenění polních celků na parcely dle otisku historického vývoje. Návrhová část je soustředěna na extravilán a je členěna do kapitol zabývajících se krajinářským návrhem, kompozičním návrhem, koncepcí cest a návrhem vodohospodářských revitalizací. Součástí práce jsou osazovací plány krajinných návrhů.

Klíčová slova: Hostomice, revitalizace krajiny, plužina, rekreační potenciál, stromořadí

The case studies of revitalization landscape of the city Hostomice

Summary

The present thesis is devoted to landscape revitalization Hostomice territory, which lies in the Central Region in the district of Beroun. The thesis deals with a literature review which describes the impact of agricultural development on the landscape of scattered vegetation, water, landscape and historic maps. In the analytical processes of broader relations and natural conditions such as geology, soil science, reconstructed and potential natural vegetation and geomorphological structure. Further thesis analyzes the historical development of the area according to maps and images. All analyzes are described verbally in text and graphic form of maps. The third part describes the proposed intervention both verbally and graphically in maps, allows you to establish the principles of territorial development and describes the character of the rural landscape. Draft territory preserves, protects existing and developing additional value territory, mainly natural, cultural, historical and architectural. Emphasizes the mutual pedestrian links between settlements, open and accessible to people using the breakdown field units on the parcel under the impression historical development. Forms part focuses on the rural area and is divided into chapters dealing with the landscaping design, compositional design, concept design of roads and water revitalization. The work of landscape planting plan proposals.

Keywords: Hostomice, landscape revitalisation, lea, recreational potential, alleys

Obsah

1 Úvod	9
2 Cíl práce	10
3 Literární přehled	11
3.1 Krajina	11
3.2 Krajinný ráz	12
3.3 Vývoj krajiny a zemědělství	12
3.3.1 Neolitická revoluce	12
3.3.2 Středověká kolonizace	13
3.3.3 Mozaika v období barokních změn	14
3.3.4 Průmyslová revoluce	14
3.3.5 Změny ve 20. století	15
3.3.6 Vývoj do současnosti.....	16
3.4 Rozptýlená zeleň	17
3.5 Voda v krajině	18
3.6 Revitalizace a renaturace	19
3.7 Plužina	20
3.8 Mapové podklady	20
4 Zhodnocení podkladových údajů	22
4.1 Vymezení území	22
4.2 Širší vztahy	22
4.3 Charakteristika území	23
4.4 Občanská vybavenost	24
4.5 Doprava.....	25
4.6 Obyvatelstvo	25
4.7 ÚPD	25
4.8 Rekreační potenciál	26
4.9 Památky	26
4.10 Zemědělství a lesnictví	27
4.11 Přírodní podmínky	28
4.11.1 Geologie a půdy	28
4.11.2 Hydrologické poměry.....	29
4.11.3 Klimatické poměry	31
4.11.4 Biogeografické členění	31
4.11.4.1 Karlštejnský bioregion.....	32
4.11.4.2 Brdský bioregion	32

4.12	Rekonstruovaná přirozená vegetace a potenční přirozená vegetace	32
4.12.1	Černýšová dubohabřin	32
4.12.2	Biková bučina	33
4.12.3	Biková a/nebo jedlová doubrava	33
4.13	Fytogeografické členění	34
4.14	Typologie krajiny dle reliéfu a využití	34
4.15	Ochrana přírody	34
4.16	Historický vývoj zájmového území	35
4.16.1	Müllerova mapa	35
4.16.2	I Vojenské mapování list 140	36
4.16.3	II. vojenské mapování – (Františkovo) Čechy z let 1836-1852 (mapový list W 10 I)	38
4.16.4	III vojenské mapování – Františkojosefské z let 1876-1878 (mapový list 4052_1, 4052_3, 4152_1)	39
4.16.5	Císařský otisk stabilního katastru	42
4.17	Snímkování krajiny	42
4.17.1	Rok 1938	42
4.17.2	Rok 1951	43
4.17.3	Rok 1967	44
4.17.4	Rok 1978	46
4.17.5	Rok 1988	47
4.17.6	Rok 2001	48
4.17.7	Rok 2005	49
4.17.8	Rok 2011	49
5	Vlastní projekt	51
5.1	Současný stav	51
5.2	Souhrné hodnocení současného stavu a potenciálu území	63
5.3	Hodnocení znaků a hodnot krajinného rázu	64
5.4	Zhodnocení krajinného rázu	68
5.5	Kompoziční řešení a obytné využití	71
5.6	Zonace	74
5.7	Pocitová mapa	77
5.8	Návrh řešení	78
5.8.1	Celková charakteristika krajinářských úprav	78
5.8.2	Koncepce průchodnosti krajiny	82
5.8.3	Návrh vodohospodářských opatření	86
5.9	Zásady rozvoje území	88
5.10	Vizualizace	89
5.11	Osazovací plány	90

5.11.1	Remízek	90
5.11.2	Doprovodná vegetace	91
5.12	Ekonomické zhodnocení	95
6	Diskuse	98
7	Závěr:	100
8	Seznam použité literatury	101
9	Seznam obrázků a tabulek	104

1 Úvod

Úkolem práce je přiblížit a zhodnotit stav krajiny ovlivňovanou dlouhodobě zemědělskou činností. Monumentální krajinné úpravy probíhající v krajině, úspěšně na mnoha lokalitách setřely jejich původní kouzlo a charakter. Člověk ztratil historické vazby ke krajině jako domovu. V minulých dobách byla krajina obývána lidmi se vztahem k půdě způsobeným vlastnictvím půdy a jejím obhospodařováním. Krajina byla plná lidí vzhlížejících na prostor s uznáním a úctou. Zpřetrhané historické vztahy připomínají zachovalé pozůstatky komunikací a historických stezek s doprovodnými alejemi, drobná sakrální architektura a krajinné prvky patřící mezi důležité estetické hodnoty krajinného rázu. Při vytváření zásahů do krajiny je nutno jim vtisknout jejich venkovský charakter. Vesnická krajina by měla působit dojmem klidu a pocitu bezpečí v dnešní uspěchané době. Péče o krajinu a její estetické hodnoty se v dnešním typu zástavby sídelní kaší stává velice důležité téma.

2 Cíl práce

Cílem práce je analýza katastrálního území města Hostomice z hlediska možností revitalizace jeho krajinně-estetického a rekreačního potenciálu. Výstupem bude podklad pro návrh rozčlenění rozsáhlých zemědělských parcel do menších výrobních bloků, které umožní moderní zemědělské krajiny a současně zajistí její prostupnost. Návrh členění zemědělských ploch bude proveden na základě studia historických plužin a zaniklých polních cest.

3 Literární přehled

3.1 Krajina

Krajina je dle různých oborů různě chápána a má plno definic. Dle platné legislativy je krajina popisována jako část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů s civilizačními prvky (zák. č. 114/1992 Sb). Evropská úmluva o krajině (European Landscape Convention) je definuje jako oblasti, jak je chápou lidé, jejichž povaha je výsledkem akce a interakce přírodních nebo lidských činitelů. (Council of Europe 2000). Z geografického pohledu se většina definic shoduje, že krajina je rozdílně velká část zemského povrchu s odlišným působením ovlivňujících faktorů, přírodních či antropogenních vlivů (Godron et Forman, 1993, Sklenička, 2003). Ve své podstatě je krajina, která podle svého vnějšího obrazu a vzájemného působení svých jevů, tvoří prostorovou jednotku určitého charakteru a na geografických přirozených hranicích přechází v krajiny jiného charakteru (Troll, 1950). Krajina se často považuje za systém geografické sféry, tedy za geosystém v širším slova smyslu (Miklós a Izakovičová, 1997).

Krajinu ovlivněnou člověkem lze rozlišit na dvě základní kategorie. Krajinu přírodní za kterou můžeme označit takovou, která se vytváří působením abiotických i biotických faktorů, však bez antropogenních vlivů nebo jen s minimálními následky. Dále uvádí, že v naší krajině už lze jen těžko hledat člověkem nepozměněný ekosystém, s minimálně pozměněnou kvalitou ovzduší. Krajina kulturní V širším smyslu je charakterizována ovlivněním antropogenními vlivy a dodatkem energie zvenčí. Nejsilnější faktory ovlivňování vývoje jsou zemědělství a lesnictví (Sklenička, 2003). Toto tvrzení potvrzuje i další autor, který uvádí, že Kulturní krajina našeho civilizačního prostoru je výsledkem tisícileté, převážně hospodářské exploatace. (Kostrhun, 2006) V kulturní krajině je život lehčí, její vzhled je přírodní, a však rozhodně ovlivněn člověkem (Wöbse, 2002). Henrych (2005) označuje kulturní krajinu za takovou, jejíž jednotlivé prvky jsou význačné z kulturně historického hlediska, zejména zachování historických prvků. Území, jež se po určitou dobu svérázně vyvíjelo geopoliticky, hospodářsky a kulturně v závislosti na přírodních podmínkách, vyplývajících v podstatě ze zeměpisné polohy (Sklenička, 2003).

3.2 Krajinný ráz

Krajinný ráz definuje zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umisťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině (zák. č. 114/1992 Sb). Ráz krajiny je charakterizován souborem typických přírodních a člověkem vytvářených znaků, typické znaky krajinného rázu vytvářejí obraz dané krajiny. (Löw, 1995)

Žák ve své knize obytná krajina říká, čím vyspělejší bude kultura hmotná i duchová, tím více a častěji bude lidstvo mít zapotřebí načerpat sílu země, tím více a intimněji bude příroda domovem a bytem člověka. (Žák, 1947). Day (2002) tvrdí, že „ve skutečnosti se s místem setkáváme cestou našeho příchodu. Ukazuje cestu, jak pomocí lepších staveb umožnit svět lepším místem k životu.

3.3 Vývoj krajiny a zemědělství

3.3.1 Neolitická revoluce

Změny ve využívání krajiny budí zájem mnoha autorů. Krajina je již po staletí utvářena a přizpůsobována činnosti člověka. Tento proces trvá v nížinách už 7000 let, na vrchovinách 800 let a v horských partiích není kratší než 200 let. Jedním z prvních významných období je Neolitická revoluce (Löw et Míchal, 2003). Mladší doba kamenná přinášela zásadní změny v životním stylu a vlivu na okolní krajinu, lov a sběr byl nahrazen pěstováním rostlin (Lokoč et Lokočová, 2010). Dále uvádí, že kulturní krajina počínaje neolitem expanduje. Jedná se o osídlení krajiny, její odlesnění a využití pro produkci potravy od dob neolitu po dobu nejméně 6000 let. převážně teplé klimatické regiony ČR s nejúrodnějšími půdami (Lipský, 2000). Jak uvádí Míchal a Löw (2003) v době eneolitu nastupují první dřevěné nástroje, rádla, tedy dřevěné háky s kterými přišla do krajiny přímka a pravý úhel. Tito autoři dále tvrdí, že orba nebyla účinná, musela probíhat dvakrát a zúrodnění neumožňovalo pěstování plodin v agrotechnických lhůtách. Tento problém nevyřešilo ani používání více druhů obilí. V tomto období probíhalo zúrodnění pomocí žárového hospodářství, které spočívalo ve vykloučení a vypálení lesa. Živiny se do půdy dostávaly spolu s popelem, a však tímto systémem se půda brzy vyčerpala a muselo

se přistoupit k opětovnému vypálení nového lesa (Beránková et. Kubačák, 2010). Dle Lipského (1994) slovanská kolonizace opět přinesla do krajiny mozaiku odlesněných ploch, zemědělství bylo orné a usedlé, nikoli rotační žďárové. Slovanští zemědělci vyhledávali zprvu jen nejteplejší plochy, vyšší polohy zůstávaly zatím neosídlené.

3.3.2 Středověká kolonizace

Před obdobím Středověké kolonizace došlo ke zvětšení obdělávaných kusů půdy pomocí zapřažení zvířat a kovových nástrojů, které umožnily přejít ze žárového hospodářství na přílohový systém. Střídání orné půdy (3-4 roky) a přílohy (5-7let). Tento proces přechodu, však probíhal velice pozvolně a plynule (Löw et Míchal, 2003). Od druhé poloviny 13. století se osídlení zahušťovalo a postupovalo do netknutých lesů. Rozšiřovalo se zároveň do vyšších poloh. Ve 2. polovině 14. století zůstávaly zemědělsky nevyužity jen vysoko položené a obtížně dostupné horské svahy. Nástup vrcholného středověku dal vzniknout intenzivně využívané, mozaikovitě, pastevně polní krajině (Lokoč et Lokočová 2010). Beránková a Kubačák (2010) uvádějí, že s velkou vnější kolonizací přišla i nová soustava hospodaření, jednalo se o trojpolní hospodářskou soustavu, tedy o modifikovanou přílohovou soustavu, zavedení trojpolního systému, hlubší orbu pomocí pluhu a změnu tvaru pozemku, na protáhlé pásy. Jak popisuje Lipský (1994) tyto zásahy vlivem rozšiřování zemědělské půdy s sebou přinesly negativní projevy. Živelné rozorání svažitých ploch mělo za následek rozmach plošné i stržové eroze. Dalším důležitým obdobím ve vývoji krajiny u nás jsou husitské války, které umožnily nárůst zalesněných částí na úkor zemědělsky obhospodařovaných ploch, docházelo k opětovnému zarůstání vegetací (Beránková et. Kubačák., 2010). Další vývoj udává odlesňování jak potvrzuje Lipský (1994). Od 15 století do počátku 17. století bylo charakteristické opětovné rozšiřování výměry zemědělské půdy. Negativní následky odlesňování byly vyrovnány pestřejším sortimentem pěstovaných rostlin. Mezi nejvýnosnější obory hospodářství patřilo rybníkářství, z té doby pochází významné rybníkářské krajiny Čech. Koncem 16. století se rozkládaly rybníky v českých zemích na ploše 180 000 ha.

3.3.3 Mozaika v období barokních změn

Období barokního stylu se stalo významným pro rozvoj krajiny, vytvořila se mozaika drobných ploch a krajina se stala průchozí. Lipský (2000) upozorňuje, že krajina nízkých hor je osídlena většinou roztroušenými usedlostmi během 16. až 18. století. Odlesněná půda jsou převážně travní porosty. Tehdy byl položen základ barokní české krajiny s typicky sakrální architekturou na vesnici i ve volné krajině. Začínají estetické a cílevědomé krajinářské úpravy jako barokní zahrady a parky. Barokní krajina se v Čechách formovala mezi 1. čtvrtinou 17. a koncem 18. století (Löw a Míchal, 2003). Jak dále uvádí i Beránková a Kubačák (2010) a popisují rozpad této struktury. V tomto století v Čechách již převládala orná půda nad ostatními krajinnými složkami. Koncem 18. a počátkem 19. století došlo ke zrušení většiny rybníčních soustav, zůstaly jen ty v méně úrodných oblastech.

3.3.4 Průmyslová revoluce

Zhruba od 30. let 19. století se začal rozvíjet cukrovarnický i ostatní zemědělský průmysl a produktivita v zemědělství pozvolna stoupala. Jak dále uvádí Lipský (1994) na vývoji zemědělské kulturní krajiny se odrazily změny v hospodářství, v 19. století již zcela převládl střídavý systém hospodářství, úrodnost půdy zajišťuje místo úhoru hnojení. Na vývoji zemědělské kulturní krajiny se odrazily změny v hospodářství, v 19. století již zcela převládl střídavý systém hospodářství, úrodnost půdy zajišťuje místo úhoru hnojení. Až zhruba do poloviny 19. století bylo od neolitické revoluce tendencí zmenšování lesních ploch ve prospěch rozšiřování zemědělské půdy a hlavně orné půdy (Jeleček, 1995). Les v 1. polovině 19. století u nás dosáhl nejmenšího rozsahu, je to také období zavádění jehličnatých monokultur. Ve 2. polovině 19. století se růst výměry zemědělské půdy u nás zastavil a v některých méně úrodných vyšších oblastech se zalesňovalo. Perioda zasahování do krajiny se s příchodem průmyslové revoluce zrychlila. Dochází k regulaci a napřimování toků, větším plošným melioracím počínající devastací krajiny vlivem povrchové těžby (Lipský, 2000). Vlivem revoluce roku 1848/9 a velké agrární krize je pozorován úbytek zemědělské půdy. Koncem 19. století se začínají stavět první přehrad, touto dobou představovala malá hospodářství do 20 ha 85% všech zemědělských závodů, roku 1930 bylo těchto závodů 95,1%. Velkostatky obhospodařovali na konci 19. století cca 40% půdy na rozdíl od přelomu století kdy velkostatky obhospodařovaly asi jen 30% půdy (Jeleček, 1995). Nárůst spotřeby

průmyslových hnojiv a vliv meliorací na plodiny v krajině i Beránková a Kubačák (2010) uvádí, že přibližně od 70. let 19. století se začali průmyslově vyrábět umělá hnojiva. Kvalita půdy se zvyšovala také díky odvodňování pomocí trubkových drenáží. Ovšem rozvoj meliorací nastal až koncem století zřízením zemského melioračního fondu. Úpravy vodního režimu půdy se odrazily v pěstovaných plodinách, roku 1848 tvořila plocha okopanin 8% obděláné půdy, v roce 1875 vzrostly 30% a v roce 1935 na 38%. Snaha zintenzivnit hospodářství se projevila snahou scelovat pozemky, první návrhy scelování proběhly krátce po roce 1848.

3.3.5 Změny ve 20. století

Do roku 1948 byly louky a pastviny zdrojem pro rozšiřování ploch jiných kultur (Jeleček, 1995). Po roce 1948 se situace diametrálně obrátila, vlivem rozšiřováním obytné a průmyslové zástavby a odsunem obyvatel z pohraničí, i přes následné dosídlování znamenal odsun zalesňování, ztrátu orné půdy a zánik některých vsí (Štěpánek, 1992). Pozemky ve vyšších nadmořských výškách nebyly pro velkovýrobu vůbec vhodné a proto tyto změny měli pozitivní vliv na krajinou stabilizaci. Do roku 1990 ubylo 17% orné půdy a lesní půdy přibylo o 10%, v nížinách plocha orné půdy stále narůstala, zvláště na úkor luk a pastvin (Jeleček, 1995). To potvrzuje i Bičík (2004) Odsun Němců z pohraničních oblastí ČR byl specifickou příčinou změn, kromě toho se na úbytku zemědělského půdního fondu, a především orné půdy, podílí i slabé dosídlení, především horských a podhorských oblastí Česka a nevhodnost těchto oblastí pro nástup velkokapacitních zemědělských technologií od konce padesátých let 20. Století.

Od 50. let 20. století prodělala krajinná struktura hluboké a zásadní změny, příčinou byla změna vlastnických poměrů a přechod od malovýrobních procesů k velkovýrobě. Socialistické výrobní vztahy téměř zlikvidovaly i tradiční společenské a ekonomické vazby na venkově, neboť zemědělská výroba byla násilně zkoncentrována do družstev a státních statků. V důsledku scelení držby zemědělské půdy následoval ve velmi krátké době téměř úplný zánik historických plužin, čímž se zcela změnil charakter celé krajiny (Kuča, 2012). V tomto období probíhala první etapa změn, socialistická kolektivizace, rozorávání mezí a slučování pozemků. Druhá etapa probíhala v 70 letech 20. století další koncentrací zemědělské velkovýroby. Výsledek byl úbytek travních porostů, odvodnění a rozorání luk v údolních nivách, rušení cestní sítě, a výstavba zemědělských objektů a likvidace stabilizačních prvků

krajiny jako meze s rozptýlenou zelení a břehové porosty (Lipský, 1994). Dle Jelečka (1995) který uvádí, že největší změny však proběhly do roku 1970 způsobené intenzifikací zemědělství a procesem socialistické industrializace, do roku 1990 byly změny využití zemědělského fondu mnohem menší, způsobené stagnací hospodářství. Koncentrace zemědělské výroby také dala vzniknout nevzhledným komplexům vepřínů, kravínů, drůbežáren a dalších areálů zemědělské velkovýroby. Protože zemědělská výroba většího rozsahu byla z vesnických usedlostí vymístěna, nastalo po jejím opuštění chátrání a demolice hospodářských budov i celých usedlostí (Kuča 2012).

3.3.6 Vývoj do současnosti

Od 90. let 20. století jsou doloženy změny výměry orné půdy, vlivem využití zemědělských pozemků jinou kulturou. Za těchto pět let poklesla výměra orné půdy o 72 tis. ha, zatímco za předchozí dvacetiletí klesl o 92 tis. ha. Z toho plyne, že úbytek je velice rychlý a. ve srovnání s předchozími roky se začal plošně rozvíjet nárůst travnatých ploch (Jeleček, 1995). Vývoj venkova po roce 1989 musí řešit problémy zděděné z minulosti, ale i řadu nových faktorů. K těm negativním patří vylidňování venkova vlivem úbytku obchodní sítě, zkrachování mnoha průmyslových a zemědělských podniků, nedostatek pracovních příležitostí a zhoršením dopravní obslužnosti. Na druhé straně se stále prosazují necitlivé modernizace, přestavby a nová výstavba. Zvláště v okolí větších měst dochází k masové výstavbě, kde v některých vesnicích výstavba mnohonásobně převyšuje dosavadní rozsah sídla (Kuča, 2012). Celkově lze shrnout, že po r. 1990 došlo z více důvodů k větší regionální diferenciaci vývoje struktury využití ploch. Souvisí to především se ztrátou někdejších dotací hospodaření v přírodně méně příznivých oblastech (Bičík, 2004). Ve struktuře využití ploch pokračuje trend nárůstu lesních ploch a také opouštění orné půdy, jak jejím nevyužíváním (ponecháním půdy ladem), tak převodem do kategorií louky či pastviny. Růst suburbii se začal rozrůstat ve 20. Století. (Duncan a Lambert, 2002). Má za následek úpadek estetických prvků v kulturní krajině, redukovaných v různých typech krajin (Nohl, W., 2001). Kulturní krajina je snadno pochopitelná, díky vázaným symbolům svých prvků (De Lucio a kol., 1996).

3.4 Rozptýlená zeleň

Zeleň je souhrnné označení jak uvádí Mareček (2005) většinou vytrvalé vegetace, zahrnuje stromy, keře, květinové výsadby, trávníky, louky. Charakteristickým rysem zeleně je její schopnost plnit souběžně více funkcí. Pojmem rozptýlená zeleň označujeme veškeré porosty a solitéry dřevin včetně bylinného patra, které nejsou lesem, zemědělskou kulturou nebo součástí soustavy zeleně intravilánu sídel či jiné zástavby v krajině. Jsou to porosty převážně okrasných, avšak i ovocných dřevin cílevědomě vysázené nebo spontánně rozšířené na zemědělské i nezemědělské půdě ve formě linií nebo soustředěné na půdním fondu v maloplošných dispozicích popř. zcela bodově. Mareček (2005) dále popisuje a uvádí, že funkce rozptýlené zeleně v krajině je nezastupitelná. Brání erozi půdy, zpevňuje svahy, zlepšuje klima a poskytuje stín. Tyto mimoprodukční funkce plní i ponechané polosuché a odumřelé stromy. Kromě ekologické či krajinné funkce plní rozptýlená zeleň taktéž funkci užitkovou. Jak uvádí Šarapatka a Niggli (2008) křovinaté pásy působí svým charakterem proti erozi, snižují prašnost, poskytují životní prostor, člení krajinu a propojují biotopy. Remízek je určitou formou keřové vegetace v krajině, označujeme za ně nejen liniové a klasické křoviny, ale i pobřežní prvky doprovázející vodní toky.

Nezastupitelnou formou zeleně jsou travnaté porosty. Orná půda představuje na rozdíl od lučních porostů a pastvin chudé biotopy, s velmi nízkou druhovou rozmanitostí. Některé polní kultury a úhory, nehostí-li jen nežádoucí invazní či expanzivní druhy, mohou biodiverzitu významně obohatit, musí o ně však být správně pečováno (Musil a Šebková, 2010). V průběhu nerušené sekundární sukcese se nejprve uplatňují převážně jednoleté plevele, které dominují většinou mezi 3. až 10. rokem od opuštění pozemku. Velmi typické bývá pýrové stadium, kdy lze již plochu využívat jako sekanou louku nebo pastvinu. Zvláště ve středních polohách v rámci celé ČR se vytváří charakteristické ovsíkové stadium. Pakliže jsou v blízkosti stromy, mohou pole zarůst náletem. Pokud má být pozemek dále využíván jako louka, musí se takové expanzi dřevin bránit. Pastva vede spíše ke vzniku mozaiky, která z pohledu ekologického a estetického má vysokou hodnotu. (Jongepierová, Poková 2006)

3.5 Voda v krajině

Vodní a mokřadní biotopy plní v krajině mnoho funkcí. Rozdílné životní prostory se nachází v tekoucích i stojatých vodách. Přítomnost těchto biotopů závisí na propustnosti terénu a reliéfu, při čemž regulování toků dnes charakterizuje menší dynamika tekoucích vod (Šarapatka et Niggli 2008).

Voda v krajině se dá rozlišit do několika typů prvním z nich jsou tůň. Tůň jsou přirozené a příležitostně nebo pravidelně vysychají. Tyto malé komponenty krajiny mají sklon k více či méně rychlému zanášení. Tento proces se urychluje vnášením živin. Hlavní krajinářský a ekologický význam je ve zvyšování biodiverzity a retence krajiny (Šarapatka a Niggli 2008). Jak uvádí Just et al (2003) jsou to terénní prohlubně zaplněné vodou, které nejsou vypustitelné a vznikají v nivní ploše za povodní soustředěným lokálním vymíláním. K tomu dochází v místech, kde se vyběžený povodňový proud soustřeďuje do velkých rychlostí, případně kde vznik výmolu podporuje modelace terénu. Periodické tůň jsou zaplněny vodou jenom po část roku. Dalším typem vody v krajině jsou mokřady tyto území s vysokou hladinou podzemní vody, převážně při povrchu terénu a jsou charakteristické strukturou porostů, která snáší a současně udržuje vysokou hladinu podzemní vody a nasycení půdy vodou (Sklenička, 2003). Podstatným typem v krajině jsou malé vodní nádrže. Vodní díla, která mají hráz, spodní výpust a bezpečností přeliv. Dle ČSN 75 2410 se jedná o nádrže, které mají objem do 2 mil. m³ vody a největší hloubku do 9 m. Nejběžnějším typem malé vodní nádrže jsou rybníky. Každý rybník, ať již obnovený nebo nově postavený, je významným krajinným prvkem dle § 4 zákona č. 114/1992, Sb., v platném znění. Technickými zásahy a tvorbou suchých nádrží pro zpomalení povodňových vln se dnes zabývá mnoho teorií. Suché nádrže jsou ohrázené prostory, schopné zadržet část povodňového průtoku. Průtočný poldr je objekt typu průtočné vodní nádrže, vybavený větším retenčním prostorem. Zadržováním vody v tomto prostoru se zmenšuje kulminační úroveň povodňové vlny a zpomaluje její průběh. Postranní poldr je ohrázený prostor v nivě, neprotékaný hlavním vodním tokem, do něhož se po dosažení určité úrovně hladiny přelévá část povodňového průtoku. (Just et al, 2003)

3.6 Revitalizace a renaturace

Tento pojem se postupně dostává do širšího povědomí, hlavně díky realizovaným projektům. V širším smyslu jde dle (Just et al, 2003) o zanášení upravených koryt splaveninami, zarůstání bylinami a dřevinami a v postupném rozpadu umělých příčných i podélných opevnění v korytech. K tomuto procesu dochází samovolně, zvláště vlivem opouštění intenzivní zemědělské činnosti na nevhodných pozemcích. Lze tedy rozlišit jak uvádí Šarapatka (2008) renaturace pozvolné a povodňové. Tyto procesy přinášejí prakticky zdarma cenné revitalizační zásahy (Just et al, 2003). Šarapatka a Niggli (2008) dále uvádějí že, tyto procesy obnovují členitost koryta, změlčují a zmenšují jeho nepřírozenou průtočnost koryta. Proto je nutné tyto výsledky chránit a jen v nezbytné míře upravovat. V častých případech, zvláště při nevhodném zahloubení koryta, je nutno přistoupit k technickým revitalizacím vodního prostředí. Revitalizacemi se rozumějí takové zásahy, které posilují přírodní a krajinné hodnoty a současně příznivě funkce vodního prostředí (Just et al, 2003). Dále uvádí, že hlavní přínos revitalizací může být v zadržování vody v krajině, vyrovnávání odtokových vod a tlumení jejich průtoku, zkvalitňování biotopů a zlepšování kvality vod. V revitalizacích vodního prostředí se jedná zejména o obnovení a vytváření přirozenějšího charakteru koryt, mokřadů i tůní, říčních ramen, malých vodních nádrží, revitalizací nevhodně odvodněných ploch a rehabilitací pramenišť. Zkušenosti z revitalizací ukazují, že k dosažení výsledků, je nutné řešit širší pozemkový pás který vodní tok doprovází. V takovém prostoru se pak mohou rozlévat větší průtoky a zůstává prostor pro přirozenou renaturaci (Šarapatka a Niggli, 2008). Kteří dále uvádí že, revitalizace jsou stavbami a provádí se na základě vodohospodářského povolení.

3.7 Plužina

Plužina je středověká krajinná struktura, ke které nepatří tzv. občina (louky, lesy a pastviny), je charakterizovaná různými definicemi. Gojda (2000) charakterizuje plužinu jako hospodářsky využitelnou část krajiny náležící vesnickému sídlišti. Jedná se o drobné pole a louky propojené cestní sítí. Dle Kuny (2004) plužina je rozhodující a nedílnou součástí extravilánu vsí a charakterizuje jejich hospodářské zázemí. Plužiny lze rozčlenit do několika typů. V těchto čtyřech typech plužin se shodují různé autoři, jak uvádí Löw a Míchal (2003) jedná se o plužiny úsekové, délkové, záhumenicové a traťové a dále uvádějí jejich charakteristiku. Plužina úseková se skládá z nestejně velkých částí, rozdělených na parcely, lišících se od sebe tvarem i velikostí. Plužina délková se skládá z pravidelných pásů napojených na usedlost, zpravidla končící až na hranici katastru. Jednotlivé pozemky jsou dostupné částečně z usedlostí a polních cest. Plužina záhumenicová se skládá z pásů, které nasedají na humna a svírají s osou obce pravý úhel. Přístup na pozemek je přímo z usedlosti i polní cesty. Plužina traťová se skládá z pravidelných částí zvaných tratě, které jsou členěny v úzké rovnoběžné parcely. Pozemky jsou přístupny z polních cest a částečně z usedlostí.

3.8 Mapové podklady

První mapové dílo, které je potřeba zmínit patří mezi nejkrásnější a nejcennější kartografická díla naší minulosti. Jedná se o mapu Čech Jana Kryštofa Müllera z roku 1720. Vlastní mapování probíhalo po jednotlivých krajích již od roku 1714, kraj Berounsko byl zmapován až roku 1718. Území je v této mapě mapováno velmi orientačně, podle tehdejšího způsobů, přesto poskytuje pohled na vývoj krajiny vlivem přírodních procesů i lidskou činností. Mapa je vyhledávána jako podstatný zdroj informací, jsou na ni zaznačeny osady, mlýny, vinice, doly, hutě, sklárny a mnohé další vysvětlené v bohaté legendě.

I. vojenského mapování – josefské z roku 1764-1768, jejímž podkladem se stala Müllerova mapa zvětšená do měřítka 1:28 800. Mapování krajiny probíhalo z koně metodou „a la vue“ čili od oka. Tato mapa již podrobně vystihuje, jak vedly komunikace rozlišenné dle sjízdnosti, zaznamenává umístění hospodářských usedlostí, rybníků, vodních toků ale i umělých struh. V neposlední řadě se věnuje

využití půdy a dokonce i zelení. Význam mapy spočívá v podrobném měřítku, ale hlavně zachycení krajiny před příchodem průmyslové revoluce.

II.. vojenského mapování (1836-1852). jejíž vzniku předcházela triangulace, jako geodetický základ této mapy. Oproti předchozím mapám je patrné přesnější zaměření, podkladem pro vznik mapy byly mapy stabilního katastru. Obsah je totožný s předchozí mapou, avšak byly přidány výšky trigonometrických bodů. Zobrazovaná situace se diametrálně liší od předchozí z důvodů vzniku v době nástupu průmyslové revoluce a rozvoje intenzivního zemědělství, kdy orná půda vzrostla o 50% za 100 let.

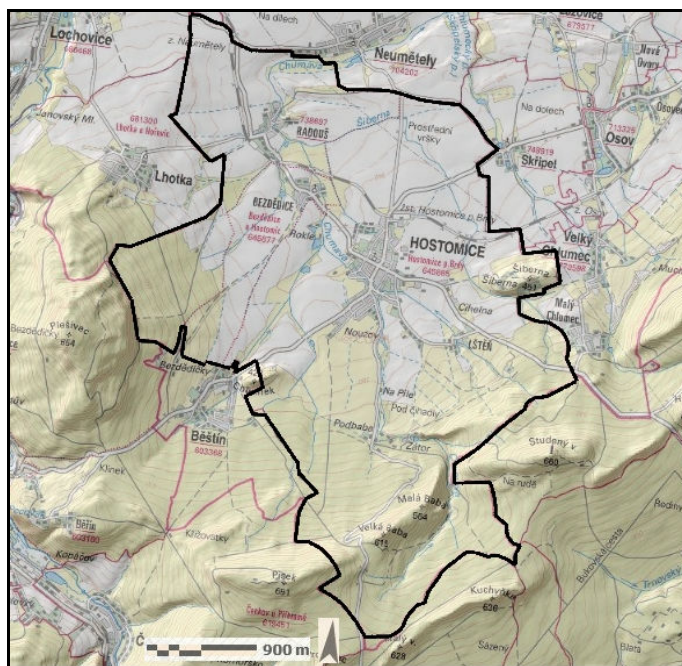
Ještě podrobnější a přesnější jsou mapy III. vojenského mapování (1877 - 1880) oproti II. vojenskému mapování je vylepšeno znázornění výškopisu šrafami, kótami a vrstevnicemi. Dalším zdrojem informací je stabilní katastr, který zachycuje krajinu stejně jako II. vojenské mapování avšak v podrobnějším měřítku. Představuje mapové dílo uvádějící krajinu před industrializací. Mapování českých zemí proběhlo v letech 1824 až 1843.

Stabilní katastr je při identifikaci kulturní a historické charakteristiky krajinného rázu cenným podkladem, a to jak pro svou přesnost, tak pro jemnou barevnost zachycující plochy, ale i rozlišující jednotlivé objekty. Karmínově jsou značeny budovy zděné, dřevěné budovy jsou žluté. Tmavší odstín karmínové značí veřejné budovy (Vorel a Štréblova Hronovská, 2013).

4 Zhodnocení podkladových údajů

4.1 Vymezení území

Řešené území se nachází ve Středočeském kraji a je vymezeno správní hranicí obce Hostomice o rozloze 2827 ha, zaujímá tři katastrální území (Hostomice, Bezdědice, Radouš) a pět základních sídelních jednotek (Hostomice, Bezdědice, Radouš, Lštěň a Zátor).

Obr.1.: Vymezení řešeného území

Zdroj: geoportal.gov [online]. [cit.2016-01-23]

Dostupné z: <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

4.2 Širší vztahy

Leží na jižním okraji okresu Beroun, cca 10 km východně od Hořovic, 10 km severozápadně od Dobříše a 17 km severně od Příbrami. Spadá do správního obvodu s rozšířenou působností Hořovice. Obec Hostomice je odkázána v nabídce aktivit na nejbližší centra plnicí vyšší obslužnou. Obec se vyznačuje prostředím s vysokými obytnými kvalitami. Sever území spadá do rovinaté oblasti kotliny a jižní část území do oblasti kopcovitého charakteru.

Obr.2.: Vymezení řešeného území

Zdroj: mapy.cz [online]. [cit. 2016-01-23]

Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.0195125&y=49.8666912&z=11>

4.3 Charakteristika území

Hostomice leží v přírodně atraktivním území na okraji Přírodního parku Hřebeny a zároveň v oblasti s vysokou kulturní a historickou hodnotou. Rozkládají se v údolní kotlině pod hřebenem Brd na rovinatém prostoru, území klesá ze svahů Brd v jižní části katastru z výšky kolem 600 m n. m., směrem na sever teren klesá pomaleji, až ke kótám kolem 330 m n. m. v nejsevernější části, v místech kdy potok Chumava opouští katastrální území. Město leží v nadmořské výšce přibližně 359 m. n. m. V údolní kotlině jsou patrné dva vrcholky Chlumeck (428 m n. m) na jihozápadě a Šiberna (451 m n. m) na východě. Zájmové území rozléhající se z větší části na rovinaté ploše mezi hřebenem Housiny a Brd, zasahuje i do vyšších partií regionu. Vlastní úval je tvořen širokou rovinatou údolní nivou s poměrně hustým osídlením a tradičním zemědělskou výrobou. Relativně pravidelně rozložené drobné vesnické

útvary jsou spojeny komorními silnicemi a cestami s ovocnými stromy. Obec Hostomice je situována takřka ve středu území a obklopují ji rozsáhlé plochy polí a luk. Jižní hranice je tvořena masivem lesů, který obce obklopuje a tvoří přirozenou bariéru. Obce Bezdědice a Radouš leží v severozápadní části katastru, jsou také obklopeny zemědělskou půdou, převážně zorněnou, ale lesní plochy jsou méně v dosahu než u Hostomic. Místní část Lštěň ležící v jižní části katastru, obklopenou z větší části pastviny má velmi výhodnou polohu v přímé blízkosti lesa. Lokalita Zátor je obklopena lesním porostem a v širších souvislostech i lučními porosty. Místní části jsou s Hostomicemi propojeny komunikacemi II. a III. třídy. Vodní plochy se v území vyskytují velice sporadicky a to zejména v blízkosti sídel, nebo jsou přímo jejich součástí. Jedná se o malé rybníky využívané hlavně k hospodářským účelům. Vodní toky jsou zastoupeny potokem Chumava a jeho levostrannými a pravostrannými, místy regulovanými přítoky. Využívání krajiny v řešeném území je zaměřeno a to zejména v jeho rovinaté části na zemědělskou výrobu. Vyskytuje se zde množství rekreačně využívaných ploch, tvořených převážně lesními porosty, ale i historickou strukturou a estetickou hodnotou. Téměř všechny zemědělsky obhospodařované pozemky v tomto katastru náleží do soukromého vlastnictví fyzických osob. V majetku města jsou lesní plochy, drobné zemědělské plochy a systém historických cest a pěšin.

4.4 Občanská vybavenost

V obci jsou tři hostince a před nedávnou dobou otevřený malý pivovar, základní a mateřská škola, obchody se smíšeným zbožím, služby, drobné živnosti a lehký průmysl se zemědělstvím. Nevyužitý potenciál, naskýtá absence ubytovacích zařízení. Kostel je součástí náměstí v Hostomicích a návsi v Bezdědicích, hřbitov se nachází na severozápadním okraji obce Hostomice. Obec je plynofikována a s napojeným vodovodem. Kanalizace je v obci a odpadní vody jsou čištěny v nové čističce odpadních vod. Dešťová kanalizace je vyústěná do Chumavy i do ostatních vodních toků, které jsou jejími přítoky. V částech Bezdědice a Radouš plynofikace, kanalizace a vodovod nejsou. Splaškové vody jsou akumulovány v žumpách a septicích a jsou vyváženy. V místní části Lštěň je kanalizace, vodovod a plynovod.

4.5 Doprava

Do obce vedou silnice II a III třídy II/114 Cerhovice – Benešov, která prochází všemi třemi místními částmi, Radouš, Bezdědicemi, Hostomicemi a silnice II/115 Jince – Lahovice. Obe silnice se na náměstí v Hostomicích kříží. Dále procházejí řešeným územím silnice III. Třídy.

Řešeným územím prochází jednokolejná železniční trať č. 172 Zadní Třebáň – Lochovice. Do řešeného území spadají zastávky Neumětely, Radouš a stanice Hostomice, u které je v blízkosti železniční vlečka obsluhující výrobní a skladovací areály

Autobusová doprava je zajišťována na linkách C33 Hořovice – Všeradice – Nesvačily C25 Beroun – Hostomice C38 Hořovice – Dobříš C45 Hořovice – Zadní Třebáň D18 Příbram – Beroun C50 Běštín – Řevnice C16 Beroun – Hostomice

4.6 Obyvatelstvo

Ve druhé polovině 19. století se Hostomice dostaly do povědomí sociálními nepokoji mezi cvočkařskými řemeslníky a obchodníky. V současné době má obec i s místními částmi 1704 obyvatel k 1.1. 2015.

Zajímavostí je, že zde působil i kněz Josef Šmidinger, známý šířitel a propagátor české literatury, který se stal předlohou postavy faráře Vrby v Jiráskově F. L. Věkovi.

4.7 ÚPD

Vazby na PÚR (politiky územního rozvoje), ZÚR (zásad územního rozvoje) a další nadřazené územně plánovací dokumentace. Z hlediska PÚR se území obce může dotknout trasa plánovaného obchvatu obce.

V řešeném území se nacházejí limity, jedná se o ochranná pásma komunikace II. a III. třídy 15 m od osy, železnice 60 m od osy, VRT železnice 100 m od osy, vedení VVN 400 kV 20 (25) m od krajního vodice, vedení VN 22 kV 7 (10) m od krajního vodice, trafostanic 20 (30) m, kabelového vedení VN 1 m, VTL plynovodu DN 80 4 m, VTL plynovodu DN 200 10 m, dálkového sděl. kabelu 1,5 m, vodovod. a kanalizačního radu 1,5 m po obou stranách, vodního zdroje, nadregionální, regionální biokoridor a biocentrum, lokální biokoridor, lokální biocentrum, přírodní park Hřebeny, CHOPAV, památné stromy, OP lesa 50 m, kulturní památka, manipulační pásmo podél toku Chumavy 6 m od obou břehových čar.

4.8 Rekreační potenciál

Turisticky Hostomice lákají především jako výchozí bod k návštěvě brdského přírodního parku Hřeben, poskytující ohromný rekreační potenciál. Ze samotné obce vychází turistické značky přímo na hřeben. Směrem severním od obce je hřeben Housina chráněný jako evropsky významná lokalita systému NATURA 2000. Rekreační potenciál v obci a místních částech je snižován absencí možnosti ubytování. V neposlední řadě je tato lokalita vhodná pro delší výlety směr Karlštejn či Točnick. Vyhlášením CHKO Brdy se Hostomice dostaly do pozice významného turistického výchozího místa, díky vlakovému spojení s Prahou. Samotná okolní krajina zatravněných polí poskytuje lokální rekreační potenciál.

4.9 Památky

Patrnou dominantou sídla je kostel Nastolení sv. Petra v Antiochii , výstavba probíhala v letech 1743, přestavěn byl po požáru v letech 1836, dále se v obci Hostomice nacházejí kulturní památky: dum č.p. 71, barokní hospodářská usedlost č.p. 64/65 s mansardovou střechou z r. 1810, výklenková kaplička, barokní sloup Panny Marie z r. 1714., socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1871, památník padlým v 1. sv. Válce z r. 1923. V Bezdědicích se nachází významný kostel Nanebevzetí Panny Marie původně gotický, zbarokizovaný roku 1742, márnice – kaple, roubená chalupa č.p. 4, bývalá budova fary, v památkovém zájmu se dále nachází klasicistní hospodářská stavení ve dvoře. V místní části Radouš se nachází památka: barokní kaplička se zvonící a zajímavý pás stodol uzavírající intravilán. Dále se v katastru nacházejí tyto nechráněné památky: socha sv. Václava na západním okraji města směrem na Bezdědice, dřevěný kříž u cesty mezi Hostomicemi a Bezdědicemi a mezi Hostomicemi a Skříplí, kříž v jihozápadní části Hostomic – č.p. 450 a v lokalitě Vršky, Greifova hrobka podle návrhu J. Kotěry z r. 1918 na hřbitově, kaplička ve Lštěni na návsi, kříž ve Lštěni na návsi, výklenková kaplička na kopci v Zátoru, židovský hřbitov u obce Běštín, litinová plastika vlevo u silnice z Radouše do Bezdědic a pomníky padlým v místních částech.

4.10 Zemědělství a lesnictví

V řešeném území zaujímá zemědělská půda 62,8 % plochy. Většinu z ní (71,6 %) představuje orná půda s výměrou 1 271 ha. (viz obr. č. 30 – Současný stav území). Orná půda tvoří významnou část zájmového území. Hospodaření probíhá na velkých polních celcích, částečně meliorovaných. Luční porosty se nachází podél toku Řeřichy, podél Chumavy v Bezdědicích i Radouši a podél celého brdského hřebene zasahujícího do katastrálního území. Pastviny obklopují západní část Hostomic a místní části Lštěň a východní část Bezdědic. Jsou určeny pro chov hovězího dobytku, ovcí a koní. V katastru se objevují zahrady a sady v návaznosti na sídlo, ojediněle i samostatně. V území hospodaří cca 10 soukromých zemědělců, kteří využívají původní zemědělské objekty. Zemědělský areál je mimo provoz využit k jiným funkcím. V Radouši areál inseminační stanice. Pěstované polní plodiny jsou pšenice, ječmen, jílek, svazenka, bob, kukuřice, řepka, hořčice, slunečnice, len, hrách, mák a maloplošně brambory

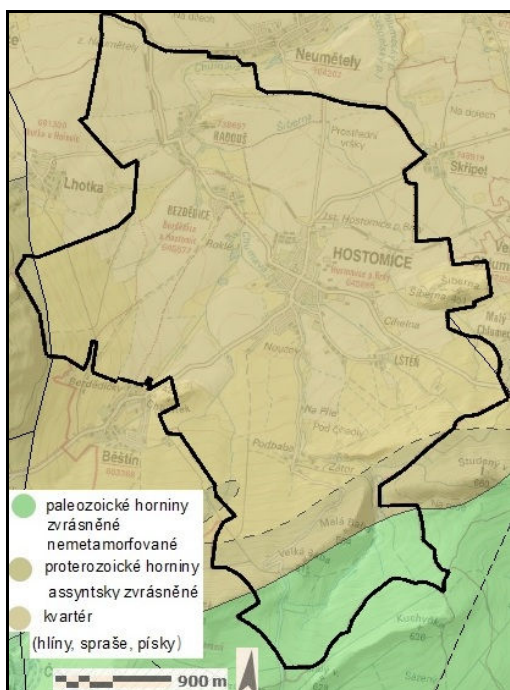
Třetinu území pokrývají lesy tj. 868 ha, z toho je 750 ha obecních. Plocha udržuje ekologickou stabilitu krajiny a zlepšují obytné prostředí. Lesní porost je tvořen převážně monokulturou smrku (*Picea abies*), s výskytem borovice (*Pinus sylvestris*), modřínu (*Larix decidua*) a jedle (*Abies alba*). Podél vodního toku je občasný výskyt listnatých dřevin. Na svahu vrchu Baba nachází se porost vytvořený bukem (*Fagus sylvatica*).

4.11 Přírodní podmínky

4.11.1 Geologie a půdy

Katastrální území Hostomic náleží z pohledu geomorfologického členění ČR do tří podoblasti. Největší část to je střed a sever řešeného území spočívá uvnitř Hořovické brázdy v okrsku Hostomické kotliny, ta je složena převážně z břidlic svrchního ordoviku. Jedná se o širokou úvalovou sníženinu a ploché dno Hostomické kotliny kde ji překrývají aluviální nánosy potoků. Na jihu a jihozápadě zasahuje do podoblasti Brd a okrsku Třemošenská vrchovina, Jedná se o členitou vrchovinu převážně z kambrických břidlic, pískovců, slepenců a křemenců. Nejmenší části na jihovýchodě do podoblasti Hřebenů a okrsku Studenská vrchovina Jedná se o plochou vrchovinu z kambrických a ordovických souvrství pískovců, slepenců, drob a břidlic. Geologická stavba středočeské oblasti je dosti složitá. Tvoří ji řada dílčích krystalinických jednotek budovaných metamorfovanými a magmatickými horninami a jednotky sedimentárních hornin prostoupené horninami vulkanickými. V daném území jsou významné břidlice, zčásti vápnité. Jsou prostoupeny diabasovými vulkanity, často s obsahem CaCO_3 . Podružný význam mají pískovce, především v ordovickém souvrství. Z pokryvných útvarů jsou rozšířené vápnité spraše, kyselé štěrkopísky pliocenních a pleistocenních teras, relikty miocenních písku, štěrků a jílu. Selektivním odnosem se ze zarovnaného povrchu vytvořil členitý reliéf i se skalnatými vrcholy, budovanými odolnými pásy vápenců. Mimořádně pestrá geologická stavba silně ovlivňující reliéf i výrazné uplatnění kvartérní eroze podminují vysokou stanovištní a druhovou diverzitu. V terénu se nápadně uplatňují buližníky a ordovické křemence v oblasti Hřebenů a na okraji Brd. Reliéf Hořovické brázdy se vyznačuje úvalovitými sníženinami a mírně zvlňeným povrchem. Typická výška bioregionu je 300 – 440 m.

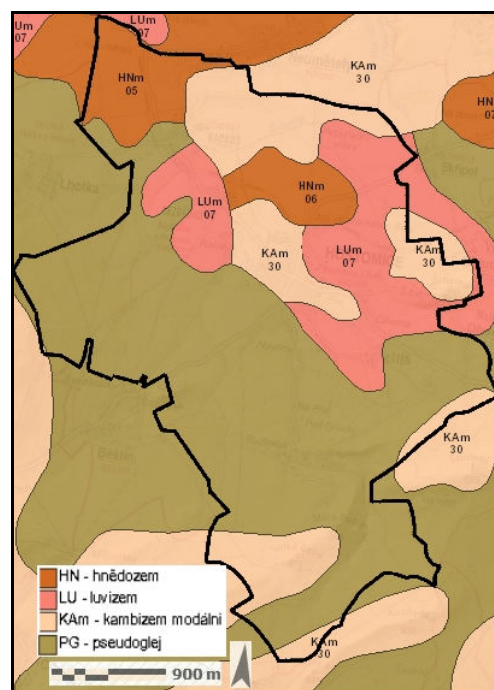
(Culek, 1996)

Obr. 3.: Geologická mapa

Zdroj: geoportal.gov [online]. [cit. 2016-01-23]

Dostupné z: <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

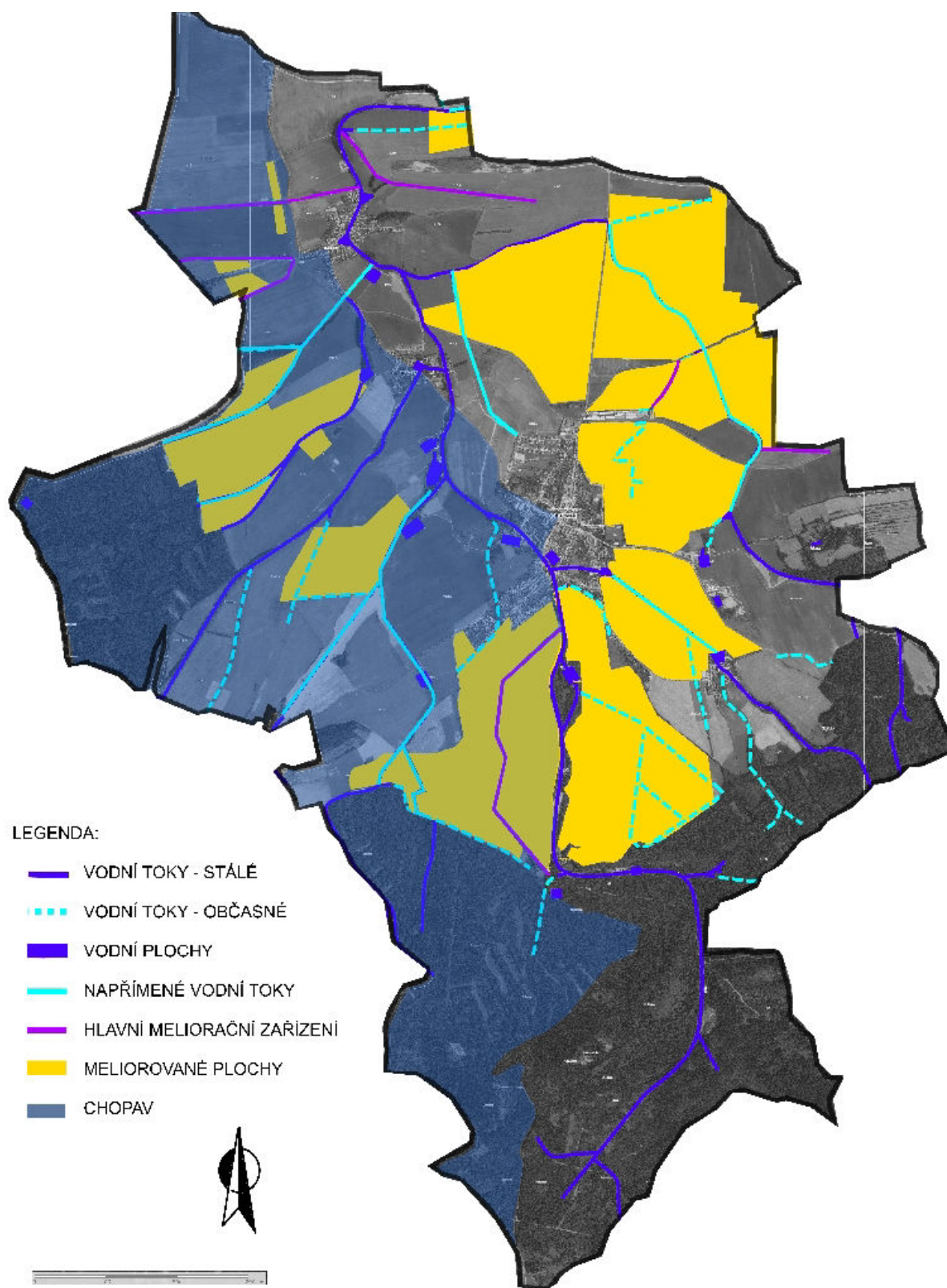
Obr. 4.: Půdní mapa

Zdroj: geoportal.gov [online]. [cit. 2016-01-23]

Dostupné: <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

4.11.2 Hydrologické poměry

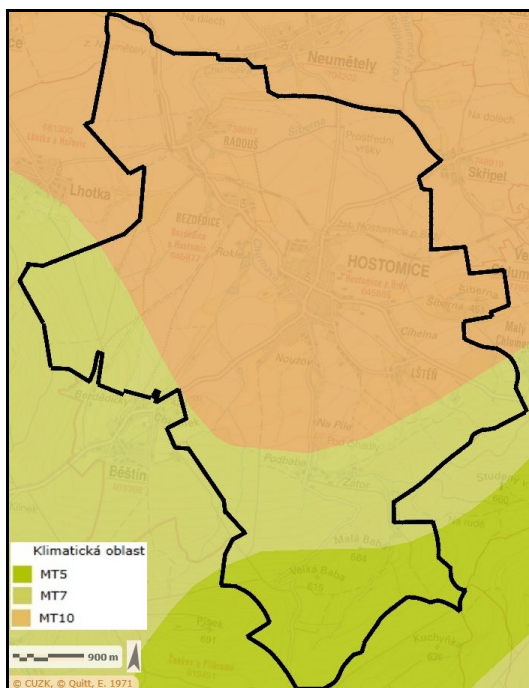
V lesích Brdského hřebenu, jižně od Hostomic pramení pod vrchy kuchyňka a Malá Baba hlavní tok řešeného území, kterým je Chumava neboli Ledový potok. Teče směrem severním, protéká Hostomicemi, kde přibírá Lšřěňský potok a je na ní vytvořena soustava rybníků. Po opuštění intravilánu u Kolenského mlýna pojímá významnější levostranný přítok Běštínský potok z povodí č. 1-11-04-019. Do Běštínského potoka zleva ústí Řeřicha pramenící jižně od Běštína. Chumava pokračuje dále do Radouše, kde přibírá zprava tok Šibernu, poté se stačí k severovýchodu a opouští řešené území. Po průtoku obcí Neumětely se v Libomyšli vlévá do Litavky, ta v Beroune ústí do Berounky. Hostomice jsou rozděleny rozvodnicí na povodí č. 1-11-04-020 s potokem Šiberná a povodí č. 1-11-04-018 začátek toku Chumavy. Západní část území je součástí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Víceúčelová rozestavená nádrž cca 3 km jižně od Hostomic: Stavba nádrže je zastavena, ale z 90. let 20. století jsou vybudovány objekty přepadu a základy.

Obr.5.: Hydrologické poměry

4.11.3 Klimatické poměry

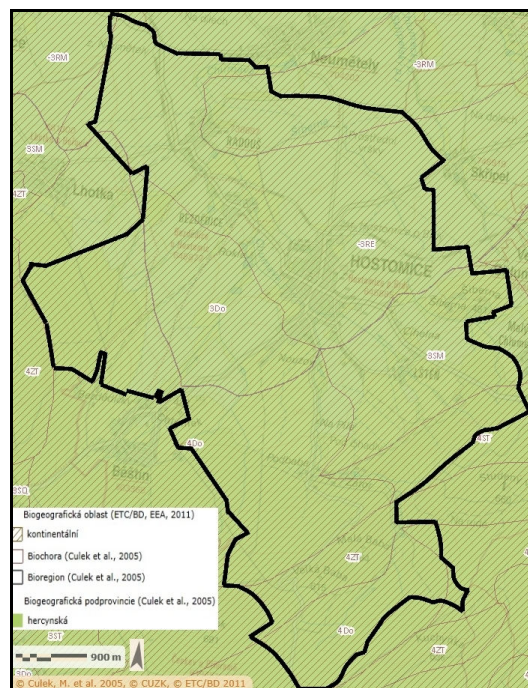
Území přechází z mírně teplé klimatické oblasti do teplé, průměrná roční teplota vzduchu je v rozmezí 6 – 8°C, Celá oblast leží ve srážkovém stínu s převládajícím západním prouděním usměrňovaným směrem údolí. Zimu vyznačuje poměrný nedostatek sněhu, který velmi rychle mizí zvláště na slunných expozicích. Podnebí je relativně teplé, suché až velmi suché. (Quitt, 1971)

Obr. 6.: Mapa klimatických oblastí

Zdroj: geoportal.gov [online]. [cit. 2016-01-23]

Dostupné z: <http://geoportal.gov.cz/web/quest/map>)

Obr. 7.: Biogeografické složení

Zdroj: mapy.nature [online]. [cit. 2016-01-23]

Dostupné z: <http://mapy.nature.cz>

4.11.4 Biogeografické členění

Řešené území se nalézá v 1.18 Karlštejnském bioregionu na jihozápade středních Čech, kde území přechází k 1.44 Brdskému bioregionu. Bioregion leží v termofytiku a vegetační stupeň je kolinní (pahorkatina) až suprakolinní (kopcovina).

Biogeografická oblast kontinentální, podprovincie hercynská

- Biochory – 4DO, bioregion 1.44, podmáčené sníženiny na kysel. horninách 4. v.s.
- 4ZT, bioregion 1.44, hřbety na křemencích 4. v.s.
- 4ST, bioregion 1.44, svahy na křemencích 4. v.s.
- 3SM, bioregion 1.44, svahy na drobách (a slepence, a břidlice) 3. v.s.
- 3DO, bioregion 1.18, podmáčené sníženiny na kysel. horninách 3. v.s.
- 3RE, bioregion 1.18, plošiny na spraších 3. v.s.
- 3RM, bioregion 1.18, plošiny drobách (a slepence, a břidlice) 3. v.s.

4.11.4.1 Karlštejnský bioregion

Bioregion zabírá téměř celou Hořovickou pahorkatinu, typická část je tvořena vápencovou vrchovinou, rozčleněnou údolími toků. Dominující vegetací je mozaika teplomilných doubrav a dubohabřin, na jižních svazích jsou skalní stepi, na severních suťové lesy a vápnomilné bučiny. Dominuje 2. bukovo-dubový a 3. dubovo-bukový vegetační stupeň. Flóra je bohatá.

Bioregion zabírá v řešeném území jihozápadní okraj fytogeografického podokresu 35b Hořovická kotlina, který již náleží mezofytiku. (Culek 2005)

4.11.4.2 Brdský bioregion

Bioregion je tvořen ostrovem ploché hornatiny na břidlicích. Typická část má chladnější a vlhčí klima a převážně leží v 5. jedlovo-bukovém vegetačním stupni. Méně reprezentativní část je tvořena Hřebenou a okolními nižšími částmi, klesajícími do 4. bukového a 3. dubovo-bukového stupně. V celé oblasti hraje dosti významnou roli vrcholový fenomén, indikovaný i výskytem reliktních porostů dubu a borovice, a to i v nejvyšších polohách. V současnosti zcela dominují lesy, převážně smrkové monokultury, méně zbytky původních bučin a podmáčených lesů. (Culek 2005)

4.12 Rekonstruovaná přirozená vegetace a potencionální přirozená vegetace

Převažují dubo-habrové háje s luhy a olšinami. Zastoupeny v hojně míře ve vyšších polohách jsou acidofilní doubravy a bikové bučiny. V nejvýše položených lokalitách jsou zastoupeny květnaté bučiny.

4.12.1 Černýšová dubohabřin

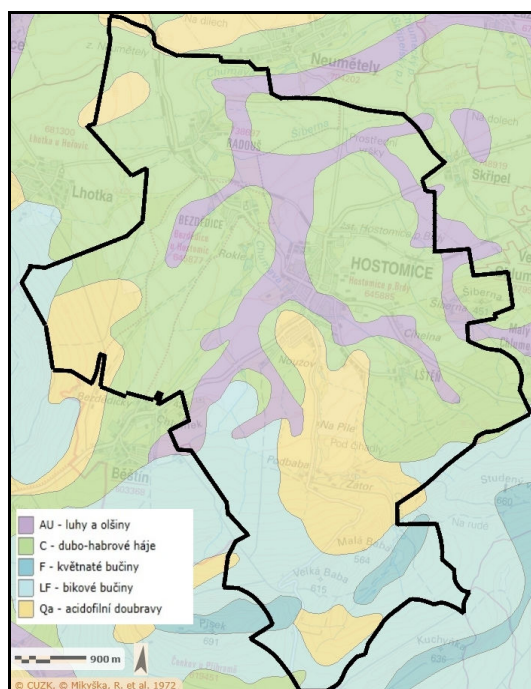
Struktura a druhové složení Obsah mapovací jednotky tvoří stinné dubohabřin s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*) a habrem (*Carpinus betulus*), s častou příměsí lípy (*Tilia cordata*, na vlhčích stanovištích *Tilia platyphyllos*), dubu letního (*Quercus robur*) a stanoviště náročnějších listnáčů (klen – *Acer platanoides*, třešeň – *Cerasus avium*). Ve vyšších nebo intenzivních podmínkách se též objevuje buk (*Fagus sylvatica*) a jedle (*Abies alba*). Dobře vyvinuté keřové patro tvořené mezofilními druhy opadavých listnatých stromů nalezneme pouze v prosvětlených prostorech. (Neuhäuslová a kol., 2001)

4.12.2 Biková bučina

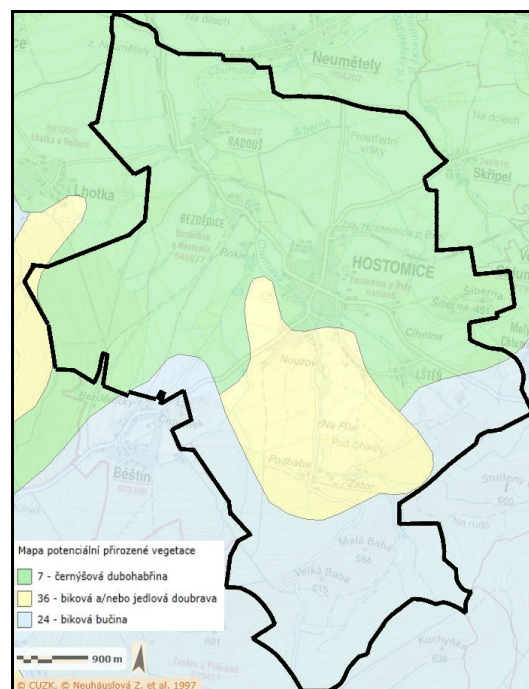
Struktura a druhové složení Biková bučina se vyznačuje se jednoduchou vertikální strukturou – je tvořena většinou jen stromovým a bylinným patrem. Keřové patro vzniká jen zmlazením buku. Mechové patro je potlačeno bohatým opadem bukového listí, které se obtížně rozkládá. Toto patro se vytváří jen na místech exponovaných větru, kde je opad odvíván. (*Quercus petrae*, *Quercus robur*), popř. lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Dříve tvořila příměs stromového patra i jedle (*Abies alba*), která však v posledních desetiletích spíše vyhynula. (Neuhäuslová a kol., 2001)

4.12.3 Biková a/nebo jedlová doubrava

Struktura a druhové složení Biková doubrava s dominantním dubem zimním se vyznačuje slapší příměsí až absencí méně či více náročných listnáčů-břízy (*Betula pendula*), buku (*Fagus sylvatica*), habru (*Carpinus betulus*), jeřábu (*Sorbus aucuparia*), lípy srdčité (*Tilia corata*) na sušších stanovištích s příměsí borovice (*Pinus sylvestris*) Zmlazené dřeviny jsou nejdůležitější součástí slabě vyvinutého keřového patra, kde se též častěji obětuje *Frangula alnus* a *Juniperus communis*. (Neuhäuslová a kol., 2001)

Obr. 8.: Rekonstruovaná přirozená vegetace
Zdroj: mapy.nature [online]. [cit. 2016-01-23]
Dostupné z: <http://mapy.nature.cz>

Obr. 9.: Potencionální přirozená vegetace
Zdroj: mapy.nature [online]. [cit. 2016-01-23]
Dostupné z: <http://mapy.nature.cz>

4.13 Fytogeografické členění

Fytogeografická oblast je Mesophyticum a obvod Mesophyticum Massivi bohemici

1. podle reliéfu - na katastrálním území obce najdeme tyto typy:

3Z2 – krajiny členitých pahorkatin a vrchovin Hercynika

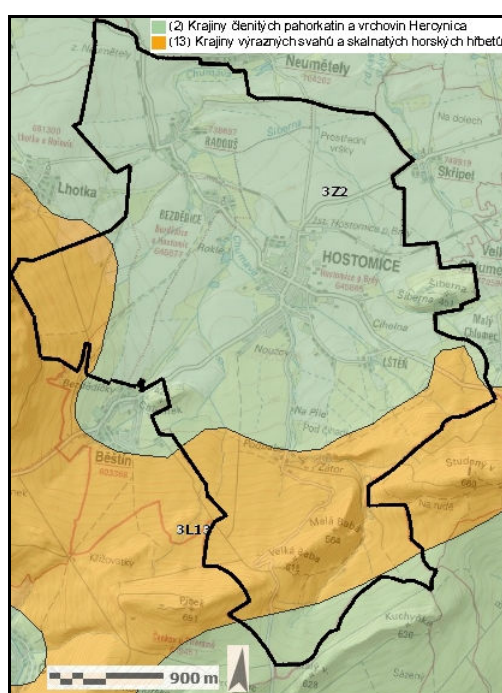
3L13 – krajiny výrazných svahů a skalnatých horských hřbetů

2. podle osídlení – na celém areálu jeden typ: Staré sídelní typy hercynika

3. podle využití – 3Z2 - zemědělské krajiny

3L13 - lesní krajiny

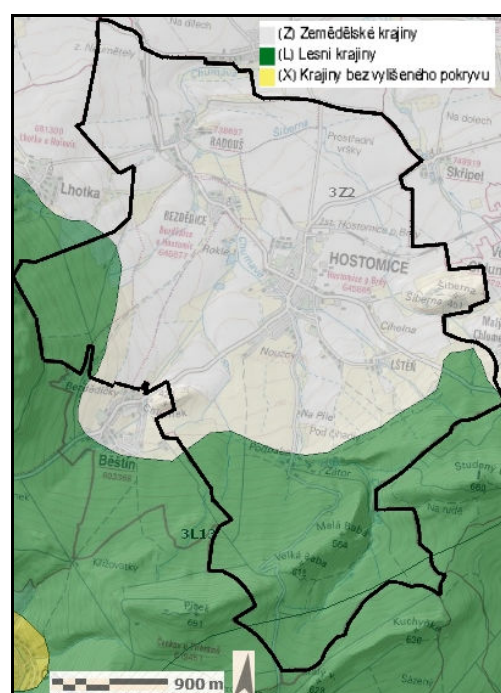
4.14 Typologie krajiny dle reliéfu a využití

Obr. 10.: Rekonstruovaná přirozená vegetace

Zdroj: mapy.nature [online]. [cit. 2016-01-23]

Dostupné z: <http://mapy.nature.cz>

Obr. 11.: Potencionální přirozená vegetace

Zdroj: mapy.nature [online]. [2016-01-23]

Dostupné z: <http://mapy.nature.cz>

4.15 Ochrana přírody

Na území se nenachází žádná maloplošně ani velkoplošně chráněná oblast, zastoupení zde nemá ani systém NATURA 2000. V Brdské vrchovině probíhají regionální biokoridory a biocentra, v nejvyšších polohách je stanovena migrační dráha a nadregionální biokoridor. Do jižní části území města Hostomice zasahuje přírodní park Hřebený. Přírodní park je zřízen z důvodu zachování krajinného rázu s řadou přírodních, estetických a kulturních hodnot.

4.16 Historický vývoj zájmového území

4.16.1 Müllerova mapa

Výřez Müllerovy mapy (mapový list č. 12) pro území řešeného prostoru zachycuje řadu faktů dokreslujících podobu území v období baroka. Rovinatá zemědělská krajina Hostomické kotliny je na jihu vymezena zalesněnými svahy Hřebenů. Hlavním sídlem je zde město Hostomice (Hořtomitz) zakreslené jako město bez hradeb, v legendě mapy uvedeno jako (Städte ohne ringmaueren). Na území jsou zaznamenány další vesnice Bezdědice (Bezdiegitz) s kostelem (Dörfer mit kirchen), severním směrem od sídla Hostomice, které patřily tou dobou do bezdědické farnosti. Dále na sever je značena ves Radouš (Radausch), jižním směrem od centrální obce je vesnice Lštěň, na vrchu východním směrem od Hostomic je Šiberná (Schiwerna), dnes již zaniklá vesnice, kde pravděpodobně žili pracovníci místních kamenných lomečků. Poslední vyznačená usedlost v území je západním směrem od Bezdědic jedná se o samotu (Lußche) pod Plešivcem. Vyznačené obce jsou uváděny jako vesnice bez kostela (Dörfer ohne kirchen) Na mapě jsou dále vyznačeny obce mimo řešené území. Zajímavostí je patrná lipová alej v osovském panství z roku 1708, tento prvek nebývá na Müllerově mapě častý. Na mapě nejsou zaneseny v zájmovém území vodní toky ani komunikace, zemědělská krajina není členěna na úhor a ornou půdu. Přesto že je mapa celkově málo detailní poskytuje jistou představu o obrazu a vývoji krajiny. Krajina zájmového území je z větší části odlesněna z důvodů zemědělské činnosti, odlesněná část území se udržela do dnešních dob. Intenzivní lesní pastva a potřeba dřeva nedává prostor přirozené obnově lesa. Původní lesy jsou vyklučeny a pozvolna nahrazeny smrkovou monokulturou. Původní lesní porost se udržel je na hůře přístupných svazích Brd a v údolí Litavky.

Obr.12: Müllerova mapa 1720

Zdroj: oldmaps.geolab [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]

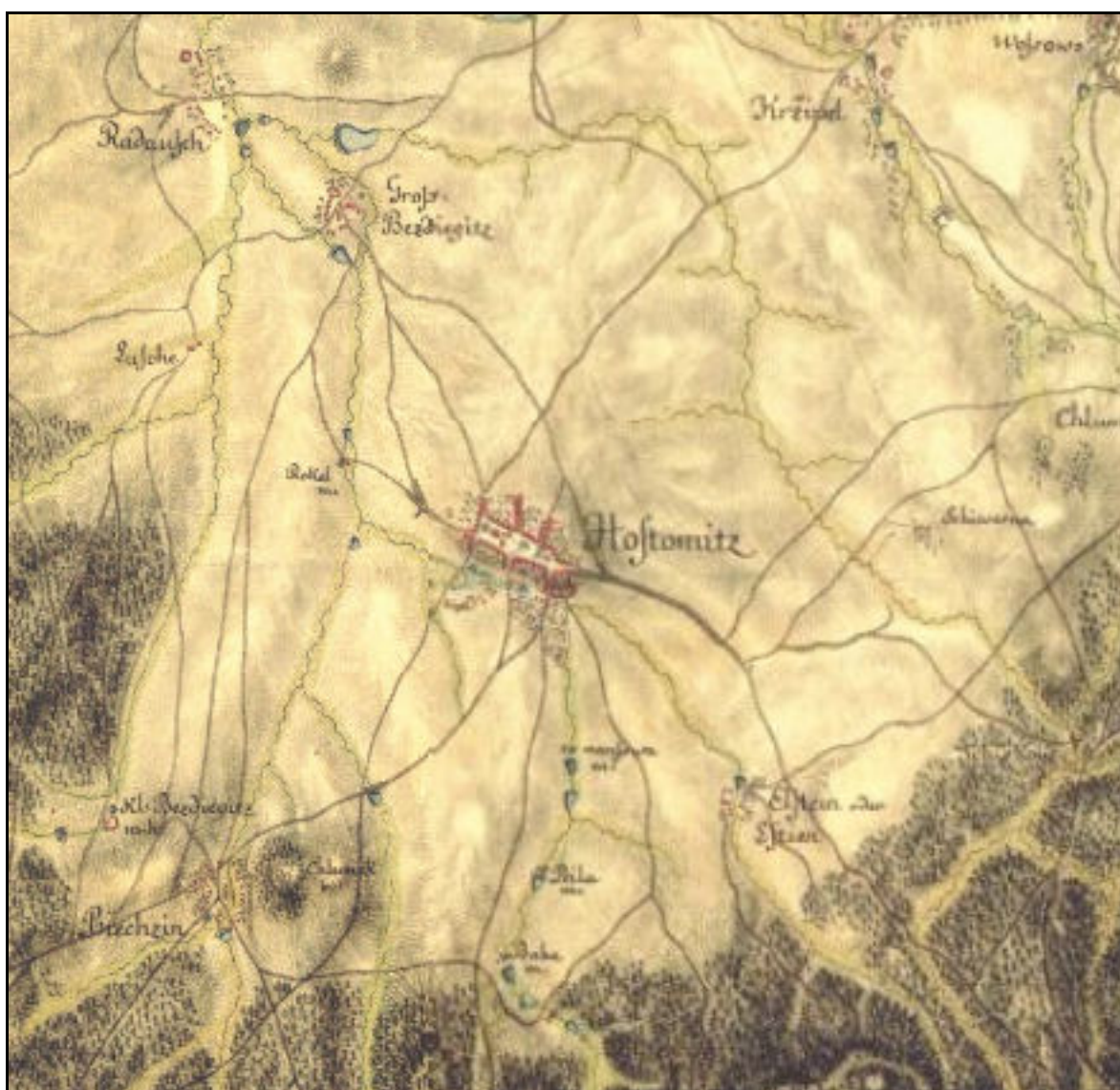
Dostupné z:

http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?z_height=0&lang=cs&z_width=0&z_newwin=0&map_root=mul&map_region=ce&map_list=c012

4.16.21 Vojenské mapování list 140

Na této mapě je krajina v okolí Hostomic (Hostomitz) zaznamenána mnohem přesněji. Zobrazeno je zde propojení sídel v krajinně síti komunikací bez doprovodné vegetace. Mapa zobrazuje krajinné prvky jako vodní toky s nivou tvořenou travnatými porosty, vodní díla a zemědělskou půdu. Púdorys sídel zde není přesně zobrazen i když se jedná o poměrně podrobnou mapu. Rybníční síť se proti Müllerově mapě znatelně rozšířila. Na mapě jsou poměrně podrobně zaznamenány říční systémy, jsou v nenapřímeném stavu a s prostorem pro rozliv povodňových průtoků. Bohatý systém rybníků, který již dnes zanikl, je tvořený malými vodními nádržemi které jsou detailně vyobrazeny, z nichž některé jsou v krajinně identifikovatelné, některé nikoli. Především se jedná o rybníky na Podbabě (Baba), Zátorský, Pílský (Pila), velký rybník za Bezdědicemi a rybníční soustava před Radouší (Radausch) v místech soutoku Chumavy, Šiberné a přítoku od Plešivce. Na hlavním toku území Chumavě je zanesena na mapě řada mlýnů Nouzavský, Pila, Podbaba, Zátor a v Rokli (Rokel). Na této mapě se nachází toky, které v dnešní krajinně již jsou stále patrné. Jedná

se především o drobné přítoky do větších potoků. Tento fakt je dobře pozorovatelný na potoku Řeřicha, kde je zemědělská krajina doslova protkána drobnými potůčky. Na mapě jsou již znatelné drobné vrchy Šiberná (Schiwerna), Chlumeck (Chlumeck) a Vrška za Radouší. V obci Hostomice je patrné rozlehlé náměstí sloužící k pořádání trhů s řadou hrncířských louží. Vesnice Bezdědice (Gross Bezdiegitz) jsou v mapě značeny jako velké (Gross) z důvodů přítomnosti sídla Bezdědičky (Klein Bezdiegitz). V krajině jsou zaneseny hospodářské dvory jak ve Lštění tak v Radouši. V jižní a západní části zájmového území jsou zachovalé lesní porosty, nevhodné vlivem sklonu terénu k přeměně na ornou půdu. I přes určité nepřesnosti dává tento mapový podklad představu krajiny díky jistému grafickému ztvárnění.

Obr.13: Vojenské mapování z let 1764 - 1768

Zdroj: oldmaps.geolab [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]

Dostupné z:

http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?z_height=0&lang=cs&z_width=0&z_newwin=0&map_root=1vm&map_region=ce&map_list=c141

4.16.3 II. vojenské mapování – (Františkovo) Čechy z let 1836-1852 (mapový list W 10 I)

Druhé vojenské mapování patří k nejoblíbenějším archiválním a to pro svou kompletnost a propojení jednotlivých sekcí. Neocenitelným je také při identifikaci kulturní a historické charakteristiky krajinného rázu, neboť umožňuje zachytit charakter krajiny vzhledem k reliéfu. Výřez poskytuje představu o krajině před nástupem éry industrializace. Cesty byly rozlišeny na cesty vedlejší a hlavní, které plnily funkci dopravní pro povozy. Tyto hlavní komunikace byly napříměny a rozšířeny. Menší cestičky mezi poli sloužily jako zkratky mezi vesnicemi pro obyvatelstvo. Na mapě je zřetelně vidět množství nově založených nebo naopak zrušených cest a pěšin. Vznikla například nová napříměná cesta směrem na Neumětely (Neumetel). Komunikace jsou uváděny bez vegetačního doprovodu. Krajina se od předchozího mapování v zájmovém území takřka nezměnila, vodní toky doplňují v nivách luční porosty a hranice lesa zůstala stejná. Některé vodní díla a toky jsou již upraveny a napříměny, jedná se především o tok Chumava, na kterém jsou mlýny Nouzavský (Nouzavsky), Pílský (Pilskey), Podbaba (Podbabskey), Zátor (Zatorskey) a v Rokli (Rokelskey). Rybníční soustava zůstala a oproti předchozí mapě se nezměnila, s jednou výjimkou a to zavezeným rybníkem v Radouši (Radausch) na soutoku Chumavy a Šiberné. Luční porosty zaujmají podstatnou část jižní části katastru. V okolí Hostomic (Hostomitz) jižním směrem jsou zřetelné hájovny, stará i nová. V místech nad vsí Lštěň (Lstien) je vykreslena rasovna (Pohodnice), v dnešním významu zařízení kafilérie. Na mapě se objevují již místní názvy, mezi Radouší (Radausch) a Skřiplí (Skřipel) se lokalita nazývá Vrška (Prostredney Wrshka) a v prostoru nad Bezdědicemi „Pod Lesem“. V tomto prostoru je značena i samota pod Plešivcem (Luse). Krajinné dominanty drobné vrchy Šiberná (Schiberna) i Chlumeck (Chlumeck) jsou zaznačeny s lesním porostem a na Šiberné s obytnými budovami. Zaneseny jsou i hospodářské statky v Radouši (Radausch) a Bezdědicích (Gross Bezdieditz), zatímco ve Lštěni (Lstien) byl statek pobořen. Urbanistická podoba sídel je již zde na rozdíl od předchozích map, graficky zdařile vyvedena a lze rozlišit zahrady, sady a zpevněné plochy. Při odbočce z cesty směrem na Dobříš je znázorněna cihelna, tou dobou bez vodního díla. V krajině a zvláště na mapových podkladech se začíná objevovat drobná sakrální architektura, tvořená křížky, božími muky a kapličkami.

Obr.14: Vojenské mapování z let 1764 - 1768

Zdroj: oldmaps.geolab [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]

Dostupné z:

http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?z_height=0&lang=cs&z_width=0&z_newwin=0&map_root=2vm&map_region=ce&map_list=W_9_1

4.16.4 III vojenské mapování – Františkojosefské z let 1876-1878 (mapový list 4052_1, 4052_3, 4152_1)

Mapování bylo ještě mnohem přesnější, jsou zde podrobně zaznamenány změny ve vývoji krajiny, cest s výsadbou zeleně a zánik rybníků. Na mapě lze pozorovat každý detail, důraz je kladen na podrobný výškopis. Nejvýznamnější změnou od I a II. vojenského mapování se jeví vysazování alejí kolem komunikací. V krajině se zvýšil počet kapliček a křížků. Výsadby či založené aleje jsou u každé hlavní komunikace, je zde patrný počet a přesné zaměření stromů. Krajina vyjma alejí a doprovodné zeleně, byla poměrně holá a nedoprovázená rozptýlenou zelení. Je patrné rozrůstání

sídel do krajiny se od předešlých mapování. Rybníční systém je zachován beze změny, v okolí vodních toků se stále rozléhají říční nivy s travnatými porosty. Krajina je stále intenzivněji obhospodařována, ale plocha lesních porostů zaujímá stejnou rozlohu jako v předchozích mapování. Luční porosty v blízkosti vodních toků jsou zachovány, jasně patrné jsou luční porosty v jižní části katastru nad Hostomicemi. Na mapě již není patrná samota Lůza pod Plešivcem. Třetí vojenské mapování si všímá průmyslu, na mapě je zaneseno několik cihlen (Z.S.), již stávající u Hostomic. Cihelny se dále objevují u Bezdědic v Rokli a cestou z Radouše na Lhotku. Hospodářské dvory (M.H.) jsou značeny v obcích Lštěň a Bezdědice.

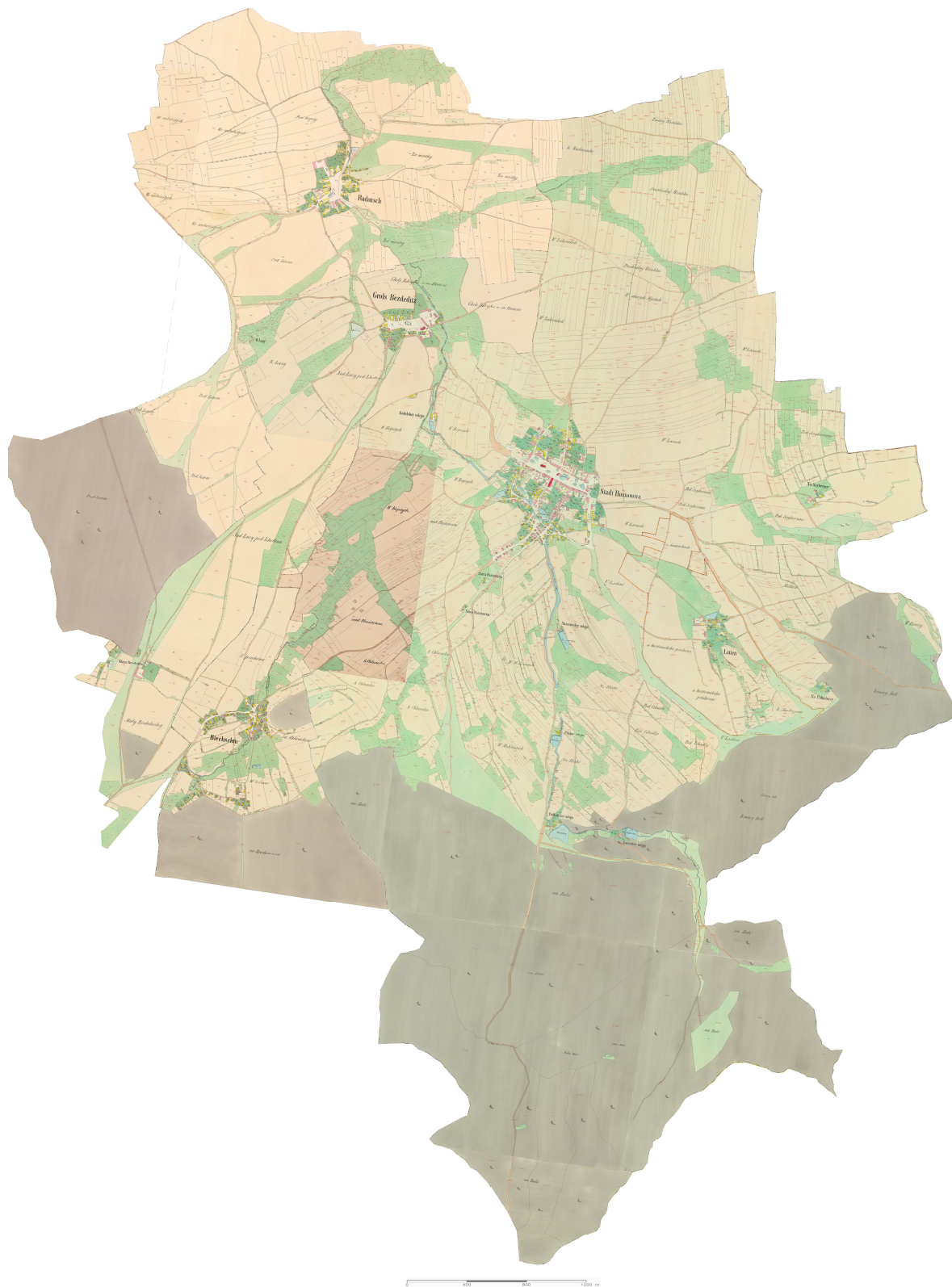

Obr.15: Vojenské mapování z let 1764 - 1768

Zdroj: oldmaps.geolab [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]

Dostupné z:

http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?z_height=0&lang=cs&z_width=0&z_newwin=0&map_root=3vm&map_region=25&map_list=4052_4

Obr.16: Císařský otisk stabilního katastru
Zdroj: hostomice.gepro [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]
Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

4.16.5 Císařský otisk stabilního katastru

Na mapě lze spatřit to co na mapách II. vojenského mapování, avšak je zde detailní uvedení členění katastru na plužiny. Patrné jsou travnaté meze a ovocné sady stabilizující krajinu, i když byla z velké části odlesněna. Za Hostomicemi směrem na jižní část katastru u lokality V Mokříších (W Mokřissich), jsou zaznamenány dvě hájovny, dřevěná původní (Stara Forstowna) a novější zděná (Nowa Forstowna). Sakrální architektura je zobrazena spolu s detailní urbanistickou strukturou obcí. Hostomické náměstí je plné malých hrnčířských louží. U pivovaru se nachází dnes již zavezený rybník a po proudu dál je také dnes již zavezený rybník. Místní názvy jsou v mapě bohatě zaznamenány a umožňují tak snadnou orientaci. Detailní zpracování umožňuje vidět na mapě židovský hřbitov na vrchu Chlumek.

4.17 Snímkování krajiny

4.17.1 Rok 1938

Obr.17: Ortofotomapa z roku 1938
Zdroj: [hostomice.gepro](http://hostomice.gepro.cz) [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]
Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

Na snímcích z tohoto roku je již znatelné napřímení vodních toků, nejvýznamněji upravené vodní toky jsou Chumava, kde jsou patrné výškové stupně tvořící migrační překážky, Řeřicha, na částech povodí Běštínský potok a Šiberna. Jedná se o obložení břehů kameny, částečně i dna. Vodní toky stále doprovází luční porosty v jejich nivách. Tyto nivy byly pomalu vysušeny, jak je znatelné na snímku u rybníka Královský v Rokli. Rybníční systém je zachovalý došlo k vytvoření nového rybníka. Patrné jsou i polní cesty a pěšinky, které zůstaly stále dochovány ve značném množství. Viditelná je cesta propojující Radouš s Lochovicemi, Lštěň s Chlumcem a cestní systém severně od Hostomic propojující vesnice Radouš, Bezdědice a Skřípel. Tyto pěšinky byly důležité pro obhospodařování plužin a lučních porostů. Krajina v řešeném území se vyskytuje téměř bez rozptýlené zeleně. Rozptýlená zeleň se vyskytuje na vrchách Chlumeck, Šiberná kde je patrný sad a Vrška u Radouše kde se nachází drobné stavby pravděpodobně určené k úkrytu hospodářských zvířat po pastvě. Vegetační doprovod je zaznamenán také v Hostomském průhonu. Hlavní cesty jsou doprovázeny zelení, tvořenou stromovým patrem ovocných dřevin (*Malus domestica*). Pobřežní zeleň je zachycena podél vodního toku Chumava a částečně Řeřicha. Nová kruhová cihelna se nachází u cesty směrem na Dobříš, kde se otvírá i nový lomový prostor.

4.17.2 Rok 1951

Na snímcích je patrné že tou dobou již ve velkém probíhaly meliorace a zcelování pozemků. Rybník Královský je z půlky zavezen a přeměněn na ornou půdu. Rybník v Podbabě je s protrženou hrází a již s viditelnou stromovou vegetací. V lokalitě Vrška již nejsou drobné stavby a větší část lokality je zorněna. Dochází k výstavbě hospodářského zařízení na Nouzavě. Zcelování polí probíhalo na pozemcích v lokalitě Mokříše, u Skříple a u Bezdědic. Krajina si však stále nechává drobné, lidskému oku, příjemné měřítko. Drobné měřítko je tvořeno systémem polí a polních cest, které byly zachovány, jejich stav odpovídá snímkování z roku 1938. Rozptýlení zeleň se sporadicky objevovala podél polních cest, stav odpovídá předchozímu snímkování, nárůst vegetace je patrný jen v lokalitě V Mokříších a u Hostomských cihelen. Vodní toky si stále udržují svoje nivy porostlé lučními společenstvy. Rozrostlá doprovodná zeleň je patrná na toku Chumava a v protrženém rybníku Podbaba. Komunikace jsou doprovázeny dřevinami, v blízkosti Běštína byl vysazen pás topolů (*Populus nigra*).

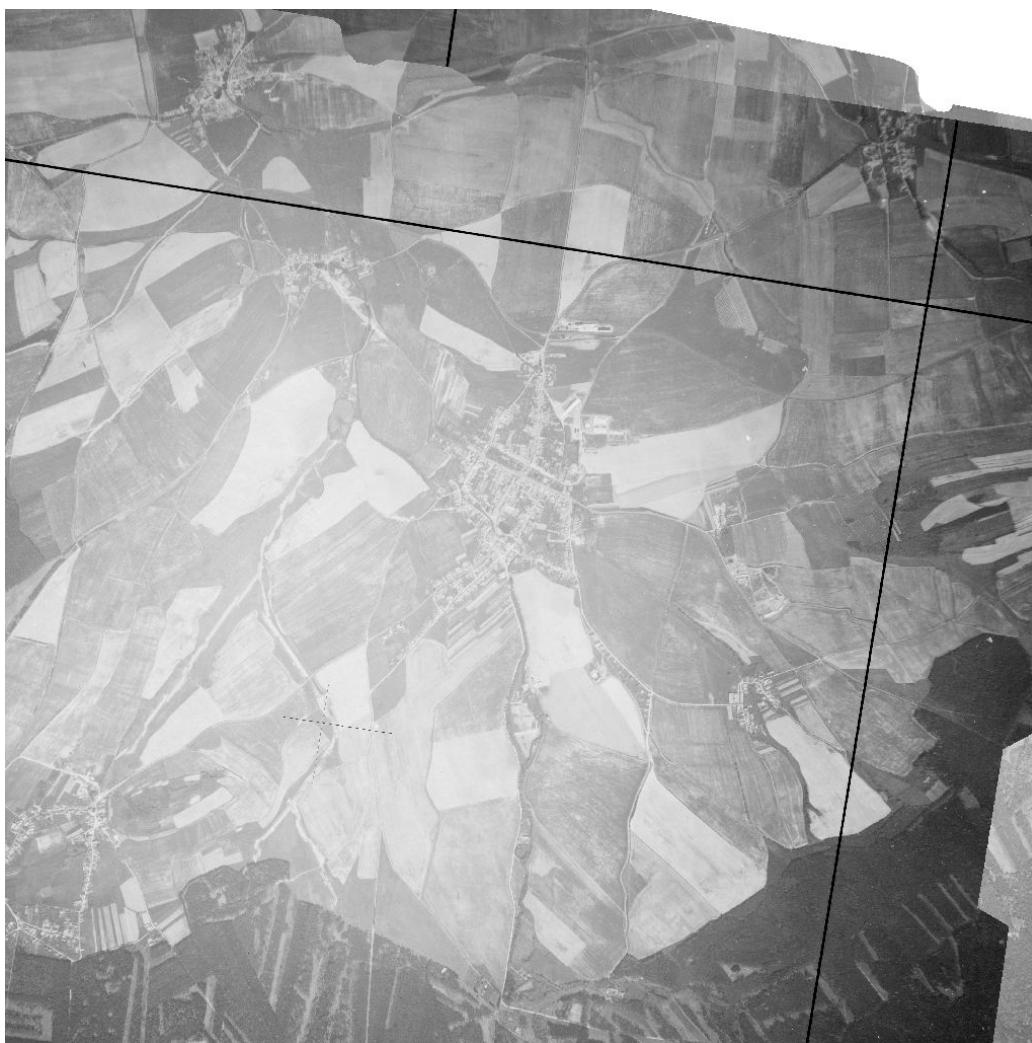

Obr.18: Ortofotomapa z roku 1951
Zdroj: [hostomice.gepro](http://hostomice.gepro.cz) [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]
Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

4.17.3 Rok 1967

V těchto letech je znatelná stále větší intenzifikace a industrializace zemědělství, rozrůstají se zemědělská družstva. V lokalitě na Nouzavě dochází k výstavbě nového kravína a naproti přes pole v lokalitě Na Hřibu k výstavbě vepřína. Rozrůstají se do krajiny průmyslové areály v okolí nádraží. Rozrůstání zemědělské zástavby se nevyhlo ani Radouši, kde je vybudována inseminační stanice. V této době došlo již ke sloučení plužin na celém katastru a tvorbě meliorací v okolí Skříple, Běštína a na Vrškách. Polní cesty už zůstaly jen kosterní, drobné byly nadobro rozorány vyjma cest spojující lokalitu Na Hřibu s cihelnou a Lštění, novou cihelnou a Chlumcem a propojení Lštěně s Chlumcem. V této době dochází také k úplnému napřímení a sevření toků do betonového korzetu. Koryta toků jsou nevhodně zahloubena pro průtoky povodňových vln, zmizela možnost rozlití vody do okolních

nivních luk, které byly též upraveny a přeměněny na ornou půdou. Tato úprava se především dotýká potoků Běštínského a jeho levostranných přítoků, bezejmenných struh nad Radouší u Neumětel a jižní část katastru nad Hostomicemi. Pravděpodobně v tomto období došlo k napřímení a vydláždění všech toků a koryt v katastru. Rozptýlenou zeleň v krajině zastupuje pouze doprovodná vegetace podél komunikací. A zeleň na vrchu Šiberná a Chlumeck. Ostatní zeleň podél drobných cest, které byly rozorány, byla odstraněna. Částečně zůstala v Hostomském průhonu.

Obr.19: Ortofotomapa z roku 1967
Zdroj: [hostomice.gepro](http://hostomice.gepro.cz) [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]
Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

4.17.4 Rok 1978

Obr.20: Ortofotomapa z roku 1978

Zdroj: [hostomice.gepro](http://hostomice.gepro.cz) [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]

Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

V sedmdesátých letech přišla další vlna intenzifikace zemědělství a znovu se projevilo rozrůstání zemědělských staveb do krajiny. U nádraží byly vybudovány nové skladovací prostory. Dochází k rozrůstání zemědělského družstva v Hostomicích a je nutné připojení na vodu, tento zákrok je na snímku patrný. Pravděpodobné je že v celém katastru již proběhly meliorace a zcelování bylo doděláno a zceleno bylo kompletně celé území. Na Neumětelské zastávce došlo k tvorbě skladovacího prostoru pro cukrovou řepu. Vyjma polní cesty mezi lokalitou na Hřibu a cihelnou, Lštěň a Chlumcem byly všechny cesty rozorány. Došlo však i k pozitivním změnám a to k obnově rybníka na Jasném a výsadbě sadu na Šiberné a u sídla Lštěň. Rozptýlená zeleň se začíná objevovat podél napřímených toků a struh v celém řešeném území.

4.17.5 Rok 1988

Rozptýlená zeleň se stále rozrůstá podél cest a napřímených vodních toků v celém řešeném území. V krajině je patrná řada rozrůstajících se remízků, viditelných již na předchozím mapování. Lokalita Nouzov je opět zorněna a přeměněna na pole. Zátorský rybník začíná být zabahněn a pozvolna zarůstat. Rybník na Pile je protržen a umožňuje meandrování potoka Chumavy. U těžebního ložiska u kruhové cihelny dochází k jeho zavážení komunálním odpadem. Lze pozorovat stálé rozrůstání sídel do krajiny, zvláště přestavba agropodniku, skladových prostor u nádraží a skladových prostor u Neumětelské zastávky a na Vrškách. Odstraněny byly poslední zbylé drobné polní cesty, posledním reliktem zbývá cesta ze Lštění do Chlumce.

Obr.21: Ortofotomapa z roku 1988
Zdroj: [hostomice.gepro](http://hostomice.gepro.cz) [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]
Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

4.17.6 Rok 2001

T tomto roce je již patrný nový rybník pod Šibernou. Rybník Královák byl opět částečně upraven a tím zvětšen. Dochází k rozrůstání zeleně v oblasti u Podbaby, pod lesem u části Lštěň, v Lúze, u Nového rybníka v Hostomicích. Tento proces se děje na zatravněné orné půdě. Sukcesní procesy zarůstání orné půdy nezatravněné lze spatřovat v lokalitě pod rybníkem ve Lštěni, pod Drahami a u Hruštičky. Na vrchu Šiberná je patrná degradace mezí vlivem zřízení nelegální motokrosové dráhy. Patrná je stavba čističky odpadních vod a nových výrobních hal v intravilánu Hostomice. Viditelné jsou změny v obhospodařování a navracení půdy malým a středním zemědělcům způsobuje opětovné členění na menší plošky, jedná se však o minoritní podíl z celého katastru. Dochází k zavážení skládky komunálních odpadů.

Obr.22: Ortofotomapa z roku 2001

Zdroj: [hostomice.gepro](http://hostomice.gepro.cz) [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]

Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

4.17.7 Rok 2005

Dochází k rozšiřování výrobních ploch ve staré cihelně a rozparcelování pozemků pod hřbitovem určené k suburbánní zástavbě, absolutně vykořeněné z historické struktury sídla. Stav napřímených a nevhodně zahloubených vodních toků zůstává nezměněn. Rozptýlená zeleň se v krajině rozšiřuje právě podél napřímených struh a nově na opuštěných neobhospodařovaných pozemkách. Plochy se nachází v oblasti Chlumku a Lúzy u Radouše, pod Plešivcem, pod Zátorem a nad Lštění, za nádražím u opuštěného železničního jeřábu, u čističky odpadních vod, na vrchu Šiberná a na Nouzavě. Západním směrem od Hostomic lze zaznamenat změnu péče o travní plochy, dochází k pastvě a pozvolné přeměně ploch na pastviny. Skládka komunálního odpadu celá zavezená inertním materiálem a postupně přirozeně ozeleňována náletovou vegetací. Dochází k výstavbě průmyslového areálu mimo historicky danou průmyslovou zástavbu.

4.17.8 Rok 2011

V intravilánu obce Hostomice je znatelné rozrůstání průmyslové zástavby mimi průmyslový areál bývalého zemědělského družstva, jedná se o fotovoltaickou elektrárnu. Na polních celcích jsou patrné místa, které není možné obhospodařovat vlivem zborcení meliorací, tyto plochy nárazově vysychají a naopak se nevyspitatelně zamokřují v průběhu celého roku. Patrné je rozšiřování pastvin v oblasti sídla Lštěň a Hostomic, tento proces probíhá na lučních porostech, ne na úkor orné půdy. Na snímku je patrná výměna vysokotlakého plynového potrubí mezi Hostomicemi a Běštínem.

Rozptýlená zeleň se rozvíjí na opuštěných neobhospodařovaných pozemkách, podél melioračních struh a napřímených toků. Nově zarůstající plochy se nacházejí v lokalitě Pod drahami Stav vodních toků se od jejich napřímení a zahloubení nezměnil. Polní celky zůstaly zcelené a neprůchozí. Pohyb krajinou je velmi náročný a lze jej realizovat v podstatě jen na úrodných půdách. Došlo ke stavbě nové čističky odpadních vod v Radouši, stará nedostačující v Hostomicích byla rozebrána a v jejím okolí se rozrůstá náletová vegetace. Pod Hostomice směrem k Bezdědicům došlo k živelné zástavbě rodinnými domy, jedná se suburbii odtrženou od přirozených vztahů ve městě. Tato lokalita nemá žádný veřejný prostor, jedná se pouze o soukromé a polosoukromé komunikace. Dožívající topolové stromořadí (*Populus nigra*) u Běštína je zcela v nevhodném stavu, jedná se v podstatě o uschlá torza.

Mokřadní plochy jsou stále meliorovány a neumožňují tak celoroční nasycení vodou. V okolí místní části Lštěň se louky pozvolna přeměňují na pastviny a dochází k chovu skotu a rozšiřování chovu koní.

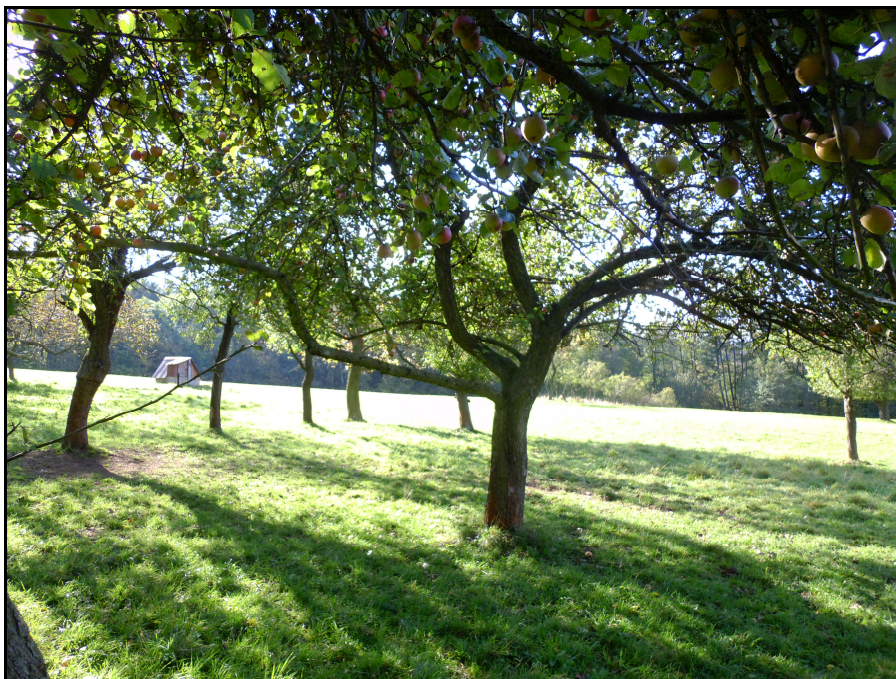

Obr.23: Ortofotomapa z roku 2011
Zdroj: [hostomice.gepro](http://hostomice.gepro.cz) [ONLINE]. 2015 [cit. 2016-01-17]
Dostupné z: <http://hostomice.gepro.cz>

5 Vlastní projekt

5.1 Současný stav

Krajina je zde v řešeném území rovinatá ohraničená z jihu brdskými Hřebeny a ze severu údolím Chumavy a svahy Housiny. Jedná se o využívané, lidmi udržované a intenzivně obhospodařované území. Prostor má historicky bohaté osídlení, na okolních vrchách brdských hřebenů jsou doložena dávná osídlení.

Obr 24.:Fotografie sadu u Hadovny, pozitivní hodnota krajinného rázu.

Krajina v řešeném území se dá rozdělit na tři části, první z nich jsou lesní porosty, druhou sekundární travnaté porosty a orná půda. Zemědělská půda je meliorovaná, scelená v nevhodně velké lány s nepřirozeným měřítkem s nevhodně zahloubenými a napřímenými toky. Patrné je, že na určitých místech tato opatření přestávají fungovat, je to prostor vhodný pro přirozenou tvorbu tůní a akumulaci povrchových vod. V systému polních cest se dochovaly prakticky jen hlavní trasy, cesty umožňující obhospodařování drobných polí jsou rozorány. Cestní síť je v řešeném regionu málo funkční, polní cesty nejsou v mnoha případech propojeny s okolními obcemi, neposkytují logický okruh a nenesou známky estetické hodnoty, jako jsou například stromořadí.

Luční porosty v jižní a západní části katastru sloužily jako orná půda, po revoluci v 90. letech minulého století se změnil přístup k hospodářství a pole byla zatravněna. Tento prostor má vysokou estetickou hodnotu, avšak ekologická je minimální. Louky

jsou takřka bez rozptýlené zeleně, ta je pouze podél struh a toků. Luční porosty tak mají nepřírozené lidské měřítko a vlivem meliorací nemůže probíhat přeměna zpět na podmáčené lokality. Zatravněná orná půda je druhově chudá, vyšší biodiverzitu na loukách lze nalézt v místech, kde probíhá sukcese samovolně, vlivem ponechání půdy ladem.

Obr 25.:Fotografie mozaiky luk a polí v nivě Řeřichy a Běštínského potoka.

V katastrálním území obce Hostomice se nachází několik vodních toků. Hlavní tok je Chumava pramenící v lesích pod vrchem Baba, do kterého se postupně vlévá Běštínský potok s Řeřichou a Šibernou. Na Chumavě je vybudováno několik rybníků, z kterých se v současné době používá jen zlomek, ostatní mají protrhlé hráze vlivem zvýšené hladiny vody za povodňových stavů. Takřka zarostlý rostlinou vegetací je rybník u domova důchodců v Zátově a dřevinami zarůstající rybníky Podbaba a Pílský rybník. Tyto rybníky sloužili jako mlýnské, dnes svou funkci již ztratili. Další mlýnský rybník na toku je Nouzavský s vlastním náhonem, je odbahněný a využíván k chovu ryb. Na Běštínském potoku je rybník Jasný s celoročně zatopenými tůňemi v blízkém okolí, rybník je odbahněný s opravenou hrází. Po soutoku s Řeřichou je rybník Kolenský, užívaný pro sportovní rybolov, rybník má bohaté litorální pásmo s vysokou ekologickou hodnotou, bohužel je nevhodně oplocen drátěným plotem, který neumožňuje migraci zvěře. Dále po toku Mlýnský rybník a v Rokli oba jsou využívány k chovu ryb, s bohatým dřevitým doprovodem. V obci Lštěň je rybník průtočný napájený potokem pramenícím v lese, dále po toku je rybník Nový s opravenou hrází a dožívajícím vegetačním doprovodem, tvořeným stromovým patrem. Lštěňský potok dále pokračuje do intravilánu města kde napájí rybníky Graifův a v Rybnicích, který je vypuštěn a čeká na opravu hráze. V blízkosti hlavní příjezdové cesty do Hostomic ve

směru od Dobříše jsou vytvořeny dva rybníčky, první v místech nad starou cihelnou, vedle bývalé skládky a druhý Budilův rybník v blízkosti odbočky na Šibernou. Nádrž pod bývalou skládkou je silně znečištěna a je pravděpodobné že jí má toxické vody ze skládky. Budilův rybník je průtočný, čistý a je užíván k chovu ryb. Na toku Šiberná je malá průtočná nádrž užívaná k chovu kachen, je dosti znečištěná a zanesena. Po soutoku Šiberné a Chumavy před obcí Radouš se nachází vodní dílo využívané jako koupaliště a hasičská nádrž. V obci Radouš se mimo zmíněného koupaliště nachází revitalizovaný návesní rybník s vodními a bahenními rostlinami, napájený bočním přítokem z bezejmenného občasného toku přitékajícího od obce Lhotka. Níže po toku je rybník obecní, v současné době zmenšen, vlivem stavby přečerpávací stanice pro čističku odpadních vod. Po opuštění hlavního toku Chumavy řešené území napájí dále rybník v Neumětelích. V intravilánu obce Bezdědice je návesní rybník a na západním okraji rybník Hražba určený k chovu ryb a sportovnímu rybolovu. Nádrž je napájena bezejmenným přítokem od Plešivce Pod rybníkem jsou podmáčené louky nevhodně odvodněné pomocí meliorací.

Obr 26.:Fotografie upraveného koryta potoka Chumava za Radouší s počínající renaturací.

Značná část toků v území je nevhodně zahlobeno a napřímeno. Potok Šiberná je napřímen a upraven takřka v celé délce toku vyjma lesních partií. Potok Řeřicha je vtlačen do opevnění dlažebními kostkami i v místech kde dnes neprobíhá intenzivní zemědělská výroba, toto řešení není pro krajinu jistě prospěšné. V zóně rozlivu povodňových vln z Řeřichy a částečně Běštínského potoka se nacházejí podmáčené

loukám které jsou ovšem meliorovány. Větší průtoky se na luční porosty nerozlévají proto, že ztratily možnost vybřežení z naddimenzovaných koryt. Na mnoha místech je patrné přirozené odbourávání říčního korzetu, čili opevnění břehů i koryta, tyto renaturační procesy jsou velice cenné a je potřeba je podporovat a napomáhat jim. Hlavní tok celého řešeného území je rovněž upraven, v místech splavů je obložen kamennými kvádry, v mnoha částech obohacen o kamenné stupně tvořící bariéry pro živočichy. Ve své době sloužili kamenné stupně pro zadržení vody, vytvoření hráze a tím navýšení hladiny ideální pro odtok vody do mlýnských náhonů. Na svém horním toku je však ponechán bez zásahu a je zde viditelné meandrování a přenos materiálu. V minulých letech byl na Chumavě proveden stavební zásah formou stavby žulové hráze, argument pro stavbu byl zachytávání spláví v toku a půdních částí sedimentací. Tok v intravilánu prošel náročnou rekonstrukcí, která spočívala ve vydláždění kyvety a vytvoření jalových berem, tento zásah však přinesl pouze zrychlení odtoku vody dále po proudu.

Obr 27.:Fotografie přirozeně renaturujícího Lštěňského potoka s rozšiřující se vegetací a vlivem houbové choroby odumírajících dřevin.

Přibližně polovina rozlohy polních parcel v zájmovém území je zmeliorována. Jižní část katastru nad obcí Hostomice je svedena do melioračních struh vlévajících se do Běštínského potoka, Chumavy a Lštěňského potoka. Blízké okolí města Hostomice severovýchodním směrem je svedeno do bezejmenných struh vedoucích do toku Šiberná. Severozápadní část v blízkosti Hostomice je svedena do Chumavy v obci

Bezdědice. Východní a okrajová severní část řešeného území je svedena do toku Šiberná a dále do Chumavy před obcí Radouš. Západní část katastru u Hostomic je sveden do Řeřichy která se vtéká do Chumavy v Bezdědicích. Bezejmenné strouhy začínající u Bezdědiček se v Bezdědicích vlévají do Chumavy. Bezejmenné strouhy začínající pod Plešivcem jsou svedeny do Chumavy před obcí Radouš. V okolí Radouše západním a severním směrem jsou meliorační strouhy svedeny za obcí přímo do Chumavy. Z toho shrnutí vyplývá, že velké průtoky sesbírané takřka z celého katastrálního území se stékají před obcí Radouš a způsobují tím zvyšování hladiny vody v obci. Meliorační strouhy se nacházejí v celém řešeném území i podél okrajů lesních celků jako pod Plešivce tak podél hřebene Brd.

V severní a východní části katastru se nachází orná půda. Intenzivně obhospodařované plochy jsou ohroženy půdní erozí. Pole jsou nevhodně scelena a tvoří nepřirozené měřítko. Rozptýlená zeleň se v krajině rozrůstá podél melioračních struh, vodních toků a železnice. Sukcesní procesy lze spatřovat na orné půdě i loukách. Vegetace tedy stromové patro v krajině oproti minulým letům narůstá, tento trend je způsoben opouštěním intenzivních způsobů hospodaření a ponecháváním částí půdy ladem.

V hostomické brázdě se nachází v řešeném území tři drobné vrchy, u obce Běštín je vrch Chlumeck s židovským hřbitovem a pozoruhodnou vegetací, druhým je vrch Šiberná se sady a dochovalou krajinou mozaikou tvořenou mezemi, loukami a vegetací. Třetí vrch Hůrka navazuje přímo na obec Radouš, u které se na orné půdě nachází skalní výstupy břidlic, které jsou neobhospodařované a z části porostlé suchomilnou florou. V této oblasti dochází k nevhodné nitrifikaci prostředí skladováním rybníčního bahna z odbahňování rybníka v Neumětelích a odvozem biologického odpadu.

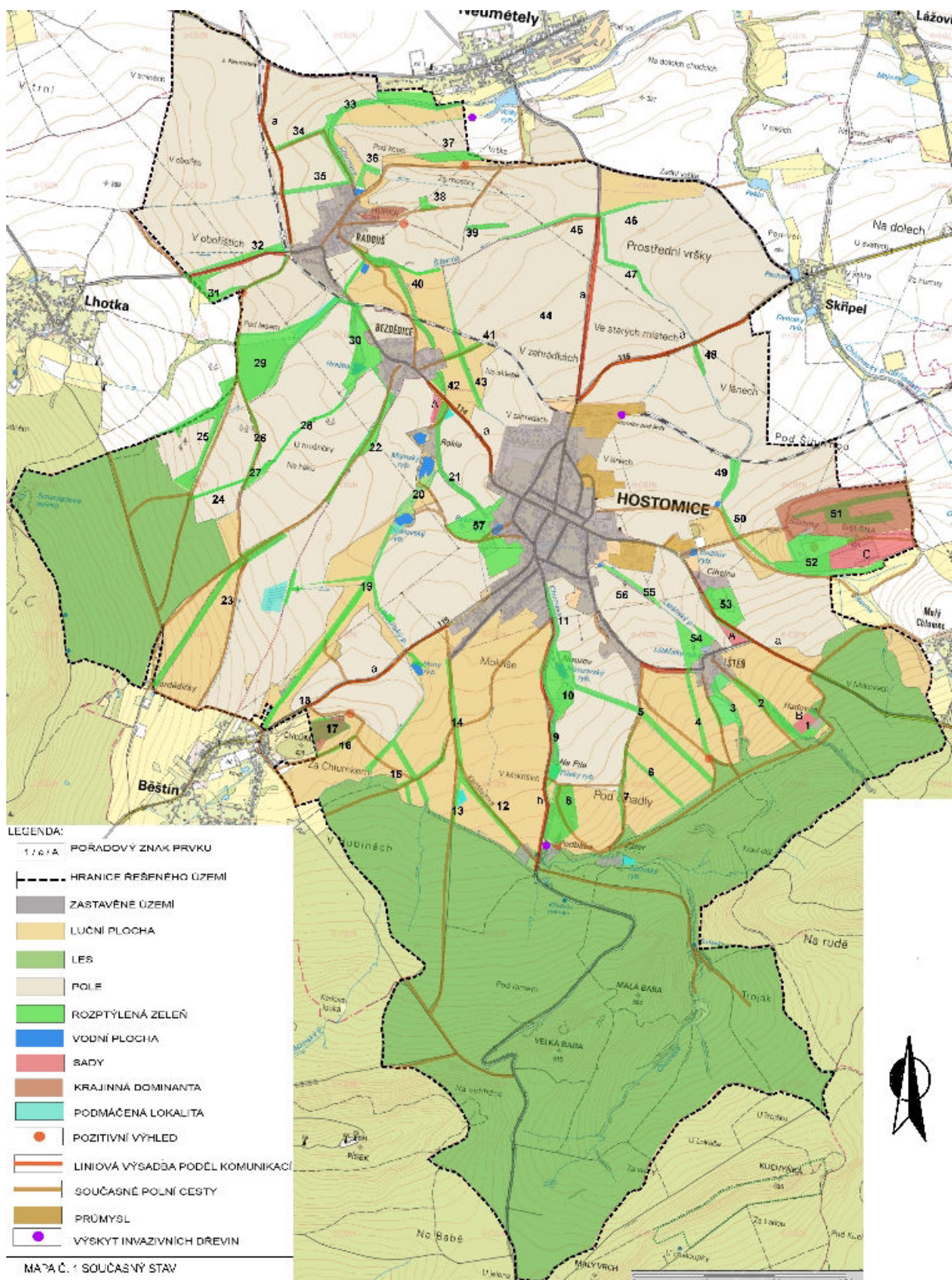

Obr 28.: Fotografie zachycuje střed původní a nové zástavby v Bezdědicích pod Plešivcem

V řešeném území je lokalizována bývalá skládka komunálního odpadu, vytvořena v dobývacím prostoru pro hrnčířské a cihelné hlíny u kruhové cihelny, tato lokalita je pro osoby uzavřena a slouží k ukládání inertních stavebních materiálů. V posledních několika letech došlo k nevhodnému rozšíření zástavby obcí do krajiny, jak již rodinných domů, tak průmyslových objektů. Živelné rozrůstání není v souladu s politikou turisticky významného regionu, zásahy způsobují degradaci dálkových pohledů na obce. V krajině řešeného území lze pozorovat celoplošný úbytek olší (*Alnus glutinosa*), vlivem působení houbové choroby. Neobnovované ovocné stromořadí podél asfaltových komunikací, pozvolna dožívá a odpadá, dochází jen k občasným, jednotlivým a neudržovaným dosadbám. Pro vytvoření přehledného obrazu dnešní podoby území byl vytvořen analytický plán současného stavu (viz. obr. č. 30), ze kterého je patrný dnešní stav zeleně.

Obr 29.: Zachycená zemědělská krajina v okolí Radouše s negativní dominantou vedením VVN a pozitivním prvkem ovocným stromořadím na horizontu pole.

Obr 30.: Mapa současného stavu krajiny

Tab 1.: Současný stav rozptýlené vegetace, začátek 1/5, klasifikační třídy dle Machovce (1982)

č.	Skladba vegetačního prvku	%	Krajinářské hodnocení					Členění	Funkce	Poznámka
			A	B	C	D	E			
1	<i>Malus domestica</i> <i>Prunus domestica</i> <i>Prunus cerasus</i> <i>Pyrus communis</i> <i>Juglans regia</i>	30 5 15 25 25		X				meze	estetická, krajinářská	pravidelně kosit travnaté plochy, doplnit dřeviny
2	<i>Picea abies</i> <i>Prunus avium</i> <i>Populus tremula</i> <i>Salix alba</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Quercus petraea</i>	50 5 10 5 15 15			X			doprovodná vegetace podél vodního toku	protierozní, ekologická	odstranění jehličnatých dřevin
3	<i>Prunus domestica</i> <i>Betula pendula</i>	75 15				X		doprovodná vegetace podél úvalové cesty, mez	stabilizační, estetická	dosadba dřevin
4	<i>Quercus petraea</i> <i>Prunus domestica</i> <i>Juglans regia</i> <i>Crataegus monogyna</i> <i>Pyrus communis</i>	20 60 5 10 5			X			mez, doprovodná vegetace podél polní cesty	ekologická	
5	<i>Fraxinus excelsior</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Rosa canina</i> <i>Malus domestica</i> <i>Frangula alnus</i> <i>Tilia cordata</i>	55 25 5 5 5 5				X		náletová vegetace podél upraveného vodního toku	ekologická, krajinářská	dosadba dřevin
6	<i>Rosa canina</i>	100					X	náletová vegetace podél upraveného toku	ekologická	dosadba dřevin
7	<i>Populus tremula</i> <i>Rosa canina</i> <i>Prunus spinosa</i> <i>Crataegus monogyna</i> <i>Sambucus nigra</i>	20 10 30 25 15			X			náletová vegetace podél polní cesty	meliorační, protierozní	
8	<i>Alnus Glutinosa</i>	100	X					náletová vegetace na travnaté ploše	ekologická, meliorační	pravidelně kosit travnaté plochy, doplnit dřeviny
9	<i>Acer platanoides</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Populus tremula</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Quercus petraea</i>	25 25 5 25 20		X				doprovodná vegetace podél vodního toku	meliorační, protierozní, estetická, hygienická	uklidit drobné černé skládky
10	<i>Salix alba</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Salix caprea</i> <i>Acer platanoides</i> <i>Fraxinus excelsior</i>	10 25 15 30 30	X					náletová vegetace na travnaté ploše, remízky	ekologická, meliorační	nevysoušet lokalitu, dřeviny nekácet

Tab 2.: Současný stav rozptýlené vegetace, pokračování 2/5

č.	Skladba vegetačního prvku	%	Krajinářské hodnocení					Členění	Funkce	Poznámka
			A	B	C	D	E			
11	<i>Acer platanoides</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Populus nigra</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Quercus petraea</i> <i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Tilia platyphyllos</i>	5 35 5 20 20 10 5	X					doprovodná vegetace podél vodního toku	meliorační, protierozní, estetická, hygienická	uklidit drobné černé skládky
12	<i>Populus nigra</i> <i>Pinus sylvestris</i> <i>Rosa canina</i> <i>Salix alba</i> <i>Salix caprea</i>	30 30 20 10 10			X			doprovodná vegetace podél vodního toku	meliorační, protierozní	dosadba dřevin
13	<i>Pinus sylvestris</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Populus tremula</i>	25 65 10		X				doprovodná vegetace podél cesty, mokřadní plocha	meliorační, ekologická, krajinářská	
14	<i>Sambucus nigra</i> <i>Prunus domestica</i> <i>Pyrus communis</i> <i>Alnus glutinosa</i>	25 55 10 10			X			doprovodná vegetace podél polní cesty	stabilizační, estetická	udržovat průjezdný profil cesty
15	<i>Alnus glutinosa</i>	100		X				náletová vegetace podél upraveného vodního toku	stabilizační, estetická, meliorační, protierozní	revitalizace toku
16	<i>Rosa canina</i> <i>Malus domestica</i>	85 15			X			mez	stabilizační	dosadba dřevin
17	<i>Prunus avium</i> <i>Crataegua monogyna</i> <i>Prunus spinosa</i> <i>Rosa caninum</i> <i>Quercus petraea</i> <i>Robinia pseudoacacia</i>	40 5 20 20 10 5	X					remízek, meze	stabilizační, estetická, meliorační, protierozní, ekologická, krajinářská	pravidelně kosit travnaté plochy, doplnit dřeviny
18	<i>Juglans nigra</i>	100	X					solitera	naučná	nepůvodní dřevina
19	<i>Salix alba</i> <i>Salix caprea</i> <i>Salix viminalis</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Betula pendula</i>	15 20 5 50 5 5		X				náletová vegetace podél upraveného vodního toku	ekologická, meliorační, protierozních krajinářská, stabilizační	revitalizace toku
20	<i>Salix caprea</i> <i>Salix alba</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Sambucus nigra</i>	15 10 30 15 25				X		remízek, vegetace kolem podmáčených ploch	meliorační, retenční, ekologickou	odstranění jehličnatých dřevin
21	<i>Acer platanoides</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Populus nigra</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Tilia cordata</i> <i>Robinia pseudoacacia</i>	10 25 5 15 20 25	X					doprovodná vegetace podél vodního toku	meliorační, protierozní, estetická, hygienická	

Tab 3.: Současný stav rozptýlené vegetace, pokračování 3/5

č.	Skladba vegetačního prvku	Krajinářské hodnocení						Členění	Funkce	Poznámka
		%	A	B	C	D	E			
22	<i>Alnus glutinosa</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Sambucus nigra</i>	35 20 35 10					X	náletová vegetace podél polní cesty, mez, doprovodná vegetace podél vodního toku	stabilizační, ochranná, retenční	dosadba dřevin
23	<i>Alnus glutinosa</i> <i>Picea abies</i> <i>Pinus sylvestris</i>	75 15 10			X			doprovodná vegetace podél polní cesty	estetická, krajinářská	udržovat průjezdný profil cesty
24	<i>Alnus glutinosa</i>	100		X				náletová vegetace podél upraveného vodního toku	ekologická	dosadba dřevin, podpora renaturace
25	<i>Salix caprea</i> <i>Salix alba</i> <i>Picea abies</i> <i>Populus nigra</i> <i>Populus tremula</i>	25 35 15 5 20		X				vegetace kolem podmáčených ploch	meliorační, retenční, ekologickou	odstranění jehličnatých dřevin, revitalizace toku
26	<i>Alnus glutinosa</i> , <i>Picea abies</i>	50 50					X	náletová vegetace podél polní cesty		dosadba dřevin
27	<i>Salix alba</i>	100			X			remízek, travnatá plocha	stabilizační	renaturace toku
28	<i>Alnus glutinosa</i>	100					X	náletová vegetace podél vodního toku		dosadba dřevin
29	<i>Salix caprea</i> <i>Salix alba</i> <i>Alnus glutinosa</i>	25 35 40		X				vegetace kolem podmáčených ploch	retenční, meliorační, ekologická, krajinářská	revitalizace toku
30	<i>Populus nigra</i>	100					X	remízek, větrolam		doživující
31	<i>Prunus avium</i> <i>Crataegua monogyna</i> <i>Prunus spinosa</i> <i>Rosa caninum</i> <i>Quercus petraea</i> <i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Acer platanoides</i> <i>Fraxinus excelsior</i>	25 5 10 5 10 5 15 25	X					remízek	estetická, ekologická, stabilizační	
32	<i>Malus domestica</i> <i>Sambucus nigra</i> <i>Tilia cordata</i> <i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Prunus spinosa</i> <i>Alnus glutinosa</i>	15 25 30 10 5 15		X				doprovodná vegetace podél vodního toku	stabilizační, ochranná, retenční	uklidit drobné černé skládky
33	<i>Populus Nigra</i>	100				X		doprovodná vegetace podél vodního toku		doživující
34	<i>Rosa canina</i>	100					X	náletová vegetace podél polní cesty	protierozní	dosadba dřevin
35	<i>Prunus spinosa</i> <i>Rosa canina</i>	50 50					X	náletová vegetace podél upraveného vodního toku	stabilizační, estetická	dosadba dřevin
36	<i>Populus Nigra</i>	100				X		doprovodná vegetace podél vodního toku		doživující

Tab 4.: Současný stav rozptýlené vegetace, pokračování 4/5

č.	Skladba vegetačního prvku	Krajinářské hodnocení						Členění	Funkce	Poznámka
		%	A	B	C	D	E			
37	<i>Sambucus nigra</i> <i>Prunus spinosa</i>	50 50					X	náletová vegetace na travnaté ploše	ekologická	částečně zachováá suchomilná flóra
38	<i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Acer platanoides</i> <i>Rosa canina</i>	75 25 5					X	náletová vegetace na travnaté ploše, remízek	protierozní	částečně zachováá suchomilná flóra
39	<i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Acer platanoides</i>	80 20					X	mez	stabilizační	dosadba dřevin
40	<i>Alnus glutinosa</i> <i>Populus alba</i> <i>Populus tremula</i> <i>Euonymus europaeus</i> <i>Salix alba</i>	35 25 20 5 15				X		doprovodná vegetace podél upraveného vodního toku	stabilizační, ochranná, retenční	dosadba dřevin, revitalizace toku
41	<i>Fraxinus excelsior</i> <i>Rosa canina</i>	50 50				X		náletová vegetace na travnaté ploše	ekologická	pravidelně kosit travnaté plochy
42	<i>Alnus glutinosa</i>	100		X				doprovodná vegetace podél upraveného vodního toku	retenční, meliorační, ekologická, krajinářská	
43	<i>Rosa canina</i>	100					X	doprovodná vegetace podél upraveného vodního toku		revitalizace toku
44	<i>Tilia cordata</i>	100	X					so litera	stabilizační	obnova cest
45	<i>Alnus glutinosa</i> <i>Acer platanoides</i> <i>Euonymus europaeus</i>	50 35 15					X	náletová vegetace podél upraveného vodního toku	meliorační, protierozní, stabilizační, estetická	dosadba dřevin, revitalizace toku
46	<i>Alnus glutinosa</i>	100		X				náletová vegetace podél upraveného vodního toku	retenční, meliorační, ekologická, krajinářská	dosadba dřevin, revitalizace toku
47	<i>Alnus glutinosa</i> <i>Acer platanoides</i> <i>Sambucus nigra</i>	55 45 5				X		doprovodná vegetace podél upraveného vodního toku	stabilizační, ochranná, retenční	dosadba dřevin, revitalizace toku
48	<i>Alnus glutinosa</i> <i>Acer platanoides</i> <i>Sambucus nigra</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Salix alba</i>	50 15 15 10 10					X	doprovodná vegetace podél upraveného vodního toku	stabilizační	dosadba dřevin, revitalizace toku
49	<i>Picea abies</i> <i>Salix Alba</i>	90 10					X	doprovodná vegetace podél upraveného vodního toku	meliorační, retenční, ekologickou	dosadba dřevin, renaturace toku, odstranění jehličnatých dřevin

Tab 5.: Současný stav rozptýlené vegetace, dokončení 5/5

č.	Skladba vegetačního prvku	Krajinářské hodnocení						Členění	Funkce	Poznámka
		%	A	B	C	D	E			
50	<i>Populus nigra</i>	100					X	doprovodná vegetace podél upraveného vodního toku, větrolam	protierozní, stabilizační	doživající, revitalizace toku
51	<i>Prunus spinosa</i> <i>Prunus domestica</i> <i>Sambucus nigra</i> <i>Betula pendula</i> <i>Rosa canina</i>	25 25 30 10 10	X					meze	stabilizační, ochranná, ekologická, estetickou	pravidelně kosit travnaté plochy
52	<i>Pinus silvastris</i> <i>Corylus avellana</i> <i>Cornus alba</i> <i>Cytisus pscoparius</i> <i>Quercus petraea</i> <i>Robinia pseudoacacia</i>	50 15 15 5 5 10		X				remízek	stabilizační, ochranná, ekologická, krajinářskou, estetickou	
53	<i>Rosa canina</i>	100				X		nálet na travnaté ploše	revitalizační	skládky
54	<i>Alnus glutinosa</i> <i>Salix alba</i> <i>Acer negundo</i>	70 25 5		X				náletová vegetace na orné půdě	retenční, meliorační	odstranit nepůvodní dřeviny
55	<i>Alnus glutinosa</i>	100			X			náletová vegetace podél upraveného vodního toku	retenční, meliorační	dosadba dřevin, revitalizace toku
56	<i>Tilia platyphyllos</i>	100	X					solitera	stabilizační	
57	<i>Rosa canina</i> , <i>Crataegus monogyna</i> <i>Robinia pseudoacacia</i> <i>Betula pendula</i>	25 15 50 10					X	dosadba dřevin, revitalizace toku	ekologická	pravidelně kosit travnaté plochy

SADY

č.	Skladba vegetačního prvku	Krajinářské hodnocení						Členění	Funkce	Poznámka
		%	A	B	C	D	E			
A	<i>Malus domestica</i>	100	X					sad	estetická	dosadba dřevin
B	<i>Prunus domestica</i> <i>Pyrus communis</i> <i>Malus domestica</i>	25 25 50	X					sad	estetická, ekologická	dosadba dřevin
C	<i>Malus domestica</i> <i>Prunus cerasus</i> <i>Juglans regia</i>	65 15 20	X					sad	krajinářská, extenzivně hospodářská	pravidelně kosit travnaté plochy

DOPROVODNÁ LINIOVÁ VEGETACE PODÉL KOMUNIKACÍ

č.	Skladba vegetačního prvku	Krajinářské hodnocení						Členění	Funkce	Poznámka
		%	A	B	C	D	E			
a	<i>Malus domestica</i>	100	X					stromořadí	stabilizační, estetická	dosadba dřevin
b	<i>Malus domestica</i> <i>Juglans regia</i>	75 25	X					stromořadí	estetická, ekologická	dosadba dřevin

5.2 Souhrné hodnocení současného stavu a potenciálu území

problémy k řešení:

- podpora orientace zemědělství na tvorbu a údržbu krajiny
- ochrana PUPFL a ZPF
- citlivé sledování zachování krajinného rázu při nové výstavbě

Tab 6.: SWOT analýza

Vytvořit územní podmínky pro využití silných stránek a příležitostí:	Vytvořit územní podmínky pro řešení slabých stránek a hrozeb:
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobě se zlepšující kvalita životního prostředí • relativně dobrý zdravotní stav lesů • relativně velká dostupnost Prahy, Berouna a Hořovic • zájem o stavební parcely v území • kvalitní obytné území • výborné podmínky pro rozličné druhy turistiky • cenné přírodní a krajinné podmínky • vysoká tradice průmyslové výroby a přítomnost zaměstnavatelů v obci • výhodná poloha a dostupnost regionu • vyvážený ekonomický růst • existence plynovodu • existence kanalizace v částech obcí • existence ZŠ a MŠ • členství v MAS Karlštejnsko 	<ul style="list-style-type: none"> • narušování tradice sídelních struktur urbanizací a nevhodnou výstavbou • nedostatek investičních zdrojů a základního kapitálu • rostoucí riziko nezaměstnanosti některých skupin obyvatelstva • nadbytek scelených polních lánů bez mezí a polních cest, zvyšující se možnost půdní eroze • nepřirozené měřítko krajiny • napřímené a zahloubené vodní toky spolu s melioračními zásahy způsobující rozliv vod při povodňových stavech v Radouši • vedení silnic II. třídy přes centra obcí • neexistující kanalizace a vodovod v Bezdědicích a Radouši • vysoká hustota silničního provozu
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • využívání ušlechtilých paliv, alternativních a obnovitelných zdrojů • zlepšení prostupnosti krajina tvorbou polních cest • tvorba rybníků a revitalizace toků • využití dotačních titulů EU na zlepšení veřejné infrastruktury • rozvoj integrovaných dopravních systémů • nabídka kvalitního bydlení a pracovních příležitosti obyvatelům v produktivním věku • zajištění přístupu všech obyvatel k informačním zdrojům • rozvoj zázemí pro turistiku • podpora rozvoje cestovního ruchu • zvýšení podílu sídelní zeleně 	<ul style="list-style-type: none"> • rostoucí hustota silniční dopravy • návrat k méně ekologickému způsobu vytápění • snižování druhové rozmanitosti v krajině • pokračující zábor půdy na výstavbu • negativní projevy suburbanizačních procesů • tlak developerů na vytváření nepřiměřeně rozsáhle a nekonceptní výstavby • stagnace nabídky turistických aktivit • nedostatečná propagace regionu • snižování ekonomické síly obyvatel • odliv kvalifikované pracovní síly

5.3 Hodnocení znaků a hodnot krajinného rázu

Oblast krajinného rázu představuje krajinný celek s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou, který se výrazně liší od jiného celku. Oblast krajinného rázu může být vymezena vizuálním horizontem, přírodními nebo umělými prvky.

Oblast krajinného rázu Hořovicko zaujímá prostor sníženiny rozdělené do dvou rovnoběžných větví, jednou pokračuje brázdou zakončenou u Berouna, ze strany opačné pokračuje k Řevnicím. Území Hořovicka se jednoznačně vymezuje k okolním územím terénními předěly – okraji Křivoklátska, Karlštejska a Brd. Vzniká tak otevřená krajina Zdické brázdy a Hostomické kotliny vzájemně oddělených Litavkou. Hořovicko představuje mírně zvlněnou zemědělskou krajinu, s historickými obcemi a vzájemně navazujícími lesními prostory. Oblast je značně odlesněná. Mimolesní zeleň je typickým znakem odlesněné krajiny Hořovicka tvořící strukturu krajiny.I.

Hostomická kotlina představuje zachovalý obraz kultivované zemědělské krajiny s drobnými dominantami kostelů uprostřed polí a luk. Otevřená krajina je vymezena výrazným lesnatým okrajem (Housina 461,0 m n.m.) na severu a na jihovýchodě pak hřebenem Brd (Studený 660,3 m .n.m., Písek 690,7 m.n.m.). Oblast tvoří sníženina ohraničená zalesněnými horizonty okolních krajin, ke kterým je krajinářsky kontrastní. Pravidelně uspořádané obce vytvářejí pravouhlý rastr cest a sídel v cca 1,5km rozestupu. Estetická hodnota krajiny spočívá ve vztazích kultivované kulturní krajiny a v působení lesnatých hřbetů a výrazných svahů.

Pro hodnocení krajinného rázu byly použity Tabulky identifikace znaků a hodnot jednotlivých charakteristik krajinného rázu (Vorel a Kupka, 2008).

Tab 7.: Hodnocení krajinného rázu – Indikátory přítomnosti hodnot přírodní charakteristiky a identifikované hlavní znaky přírodní charakteristiky

A.1	Indikátory přítomnosti hodnot přírodní charakteristiky	přítomnost indikátoru v řešeném území		
		ANO	NE	
A.1.1	Přítomnost národního parku (NP) vč. ochranného pásma			
A.1.2	Přítomnost chráněné krajinné oblasti (CHKO)			
A.1.3	Přítomnost národní přírodní rezervace (NPR) vč. ochranného pásma			
A.1.4	Přítomnost národní přírodní památky (NPP) vč. ochranného pásma			
A.1.5	Přítomnost přírodní rezervace (PR) vč. ochranného pásma			
A.1.6	Přítomnost přírodní památky (PP) vč. ochranného pásma		X	
A.1.7	Přítomnost evropsky významné lokality (EVL) síť Natura 2000			
A.1.8	Přítomnost ptačí oblasti (PO) síť Natura 2000			
A.1.9	Přítomnost přírodního parku (dle §12 zák. 114/1992 Sb.)	X		
A.1.10	Přítomnost skladebných prvků vyšších ÚSES (regionálních, nadregionálních)	X		
A.1.11	Přítomnost významných krajinných prvků (VKP)	X		
Poznámky:				
nadregionální biokoridor K62 regionální biocentrum 1369 Prameny Chumavy regionální biokoridor RK 1178				
A.2	Identifikované hlavní znaky přírodní charakteristiky	klasifikace znaků		
		dle významu	dle cennosti	dle projevu
		XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	+ pozitivní 0 neutrální - negativní
A.2.1	Přítomnost specifického terénního reliéfu	XX	XX	+
A.2.2	Přítomnost zvlněných horizontů v dálkových průhledech	XXX	X	+
A.2.3	Přítomnost lesních ploch a lesních okrajů lemujících otevřené zemědělské plochy	XXX	X	+
A.2.4	Přítomnost mimolesní rozptýlené zeleně, remizků, skupin stromů, stromořadí a solitérů	XX	XX	+
A.2.5	Přítomnost přírodě blízkých cenných partií ve vazbě na vodní toky a rašeliniště	X	X	+
A.2.6	Přítomnost vodních toků s vegetačními doprovody	XX	XX	+
A.2.7	Přítomnost vodních ploch (rybníčky v sídlech, rybníky v širším okolí)	XX	XX	+
A.2.8	Přítomnost trvalých travních porostů	XX	X	+

Tab 8.: Hodnocení krajinného rázu – dochované znaky a kulturní a historické charakteristiky

B.1	Indikátory přítomnosti hodnot kulturní a historické charakteristiky	přítomnost indikátoru v řešeném území	
		ANO	NE
B.1.1	Přítomnost národní kult. památky (NKP) vč. pam. ochranného pásma (POP)		x
B.1.2	Přítomnost archeologické památkové rezervace (vč. navrhované a POP)		x
B.1.3	Přítomnost městské památkové rezervace (MPR)(vč. navrhované a POP)		x
B.1.4	Přítomnost vesnické památkové rezervace (VPR)(vč. navrhované a POP)		x
B.1.5	Přítomnost městské památkové zóny (MPZ) vč. navrhované a POP)		x
B.1.6	Přítomnost vesnické památkové zóny (VPZ) (vč. navrhované a POP)		x
B.1.7	Přítomnost krajinné památkové zóny (KPZ) (vč. navrhované)		x
B.1.8	Přítomnost kulturní nemovité památky (vč. navrhované a POP)	x	
Poznámky:			
Přítomnost archeologických lokalit			

B.2	Identifikované hlavní znaky kulturní a historické charakteristiky	klasifikace znaků		
		dle významu	dle cennosti	dle projevu
		XXX zásadní XX poluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	+ pozitivní 0 neutrální - negativní
B.2.1	Cenná architektura (kostely, kaple, fary)	XX	x	+
B.2.2	Dochovaná forma objektů lidové architektury	x	x	+
B.2.3	Dochovaná urbanistická struktura sídel	XX	x	+
B.2.4	Dochovaná volná struktura osídlení (rozesetě dvorce)	x	x	0
B.2.5	Dochované krajinářské úpravy - rybníky a rybníčky	x	x	+
B.2.6	Dochovaná struktura ploch zemědělské krajiny (pole, lesy, remízky)	x	x	+
B.2.7	Částečně dochovaná historická síť většiny cest a silnic vč. alejí	x	XX	+
B.2.8	Přítomnost drobné sakrální architektury	XX	x	+
B.2.9	Dochované pozůstatky exploatace krajiny (pískovny, těžba rašeliny)	x	x	0

Tab 9.: Hodnocení krajinného rázu – rysy prostorové skladby, charakteru a identity

ANALYTICKÁ KRITÉRIA rysy prostorové skladby		C.1	Indikátory přítomnosti hodnot	přítomnost indikátoru v řešeném území	
				ANO	NE
C.1.1 Charakter vymezení prostoru	C.1.1.1	Zřetelné vymezení prostorů terénním horizontem	X		
	C.1.1.2	Zřetelné vymezení prostorů okrají porostů	X		
	C.1.1.3	Zřetelné vymezení prostorů cenou zástavbou		X	
	C.1.1.4	Vymezení prostorů více horizonty	X		
	C.1.1.5	Charakteristické průhledy a přítomnost míst panoramatického vnímání krajiny	X		
C.1.2 Rysy prostorové struktury	C.1.2.1	Maloplošná struktura – mozaika drobných ploch a prostorů převážujícím přírodním charakterem		X	
	C.1.2.2	Maloplošná struktura - mozaika s výraznými prvky rozptýlené zeleně v krajině se zemědělským využitím		X	
	C.1.2.3	Velkoplošná struktura otevřených ploch a větších porostních celků s harmonickým výrazem	X		
C.1.3 Konfigurace liniových prvků	C.1.3.1	Zřetelné linie morfologie terénu (horizonty, hrany, hřbetnice atd.)	X		
	C.1.3.2	Zřetelné linie vegetačních prvků (okraje lesních porostů, aleje, doprovodná zeleň atd.)	X		
	C.1.3.3	Zřetelné linie zástavby	X		
C.1.4 Konfigurace bodových prvků	C.1.4.1	Přítomnost zřetelných terénních dominant	X		
	C.1.4.2	Přítomnost zřetelných architektonických dominant	X		
	C.1.4.3	Neobvyklý tvar nebo druh dominanty		X	
	C.1.4.4	Přítomnost vedlejších prostorových akcentů	X		
SOUHRNNÁ KRITÉRIA rysy charakteru a identity		Indikátory přítomnosti hodnot	přítomnost indikátoru v řešeném území		
			ANO	NE	
C.1.5 Rozlišitelnost	C.1.5.1	Výraznost, neopakovatelnost, zapamatovatelnost scenerie	X		
	C.1.5.2	Neopakovatelnost krajinných forem		X	
	C.1.5.3	Výraznost a nezaměnitelnost významu prvků krajiny ve vizuální scéně	X		
	C.1.5.4	Výraznost či nezaměnitelnost způsobů hospodářského využití krajiny		X	
	C.1.5.5	Kontrast, symetrie, vyvážená asymetrie, gradace, dynamické či statické působení jako výrazný rys krajinné scény	X		
C.1.6 Harmonie měřítka krajiny	C.1.6.1	Zřetelná harmonie měřítka zástavby bez výrazně měřítkové vybočujících staveb		X	
	C.1.6.2	Zřetelný soulad měřítka prostoru a měřítka jednotlivých prvků		X	
	C.1.6.3	Dochované tradiční měřítkové vztahy stop hospodářské činnosti a krajiny	X		
C.1.7 Harmonie vztahů v krajině	C.1.7.1	Soulad forem osídlení a přírodního prostředí	X		
	C.1.7.2	Harmonický vztah zástavby a přírodního rámce		X	
	C.1.7.3	Soulad hospodářské činnosti a přírodního prostředí		X	
	C.1.7.4	Uplatnění kulturních dominant v krajinné scéně	X		
	C.1.7.5	Uplatnění míst s kulturním významem		X	
	C.1.7.6	Působivá skladba prvků krajinné scény	X		
	C.1.7.7	Výrazně přírodní nebo přírodě blízký charakter scenerie		X	

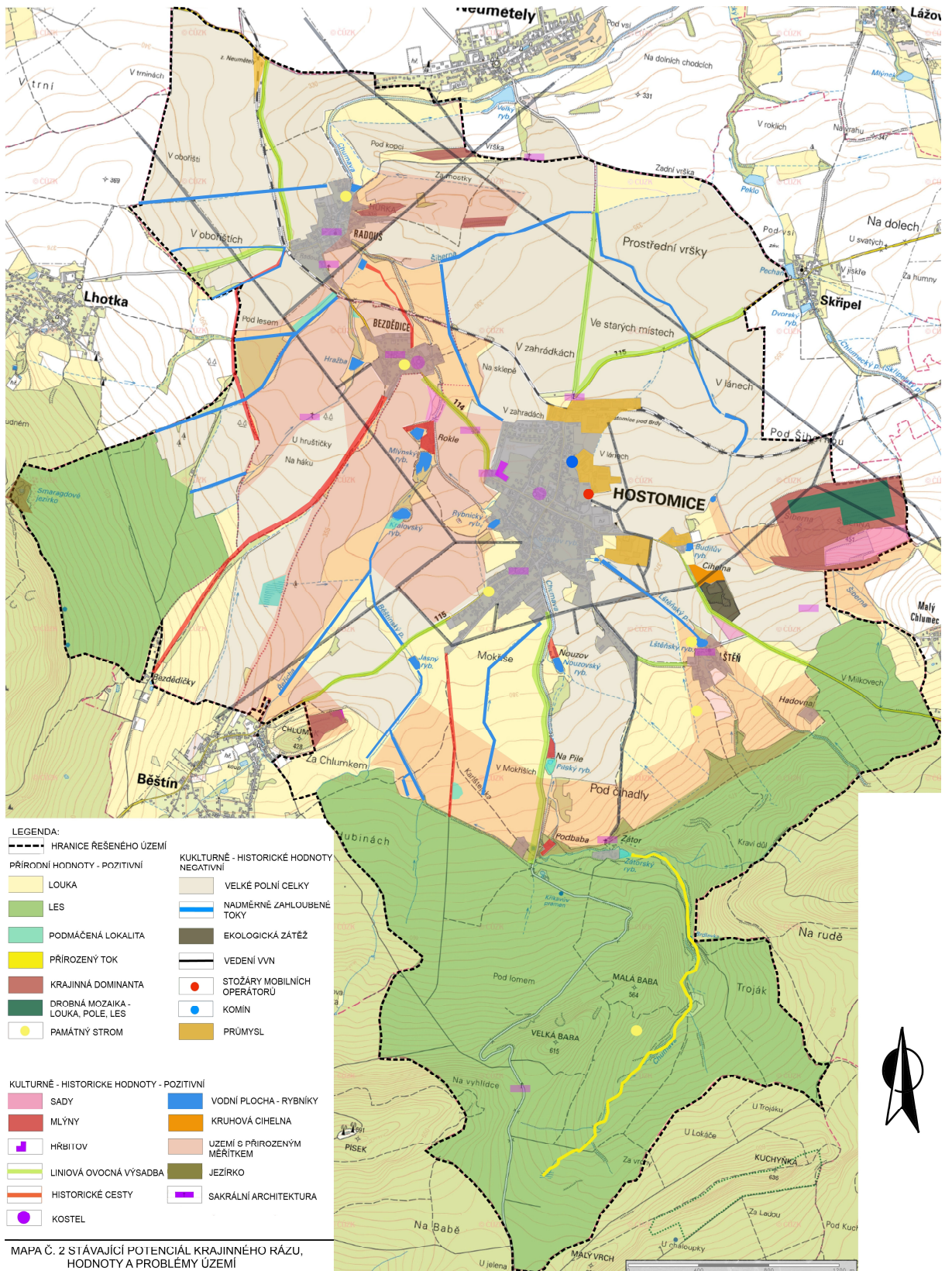
Tab 10.: Hodnocení krajinného rázu – Identifikované hlavní znaky vizuální charakteristiky

C.2	Identifikované hlavní znaky vizuální charakteristiky	klasifikace znaků		
		dle významu	dle cennosti	dle projevu
		XXX zásadní XX spoluúčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	+ pozitivní 0 neutrální - negativní
C.2.1	Zřetelné vymezení krajinného prostoru linií zelení koridorů vodotečí, liniemi cest, remízky a zejména okrajem lesního porostu.	XX	X	+
C.2.2	Dílčí průhledy na vzdálené horizonty	XXX	X	+
C.2.3	Krajinářsko-estetické hodnoty přírodních partií koridorů a liniiových doprovodů cest jako výrazných zelených os krajinného prostoru	XX	X	+
C.2.4	Přírodě blízké partie krajiny v koridorech vodotečí a ve vazbě na okraje lesních porostů	XX	X	+
C.2.5	Harmonické působení rozptýlené zástavby v krajinném rámci s absencí měřítkově vybočujících staveb	X	X	+
C.2.6	Kulturní dominanty kostelních věží (nezaměnitelnost)	XX	X	+
C.2.7	Uzavřenost a harmonické měřítko prostorů	X	X	+
C.2.8	Velké měřítko agrární krajiny	XXX	X	-
C.2.9	Nesourodost zástavby povětšinou bez architektonických hodnot v sídlech	XX	X	-
C.2.10	Množství vzdušných vedení VN – narušené přírodního charakteru některých partií technickými stavbami	XX	X	-
C.2.11	Technické a zemědělské stavby v okolí sídel vymykající se harmonickému měřítku	XXX	X	-

5.4 Zhodnocení krajinného rázu

V zájmovém území se v současné době vyskytují významné přírodní hodnoty charakterizované formou přírodního parku Hřebeny. Z jižní strany řešeného území zasahuje do území nadregionální biokoridor, za východní hranicí katastrálního území přiléhá k této oblasti regionální biocentrum. Svou nezastupitelnou přírodní hodnotu mají alespoň drobné prvky vyskytující se na tomto území. Jedná se o společenstva v okolí vodních toků vykazující přírodě blízký charakter. Zájmové území se rozkládá ze dvou třetin v mírně zvlněné krajině, jedná se převážně o rovinatou oblast bez výraznějších terénních modelací. Výraznější výškové rozdíly jsou zaznamenatelné v jižní části katastru, tvořeny hřebeny Brd a v dálkových průhledech do vzdálenějšího okolí. Celkový výraz krajiny je tedy z části velice otevřený a přehledný a na druhou stranu uzavřený bez kontaktu s okolím. Rozsáhlé plochy orné půdy, které si neudržely původní mozaikovitou strukturu a původní drobné měřítko, jsou jen lokálně oživeny remízky či rozptýlenou vegetací, převážně podél upravených toků a cest. Jedná se především o velké polní celky v okolí Hostomic a Radouše. V blízkosti Lštěně se jedná o pastviny, které si v určitých partiích ponechaly členění

pomocí remízků či mezí a tvoří tak krajinu s lidským měřítkem. Na řešenou plochu přiléhá ze dvou stran lesní porost, jedná se o jižní a západní okraje zájmového území. Na zbylých světových stranách je území otevřeno do okolní krajiny. V krajině se nevyskytují výrazné vodní prvky. Jedná se převážně o drobné rybníční plochy, malé potoky a bezejmenné strouhy. Na tyto strouhy navazuje dnes již v mnoha případech nefunkční meliorační systém. Drobné odvodní kapiláry tzv. pera jsou již pravděpodobně zaneseny sedimentem. Projevy lze v krajině vystopovat pomocí celoročně zamokřených ploch na orné půdě. Přesto tyto toky tvoří specifický krajinný prvek s charakteristickou vegetací (viz tabulka č. 2). Podstatnou přírodní hodnotou jsou lesní porosty a luční plochy. Kulturní a historické hodnoty představují zejména uměle vytvořené vegetační prvky. Významnými prvky uplatňujícími se v krajinném obrazu jsou stromořadí kolem příjezdových cest (obr. č. 31 – Stávající potenciál krajinného rázu). Některé však nejsou v dobrém stavu a je nutné jejich doplnění, případně obnova. Dalšími prvky narušujícími monotónnost krajiny jsou remízky vyskytující se v jižní části katastru v okolí Radouše, jedná se pravděpodobně o drobné skalní výchozy, které se nedaly intenzivně obhospodařovat (viz. tab. č. 4). Významným umělým prvkem s velkým rekreačním potenciálem jsou vodní plochy. V krajině se nevyskytují žádné výrazné architektonické dominanty, památky, ani památkové zóny. Veškerá zástavba je situována do sídelních útvarů a samot. Výrazným prvkem, který narušuje malebnou tvář krajiny, jsou budovy bývalého zemědělského družstva, dnes průmyslových areálů, které svým typem nezapadají do původní zástavby a negativně působí při pohledu z místa mimo sídlo. Tento pohledový rozpor je způsoben nedodržením jemného měřítka. Z celkového pohledu se jedná o krajinu typicky zemědělskou, bez výrazných dominant a specifických prvků. Přesto díky přítomnosti roztroušených vegetačních skupin, stromořadí drobných společenstev na březích vodních toků i ploch a převážné absenci výškových staveb působí přirozeně.

Obr 31.: Stávající potenciál krajinného rázu, hodnoty a problémy území

5.5 Kompoziční řešení a obytné využití

Řešené území bylo rozděleno do 6 kompozičních celků, z toho uzavřeného a pěti otevřených (viz obr. č. 32 - Návrh kompozičního a obytného využití území). Otevřený kompoziční celek (A) je situovaný severně od sídla. Jeho hranice nejsou obklopeny lesními celky a tvoří tak otevřený prostor. Tento celek je tvořen ornou půdou členěnou jen hlavními komunikacemi. Je patrná absence rozptýlené vegetace. Z vegetačních prvků je zde navrženo stromořadí podél obnovených historických cesty do okolních obcí. Vymezený prostor představuje nevyrovnané měřítko a velké polní celky. S mírnou estetickou a ekologickou hodnotou. Rekreační potenciál je zde velmi nízký..

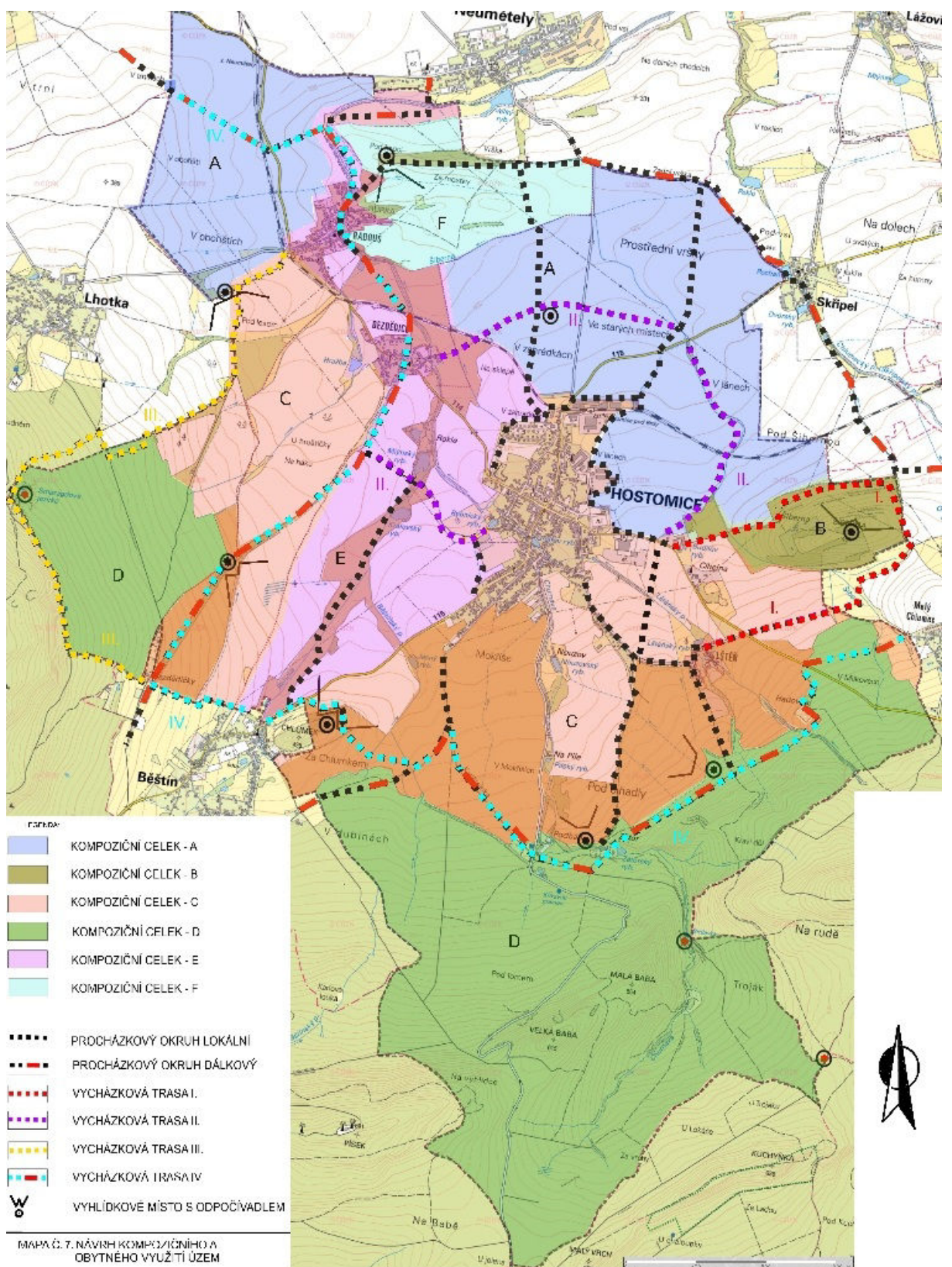
Druhým kompozičním celkem (celek B – viz obr. 32) je rozlohou nejmenší plocha. Jedná se o otevřený celek s významnou krajinou dominantu se zachovalými zbytky krajinných prvků a přirozeným měřítkem. Propojení cestní sítě poskytuje možnost krátkodobé rekreace. Navržena je zde obnova zeleně podél stávající přístupové cesty. V lokalitě se nalézají drobné prvky stabilizující a členící jinak monotonií okolní krajinu. Rekreační potenciál je vysoký.

Polouzavřený celek (C) tvoří rozlehlé plochy zemědělské půdy s částečně vyhovujícím měřítkem. Prostor je v kontaktu s lesem, který utváří rámeček krajiny. Po provedení revitalizací toků a zatravnění orné půdy dojde k propojení obcí pomocí polních cest přímo s lesním porostem. Celek je tvořen scelenými polními lány částečně zatravněnými, s vegetací jen podél hran pozemků. Hranice celku je tvořena často lesní plochou s vysokým rekreačním potenciálem.

Uzavřený celek (D) je situován v jižní a západní části území. Plocha lesa, tvořící přirozenou bariéru a pohledovou clonu. Jedná se tedy o uzavřený prostor v porostu dřevin s vysokým rekreačním potenciálem. Území porostlé lesem plní rekreační, ekologickou a hospodářskou funkci. V celku jsou stávající komunikace ve vyhovujícím stavu, došlo k jejich obnově a odvodnění. Síť cest protkává celý lesnatý prostor řešeného území

Kompoziční celek (E) je tvořen zemědělskými plochami orné půdy a ploch trvalého travního porostu. Jedná se o rovinatou přehlednou plochu podél vodních toků s výhledy do řešeného katastru. Je to území s ekologickým a rekreačním potenciálem, vlivem přítomnosti vodních toků. Celek je tvořen scelenými polními lány částečně zatravněnými, s vegetací jen podél hran pozemků. Rekreační potenciál v celku je průměrný, po realizacích revitalizačních opatření, bude vysoký. Tyto dvě funkce se těžko spojují dohromady, proto byla obnovena pěšina po louce od Běštína k rybníčnímu systému. Území je vhodné pro revitalizaci toků a přeměnu orné půdy na trvalý travní porost.

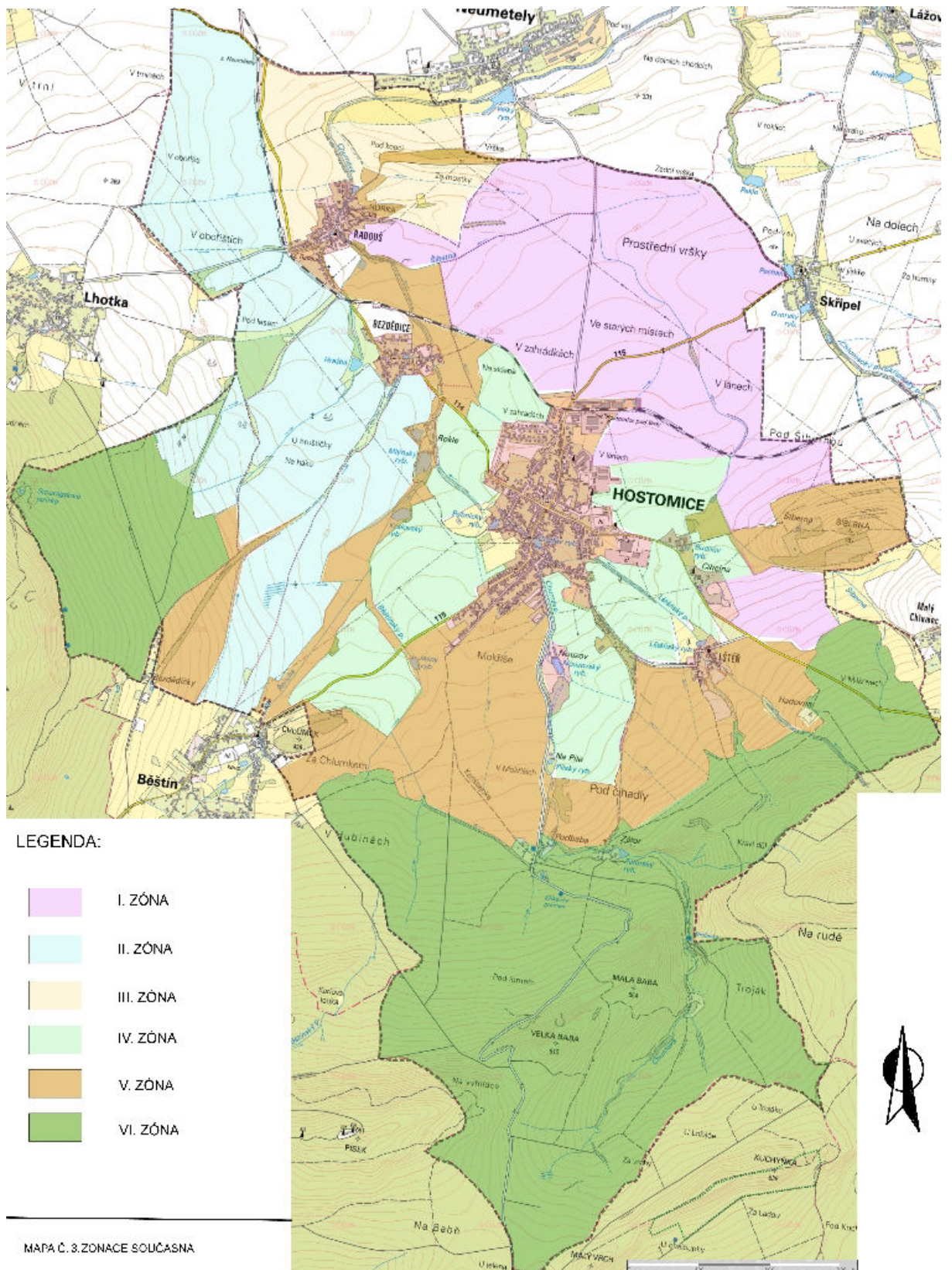
Dalším otevřený celkem je plocha (F) která nemá pevně vymezené neprůhledné hranice. Jedná se o celkem malý prostor s rozšířenými celky zemědělské půdy. Nepůsobí tedy vysokým estetickým dojmem, jako náprava je vhodné do osevního postupu zařazovat protierozní a na podzim rostoucí plodiny, nebo využití meziřádkových plodin, či setí do strniště. Možnost rekreace v kompozičním celku bude bezesporu vysoká, ale hlavní podmínka je obnova polních historických cest přičemž dojde k propojení s ostatními částmi katastru

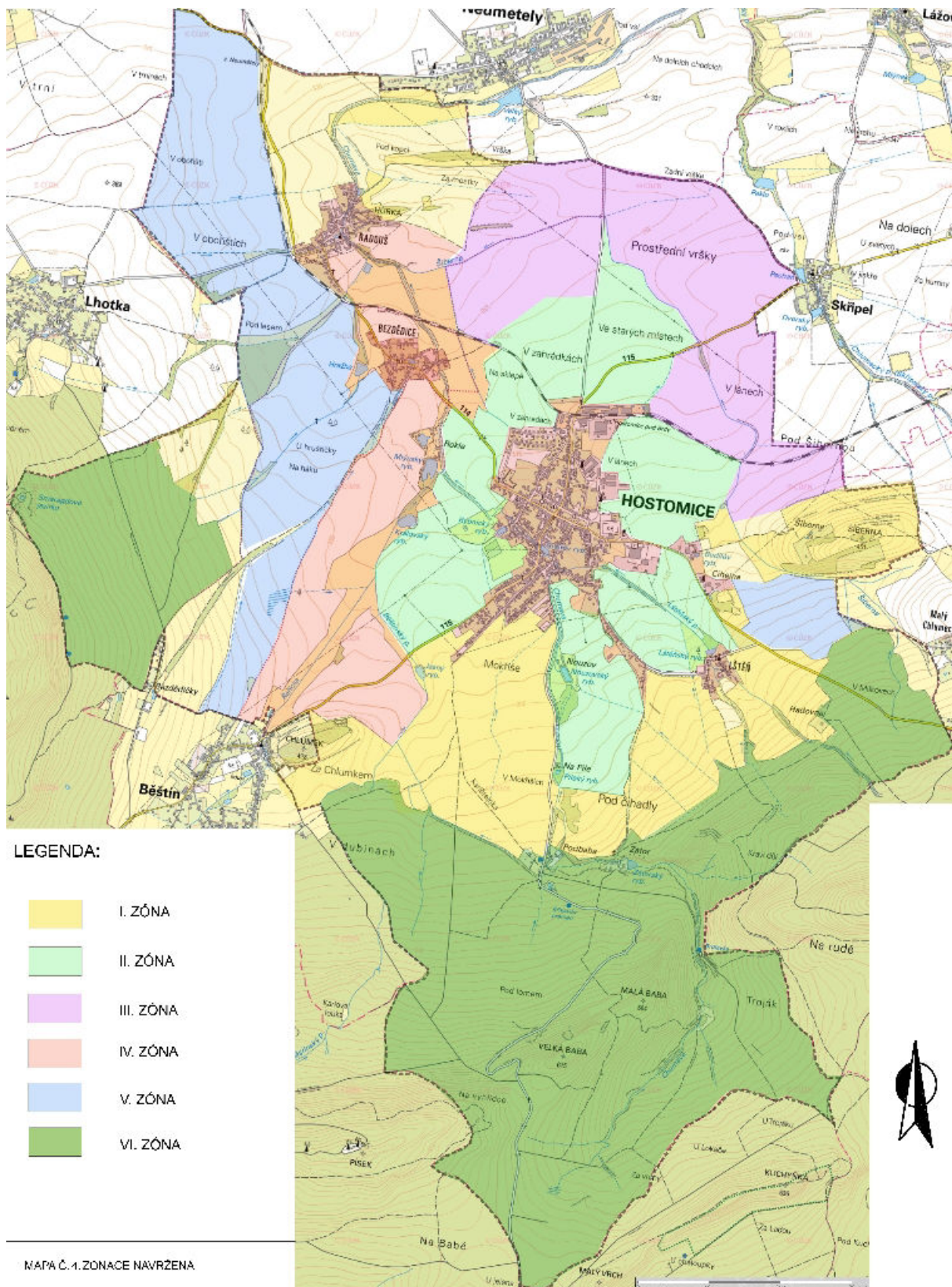
Obr 32.: Návrh kompozičního a obytného využití území

5.6 Zonace

Zonace současná zobrazena na obrázku 33, je zastoupena šesti zónami. I. zóna je charakterizována intenzivní zemědělskou činností, vysokým zorněním, nepřírozeným měřítkem a nepřímým napojením na sídlo. Ve II. zóně je zemědělská činnost orientovaná převážně na ornou půdu, ale i na travní porosty, s omezeným napojením na sídlo a s vyšším zastoupením rozptýlené zeleně. III. zóna jsou intenzivně obhospodařované pozemky se zachovalými drobnými krajinnými prvky na neobhospodařovatelných lokalitách vlivem mělké půdy, s obstojným napojením na sídlo a částečně vyhovujícím měřítkem. IV. zóna zastoupená polními celky s převládajícím intenzivním hospodářstvím na orné půdě, nepřírozeným měřítkem a přímou vazbou na sídlo. V. zóna jsou travní porosty extenzivně obhospodařované s napojením na sídlo. Jedná se o především o zatravněnou ornou půdu s dostatečnou prostupností a vyhovujícím měřítkem VI. zóna je tvořena lesními celky. Při navržené zonaci je brán zřetel na rekreaci a přímé napojení sídla a krajiny, je zobrazena na obrázku 34. První zóna zahrnuje především obytné využití krajiny s usměrněným hospodářským využitím v přímé blízkosti sídel. Plní především zásady sociální a rekreační, jsou zde plochy k pastevecké činnosti a však s možností procházení přes pastviny rozsáhlé travní porosty, ale i orná půda s vyhovujícím měřítkem. V II. zóně se kombinují obytné lokality se zemědělskou činností s návazností na sídla. Navrhuje se pečlivé střídání polních plodin, jak z důvodů protierozních tak estetických. Obnovou polních cest se krajina zpřístupní a rozčlení na drobnější charakterově odlišné celky. V průběhu zimy a po sklizni se doporučuje zasévat hořčici či svazenku na zelené hnojení. III. zóna je zastoupena především zemědělskou činností a absencí přímého napojení na intravilán obcí. Svahy nad sklon 8° je nutno obhospodařovat bezorebnou technologií doplněnou o setí do strniště předešlé plodiny. Nevhodné plodiny do takových to lokalit jsou širokořádkové plodiny jako kukuřice, řepka či slunečnice. Tyto plodiny mohou být zařazeny jen na rovinatých pozemcích. IV. zóna je s omezeným zemědělstvím na nově zatravněných plochách, mělo by dojít k propojení sídel travnatými plochami doplněnými o vegetaci vhodnou i pro migraci živočichů.. V. zóna je navržena jako kombinace rekreační funkce a zemědělství díky obnově cest se i intenzivní části mohou stát obytné a prostupné. VI. zóna v plném rozsahu lesních ploch zajišťující vysoký rekreační potenciál.

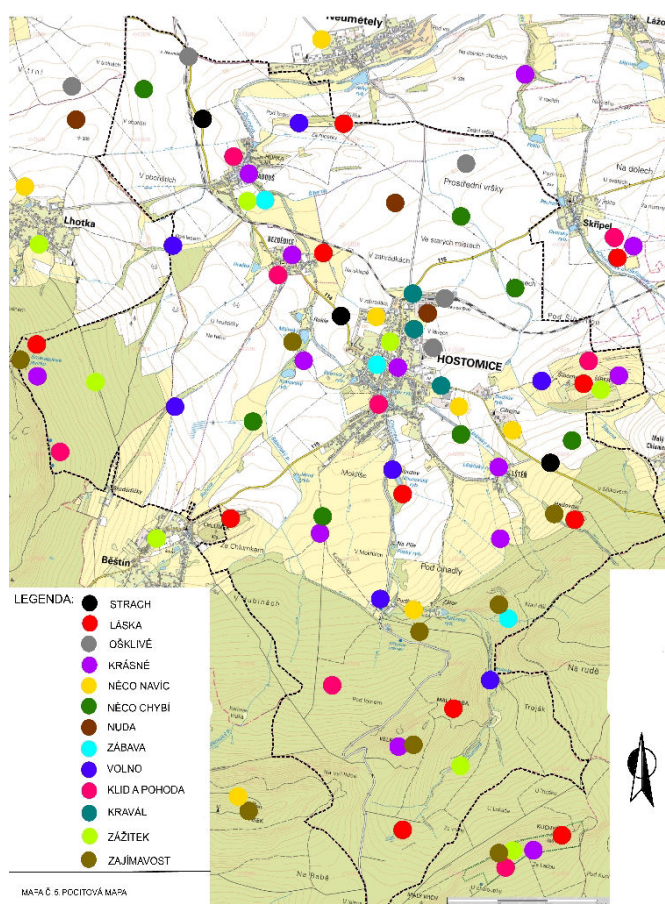
Obr.33.: Zonace současná

Obr 34.: Zonace navržená

5.7 Pocitová mapa

V zájmovém území byla stanovena a zpracována pocitová mapa charakterizující území z pohledu uživatele. Pro přehlednost jsou samostatné skupiny charakterizovány v textu. Místa s přívlastkem strachu, určují plochy nepřehledné a nebezpečné, nacházejí se převážně v blízkosti komunikací II. třídy. Láska představuje plochy romantické se silným geniem loci, převážně na vycházkových trasách v blízkosti obce či přímo v obci. Ošklivé plochy se v území nachází převážně u průmyslových areálů. Oproti předešlé skupině se krásné plochy vyskytují častěji, jsou zde zachovalá a vysoce hodnotná území. Něco znázorňuje nevhodné umístění technických prvků v krajině a rozšíření sídelní kaše. Skupina něco chybí je přesný opak, skupiny s názvem nuda a zábava nemá hlubší smysl popisovat, název přesně vystihuje náplň skupin. Volno charakterizuje pohyb obyvatel při užívání volného času, jedná se spíše o procházkovou činnost. Skupina klid a pohoda znázorňuje místa odpočinku a rozímání. Kravál pojmenovává místa zastížená zvýšenou hladinou hluku. Zážitek má asociovat příjemné prožitky z života v krajině. Zajímavost znázorňuje opakované návštěvy oblíbených míst.

Obr 35.: Pocitová mapa území

5.8 Návrh řešení

5.8.1 Celková charakteristika krajinářských úprav

Řešené území se nachází v dlouhodobě osídlené, hospodářsky využívané krajině v rovinném úvalu až kopcovité krajině. Masivní hradba lesů na jižním okraji katastru poskytuje vysoký rekreační potenciál a částečnou pohledovou uzavřenost, přesto si krajina ponechává určitou otevřenost a přehlednost. Tento potenciál je potřeba podpořit novými prvky navrženými do krajiny a obnovením původních návazností na okolí. Návaznost spočívá v propojení obcí původními historickými cestami spolu s okolní krajinou. V zájmovém území se nevyskytují výrazné kulturně historické památky širšího významu. V řešeném území jsou zbytky původních přírodních hodnot, tyto krajinné prvky (obr. č. 31 - Potenciál krajinného rázu) zvyšují potenciál návštěvnosti a atraktivity jak pro obyvatele území, tak pro jeho návštěvníky. Cílem návrhu není jen provázání území s širším okolím, ale také usnadnění a umožnění vstup lidí do území a poukázání na jeho hodnoty. Navrhované změny se snaží napravovat nalezené nedostatky v rámci jednotlivých detailů. Změny jsou koncipovány v drobném přirozeném měřítku, jedná se především o doplnění stávajících cest o zeleň a obnova historických cest s vegetací. Tato forma pomáhá přirozeně a historicky členit krajinu na drobné dílčí části a utváří přirozené, lidskému oku příjemné měřítko.

Prostupnost krajiny poskytuje domácí pocit jistoty a bezpečí, jedná se o přirozenou záležitost, kterou se podařilo úspěšně rozebrat díky zcelování pozemků. Navržené obnovy cest jsou historické pěšiny, zaniklé rozoráním. Cestní síť je logicky řazena do vycházkového okruhu v širším i bližším okolí obce s logickými odbočkami do sousedních katastrů. Obnovením starých původních cest by mělo být dosaženo přiblížení krajiny lidskému měřítku a umožnění seznamování s prostředím. Důležité při obnově cest je vytvoření funkční sítě komunikací. Za vhodné pro tvorbu procházkových okruhů, jsou v návrhu považovány i místní asfaltové silnice s nízkou intenzitou provozu.

Významným prvkem v krajině jsou aleje a stromořadí, které je nutné zachovat, obnovit nebo založit nové v návaznosti na nové cesty. Jeden z nejvýznamnějších zákroků je návrh nových a obnova starých ovocných stromořadí. Současná stromořadí vyžadují ošetření starých a zdravotně ohrožených dřevin a jejich doplnění dřevinami novými. V některých místech stromy zcela chybí, zde je nutné jejich

obnova. Jedná se o ovocné liniové vegetační prvky, které jsou typické pro danou oblast. Z druhového složení stromového patra se zde vyskytuje jablonoň domácí (*Malus domestica*). Právě domácí taxon byl vybírán i na obnovu. Také pro nově navržené stromořadí lemující obnovené cesty je vybrán tento druh. Důvod zvolení ovocných dřevin je udržení a podpora regionálních odrůd ovocných dřevin a v neposlední řadě zdroj potravy pro živočichy žijící v krajině.

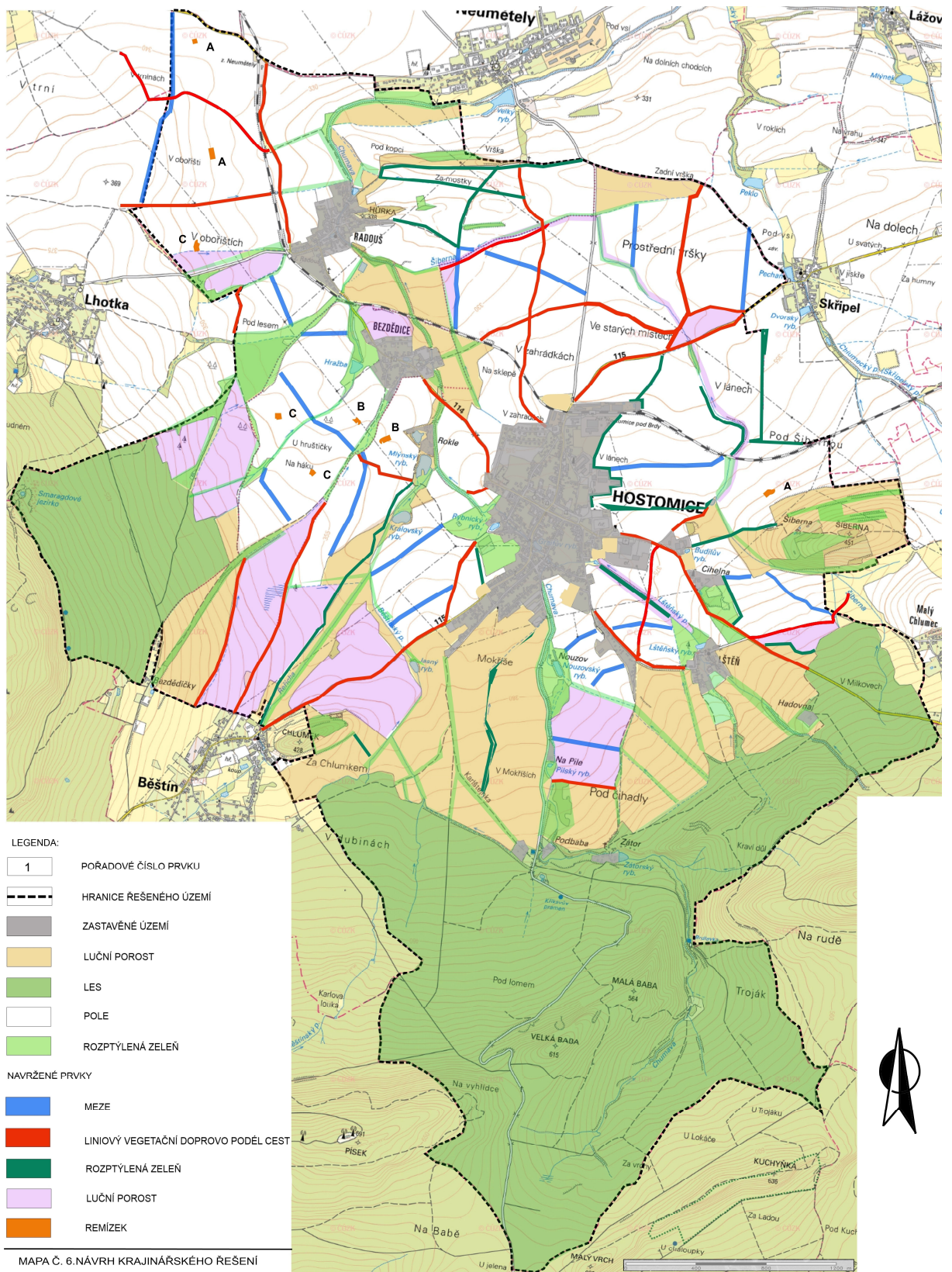
Z liniové vegetace je v návrhu pracováno také s izolační zelení. Zjištěnou negativní dominantu je potřeba pohledově odclonit izolační zelení, jedná se o objekty bývalého zemědělského družstva, skladovací a průmyslové prostory u nádraží, průmyslová zařízení a objekty firem. Úpravy vegetačních ploch jsou zachyceny v mapě návrhu krajinářského řešení (viz obr.: 36). Jsou navrženy obdélníkové části doprovodné zeleně, které se budou skládat za sebou ve vymezeném prostoru v libovolném pořadí, jen v návaznosti na stanovištní podmínky. Příklad skládání pro standardní stanoviště je BABCAC pro vlhké stanoviště A2B2B2.

V rámci protierozních opatření a zvýšení heterogenity krajiny vzniknou nově založené meze na rozsáhlých polních celcích katastru. Vytvořením se přispěje k členění krajiny a přizpůsobování drobnému měřítku, travnaté pásy lze využít i jako pěšiny. U mezí je nutné založit je co možná nejdříve z důvodů stabilizace polních celků. Navržené jsou jako dlouhé pásy 3-4 m široké, na historických stopách původních cest a na hranách pozemků. Navržené meze člení krajinu a plní estetické a ekologické funkce. Meze jsou zaneseny v mapě návrhu krajinářského řešení (viz obr.:36).Protierozní opatření jsou navržena jako příčné meze na svazích pod vrchem Plešivcem nad Bezdědicemi v oblasti U hruštičky a nad Mlýnským rybníkem, nad Hostomicemi na svažitéch polních plochách západně a jižně od sídla v lokalitě Nouzavského a Královského rybníka, pod vrchem Šiberná na orné půdě u křížku, severně od Hostomic na historických stopách polních cest a mezí obcí Radouš a nádraží v Neumětelích u oblasti V obořišti.

Neméně důležitými navrhovanými prvky jsou také remízky (prvky č. A, B, C). Jedná se o liniové skupiny dřevin narušující jednolitost prostoru, přinášející větší mozaikovitost a zajímavost do zemědělské krajiny. Nově vzniklé remízy člení velké polní celky na menší plošky s přirozeně drobným měřítkem., díky těmto opatřením bude krajina působit mnohem malebněji. Nově navržené výsadby budou plnit řadu funkcí, od ekologické a estetické po mikroklimatickou a protierozní.

Lokality podél vodních toků jsou navrženy jako plochy vhodné pro renaturaci a revitalizaci. Při samovolné renaturace je potřeba změnit styl hospodaření na okolních pozemcích. Nejvhodnější řešení by bylo rozebrání melioračních strun a demontáž betonového bednění koryta, provést na určených místech zásyp kamenivem, místní provenience. Tímto opatřením dojde ke zdvihu spodní vody a umožní se tak snadnějšímu náletu *Alnus glutinosa* – olše lepkavá a dřevin taxonu *Salix* – vrba. V tomto případě je nutné omezit seč přilehlých luk po dobu vzrůstu vegetace.

Plochy podél revitalizovaných toků jsou navrženy k zatravnění, poskytnou rozlivový potenciál toku se zvýšenou hladinou při povodňových stavech. Největší plocha k zatravnění je podél Řeřichy, kde dojde ke zrušení veškeré orné půdy a její převod na TTP. Změny se dotýkají i pozemků pod Plešivcem, kde půda je kamenitá a málo úrodná, dochází spíše k odnosu půdy. Návrh respektuje historicky vyvinuté meze a cesty. Na plochách doposud intenzivně obhospodařovaných bude travnatá plocha založena opuštěním orné půdy a ponechání samovolnému vývoji, nutné je provádět seč dle potřeby z důvodů náletu pionýrských dřevin. Zarůstání ploch luk je nežádoucí efekt, krajinu je potřeba nutno udržet na stávajících hranicích pozemků. Zatravnění proběhne i podél nově založených či obnovených polních cest, ve vytvořeném průlehu podél cesty či zatravnění pásu pod jednostrannou či oboustrannou výsadbou. K zatravnění jsou určeny plochy pod Plešivcem a v okolí Chlumku, nad Hostomice v lokalitě Pod čihadly a V Milkovech, Ve starých místech u Skříple poblíž navrhovaného rybníka, v okolí Bezdědic a u Radouše v místě revitalizovaných bezejmenných struh V obořistích.

Obr 36.: Návrh krajinářského řešení

5.8.2 Koncepce průchodnosti krajiny

Pro snadnější prostupnost krajiny pro pěší, byly navrženy obnovy polních cest s místním významem a cesty propojující jednotlivá sídla. Toto propojení zde naprosto chybí nebo je v nedostatečné šíři. Na obnovených i současných cestách byl navržen cyklus procházkových okruhů pro krátkodobou rekreaci (obr 32.: Návrh kompozičního a obytného využití území), okruhy jsou rozděleny dle délky trasy na krátkou vzdálenost, střední a dlouhou vzdálenost. První lokální krátký okruh pro krátkodobou rekreaci obyvatel Hostomic, začíná za hřištěm a pokračuje přes polní cestu směrem k vrchu Šiberná, po jeho úbočí na vyhlídkové místo a dále do Chlumce nebo obnovenou cestou přes pole do Lšteňe a Hostomic. Okruh II. krátké vzdálenosti je veden po polních cestách v okolí Skříple směrem do Bezdědic a kolem rybníků v Rokli po polní cestě do Hostomic. Okruh III. je dlouhý a začíná v Hostomicích pokračuje cestou Karlštejnkou a podél lesa do Zátora kde je možnost odbočit po stávajících cestách kolem rybníka Podbaba či přes Hřib zpět do Hostomic nebo pokračovat podél lesa k lokalitě Barvínek/Kraví důl. Odtud do Lšteňe a nebo stále podél lesa po stávající cestě podél Hadovny do Chlumce. V této etapě cesty bude pracovat hra světla a stínu, díky vedení cesty při okraji lesů a zároveň zavedením do hloubky porostu. Před Chlumce pod vrchem Šiberná je možné pokračovat směrem Skřípel a asfaltové cestě do Neumětel, popřípadě polní cestou do Radouše a Lochovic. Posledním IV. okruhem začínajícím v Hostomicích je možnost napojení se po loukách na stávající cestu vedoucí po okraji lesa a následně do katastru okolních obcí, či stávající polní cestou na Chlumek a nově založenou cestou podél potoka zpět do Hostomic či do Bezdědic. Významné jsou okruhy začínající v Bezdědicích a Radouši vedoucí na Plešivec a Jezírko. Jsou vedena po stávajících cestách i nově založených. V rámci zprůchodnění krajiny však není nutné držet se přesně těchto předurčených okruhů. Je vytvořena také síť místních cest, které zkracují okruhy, a je možné jimi projít jinou část krajiny. Jedním z nejdůležitějších typů jsou původní záhumení cesty přiléhající k sídlům. Kromě nich je možné využívat i drobné cesty přímo v lesních porostech.

Nejčastější případ obnovy cesty je založení na již katastrálně existující cestě zaniklé rozoráním. Její provedení nebude zpevněno inertním materiálem, cesty budou založeny jako pochozí, jen výjimečně se zpevněným krytem (v lokalitách mostků při přechodu přes potoky a strouhy.)

Sít' cest je navržena tak, aby došlo propojení sídel v řešeném katastrálním území i mimo něj. Propojení obcí mimo hlavní komunikace je návrhem zajištěno z Lochovic přes Radouš, Bezdědice a Hostomice do Chlumce a z Běštína přes Bezdědice do Skříple. Tyto páteřní linky jsou doplněny o vedlejší obnovené cesty.

1. Cesta do Radouše

Je plánovaná podél potoka Šiberná, jako odbočka z navrhované cesty do Neumětel (2). Před Radoušskou vodní nádrží cesta přechází tok Chumava v místech technického díla v korytě pomocí brodu.

2. Cesta do Neumětel

Paralelní propojení Hostomic a Neumětel pro pěší bude zajišťovat obnova původní polní cesty kolem křížku. Obě navržené obnovy jsou doplněny o liniovou výsadbu ovocných dřevin. Plánovaný přechod potoka Šiberná je v místech vedení VVN na stávajícím mostku.

3. Cesta do Bezdědic

Návrh zapracovává neprostupnost polních celků na sever od Hostomice. Cesta je navržena jako pokračování cesty (5) od staré cihelny, podél rybníčku a toku Šiberná k silnice II/115. Dále je vedená po historické stopě kolem křížku a směrem k Bezdědicům kde se po překonání trati napojuje na stávající cestu. Navržená doprovodná zeleň je tvořena jednořadým stromořadím z domácích ovocných a okrasných dřevin.

4. Cesta do Skříple

Navržená cesta se dá využít jako nejrychlejší možnost vstupu do krajiny z průmyslové části města. Je vedena podél upraveného toku, kolem nádraží a přes pole ke kříži u silnice II/115. Po překročení komunikace se kříží s nově navrženou cestou (3) a dále pokračuje pomocí nového dřevěného mostku přes potok Šiberná směrem po historické stopě na Skřípel ke křížku nebo odbočkou k rybníkům Peklo. Návrh počítá s napojením cesty v sousedním katastru, bez společné domluvy obcí tato úprava ztrácí smysl a cesta nebude sloužit svému účelu, nebo jen výjimečně.

5. Cesta na Hřib

Propojení lokalit staré cihelny kde navazuje na cestu do Bezdědic (3) a na Hřibu je pro místní obyvatele velice podstatné. Obnova je provedena na historické cestě vedoucí polem překračuje Lštěnský potok pomocí stávajícího mostku. Vzniklá cesta bude doplněna jednostranným stromořadím z ovocných dřevin.

6. Cesta do Chlumce

Obnovením původní cesty dojde k bezpečnějšímu propojení Lštěně a Chlumce. U této cesty dojde k vytvoření jemného zatravněného průlehu s výsadbou jednostranného stromořadí a keřového patra. Průleh bude sloužit jako protierozní opatření a pro bezpečný odvod nadbytečných vod do mokřadu pod Šibernou.

7. Cesta do Rybnic

Návrh respektuje novou plánovanou zástavbu v lokalitě. Cesta je vedena po historické stopě a doplněna o oboustranné stromořadí. Další možná méně výhodná varianta cesty je podél upraveného bezejmenného toku, který je navržen k revitalizaci.

8. Cesta do Běštína

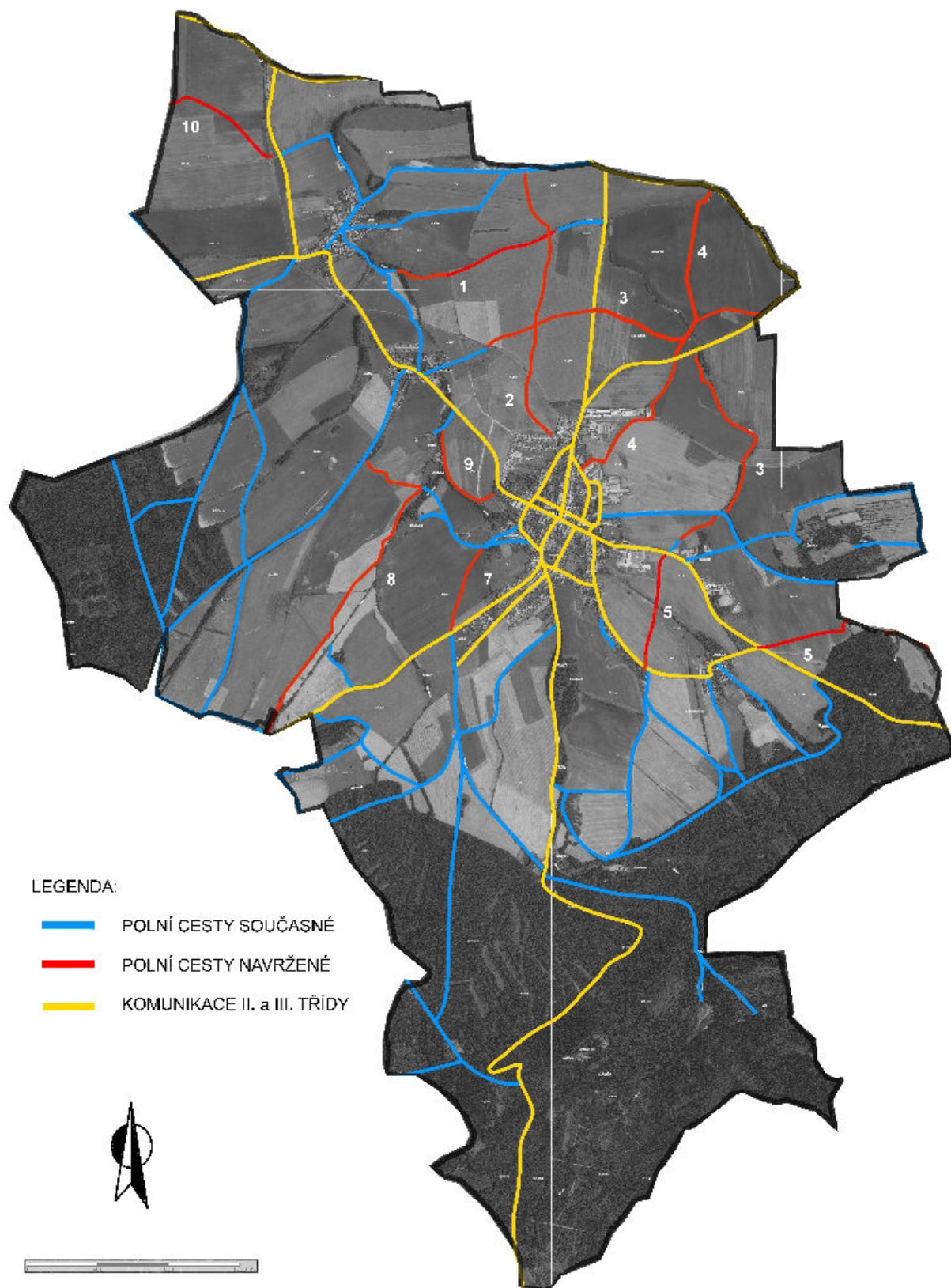
Navržená obnova původní historické cesty v loukách podél potoka Řeřicha je podmíněna napojením v obci Běštín. Obnova cesty podpoří rekreační potenciál lokality po revitalizaci toku a propojení katastrů. Pěšina je napojena na současné cesty do Hostomic kolem Kolenského rybníka a Bezdědic po polní cestě.

9. Cesta do Bezdědic podél Chumavy

Navrch částečně kopíruje původní historickou cestu, vedenou z Hostomic naproti hřbitovu mezi rodinnými zahradami. Vytváří důležité dopravou nezatížené propojení mezi obcemi. Cesta je vedena při okraji Chumavy jak terén dovolí a za Mlýnským rybníkem se napojí na stávající cestu.

10. Cesta do Lochovic

Obnova reflektuje nepohodlné propojení sídel pro chodce a cyklisty směrem na Lochovice. Stávající propojení silnicí II/114 je nepřívětivé z důvodů husté dopravy. Varianta obnovy polní cesty v polích usnadní procházení mezi jednotlivými sídly. Navržená cesta navazuje na okraji katastru na stávající cestu vedoucí do Lochovic. Podél cesty bude vysázeno jednostranné stromořadí z ovocných dřevin.

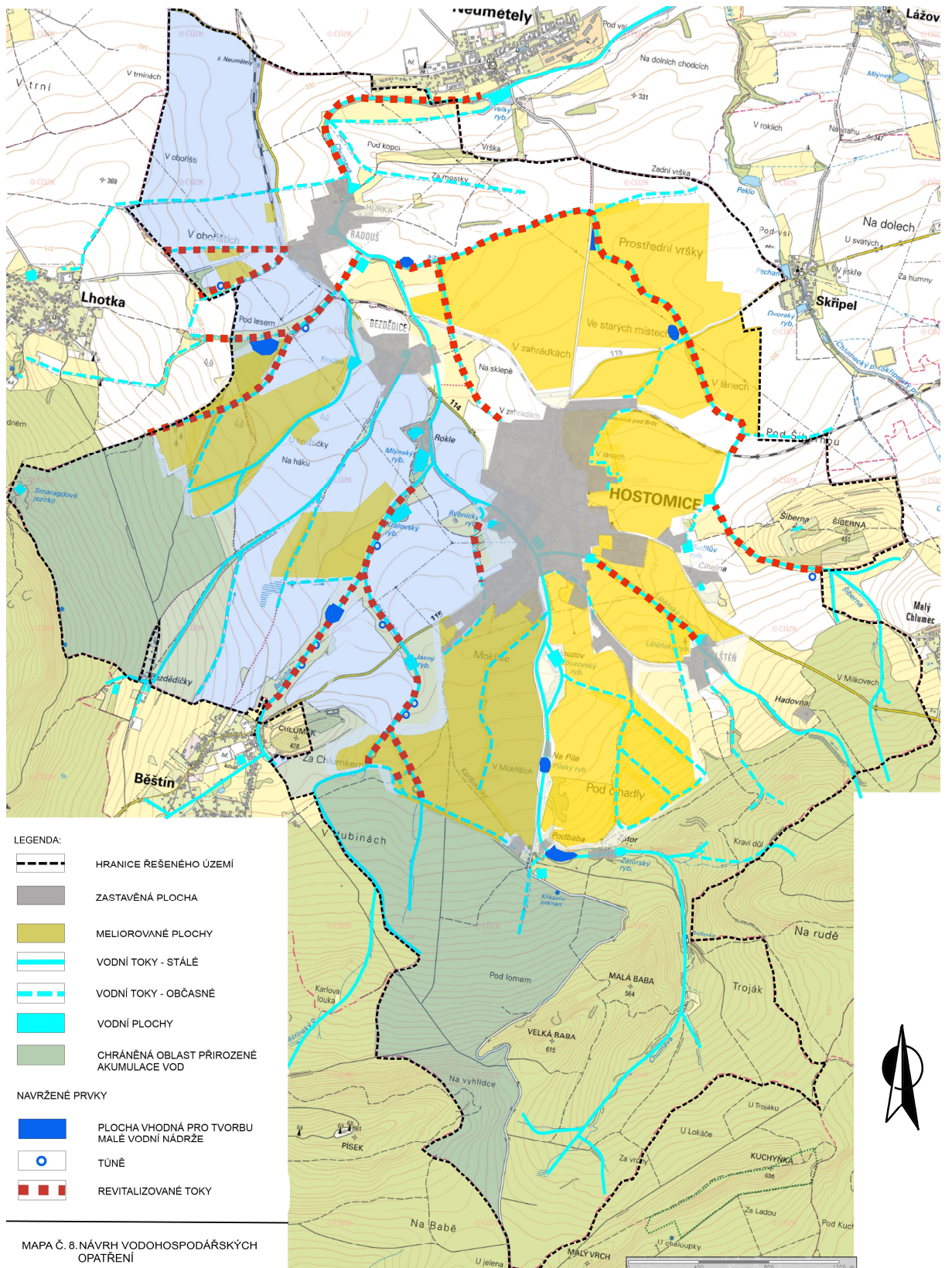
Obr 37.: Koncepce průchodnosti krajinou a obnovy polních cest

5.8.3 Návrh vodohospodářských opatření

Návrh revitalizací respektuje všechny stávající toky a vodní plochy. Navrhuje se obnovení několika historických rybníků. Návrh zapracovává i nově navržené lokality vhodné k vybudování malé vodní nádrže. Obnovované rybníky jsou na potoce Chumava v jižní části řešeného území. Zátorský rybník v lokalitě zátor, Podbabský rybník v lokalitě Podbaba a Pilský rybník. Tyto rybníky jsou historicky doložené a je vhodná jejich obnova. Místa vhodná pro tvorbu malých vodních nádrží, jsou lokality Při soutoku Řeřichy a Běštínského potoka, Pod lesem a další tři na potoku Šiberná. První nádrž je navržena potoku před soutokem s Chumavou, druhá u soutoku s bezejmennou strouhou u křížení s komunikací a poslední při křížení toku s komunikací II/115. Na vodním toku Chumava se nachází nedostavěné vodní dílo, které by mohlo být dokončeno pro plnění zásobárny pitné vody, retenční nádrž a ostatní krajinnotvorné funkce jako například udržování stálého minimálního průtoku vody Chumavou v obdobích sucha.

Pro udržení stávajících a obnovení zaniklých charakteristik krajinného rázu, zadržetí srážkové vody a snížení jejího odtoku z řešeného území, s přesahem do okolních katastrů jsou navrženy revitalizace vodních toků. Revitalizovány jsou toky které ztratily svůj charakter a svojí napřímenou trasou umožňují rychlé odvedení vody z krajiny. Jedná se o jejich části nebo celé délky toku. Jejichž koryta byla v dřívějších dobách napřímena a regulována.

Revitalizace Běštínského potoka a potoka Řeřicha je navržena v celé délce toku od hranice lesa po Královský rybník. Součástí revitalizace obou jmenovaných toků je budování tůní a malé vodní nádrže. Revitalizace potoka Šiberná v celé jeho délce na katastrálním území, vyjma úseku mezi rybníčkem pod Šibernou a železniční tratí. Lšřeňský potok bude revitalizován v navržené široké nivě od rybníka ve Lšteni po rybník Nový v Hostomicích. Z Hostomic vytékající bezejmenný tok do Bezdědic bude revitalizován v celé délce. Tento tok je velice nerovnoměrně zatěžován odlišnými průtoky vlivem vyústění dešťové kanalizace z města. Navrženy k revitalizaci jsou i toky nad Radouší. Napřímené bezejmenné toky podél silnice na Lhotku v celé svojí délce. Navržen je i potok pramenící pod Plešivcem i jeho upravené přítoky. Revitalizaci je vhodné provádět na celé délce toku tedy i v katastru Lhotka a v případě potoka Šiberná v součinnosti s obcí Chlumec.

Obr 38.: Návrh vodohospodářských opatření

5.9 Zásady rozvoje území

Další vývoj území by měl být prováděn se zřetelem a v souladu s krajinným rázem a citelně obnovovat a pečovat o historické prvky, proto jsou sestavy zásady dalšího rozvoje.

Zeleň doplňující krajinné prvky a zasahující do okolních katastrů je nutno chránit a pečovat o ni.

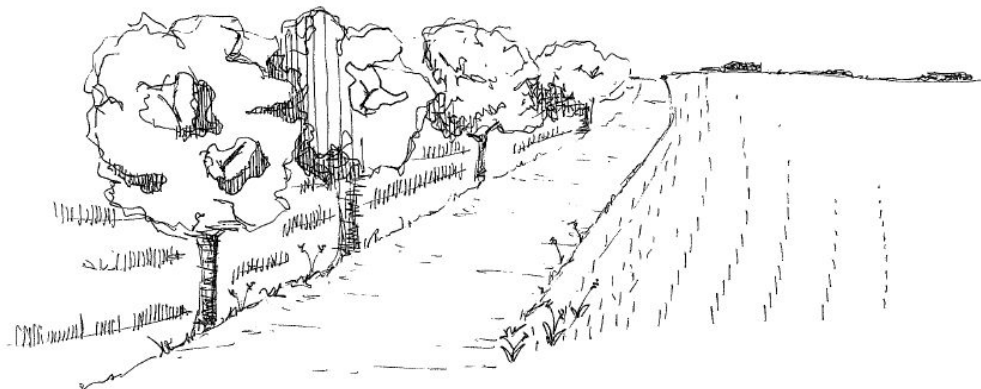
Zásadou je citlivý rozvoj území, vycházející z jeho hodnot, a povahy okolní krajiny i celkového obrazu zasazení obcí v okolní krajině.

Zachování stávajících a rozvíjení dalších hodnot území, především přírodních, kulturních, historických a architektonických.

Přikládat důraz na vzájemnou pěší provázanost mezi jednotlivými sídly i obcemi z okolních katastrů.

Podporován bude takový rozvoj území a jeho využití pro cestovní ruch, který nezatíží dále území svými negativními dopady.

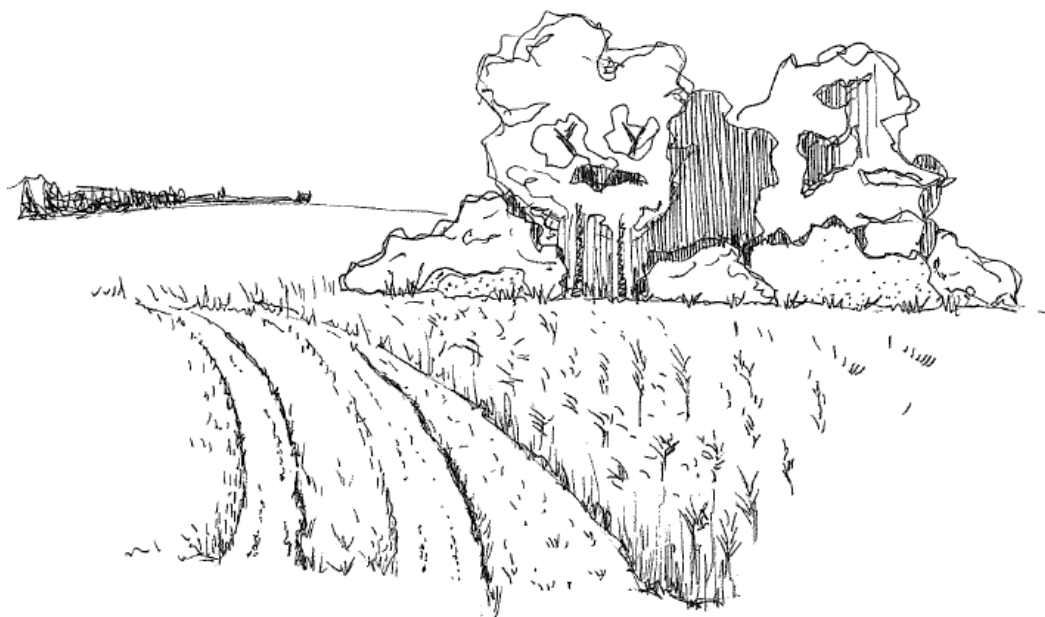
5.10 Vizualizace

Obr 39.: Na vizualizaci je znázorněna obnova polní cesty (2) s liovým jednořadým doprovodem tvořeným ovocnými dřevinami

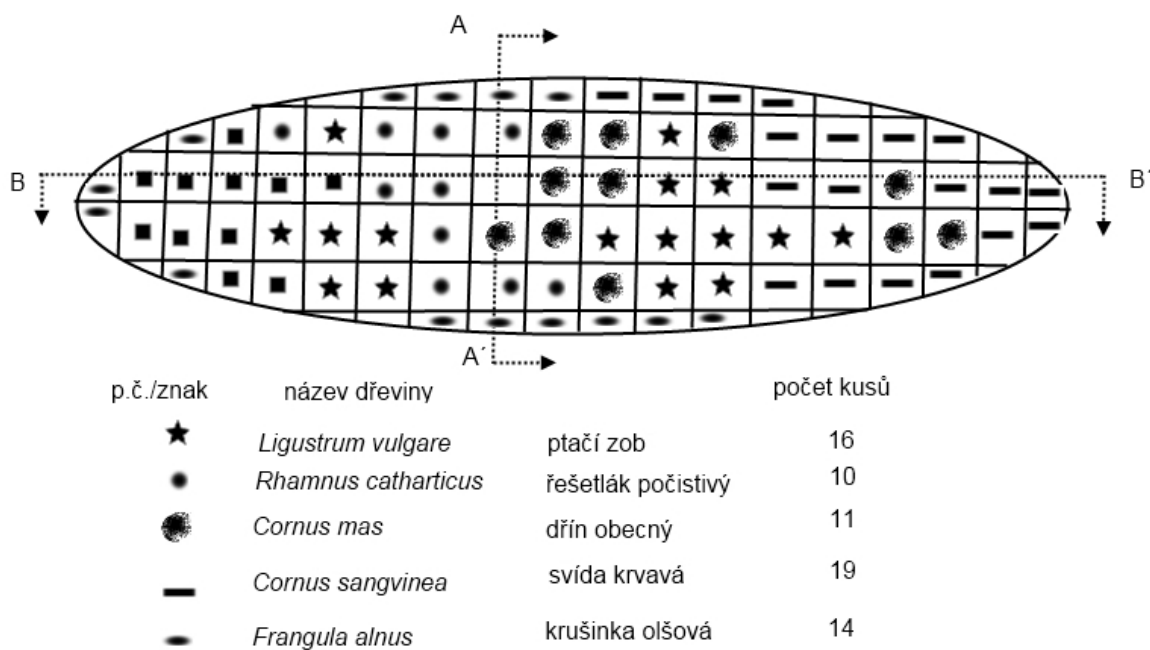
Obr 40.: Vizualizace znázorňuje vytvořené remízky (A) v oblasti Radouše.

Obr 41.: Vizualizace detailního pohledu na remízek u cesty.

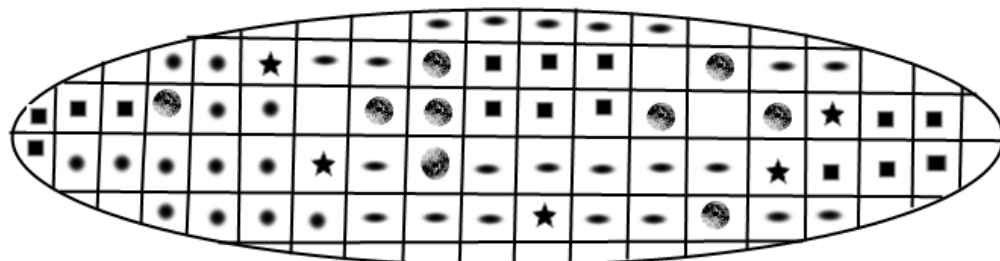
5.11 Osazovací plány

5.11.1 Remízek

rozměr oka sítě je 1 m

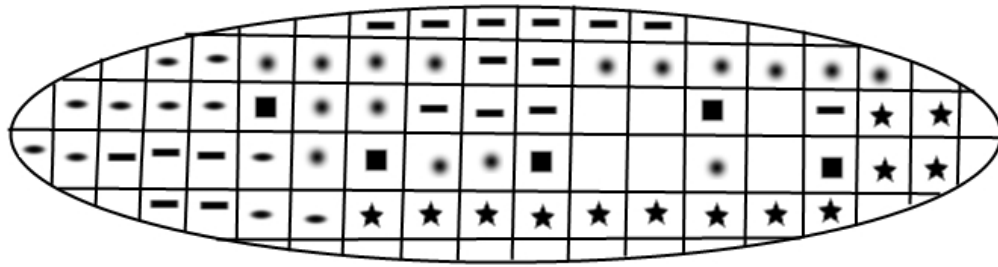
Obr 42.:Remízek typ A

pořadové č./znak	název	ks
●	<i>Carpinus betulus</i> habr obecný	9
★	<i>Quercus robur</i> dub letní	5
■	<i>Crateagus monogina</i> hloh obecný	15
●	<i>Prunus spinosa</i> trnka obecná	13
—	<i>Ligustrum vulgare</i> ptačí zob	22

rozměr oka sítě je 1 m

Obr 43.:Remízek typ B

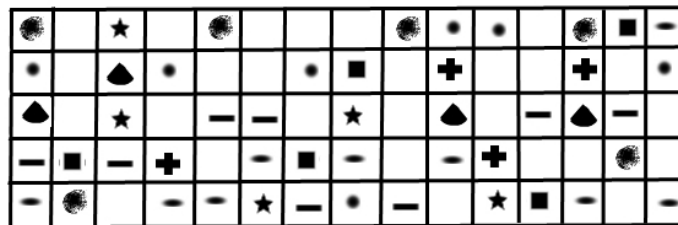
p.č. / znak	název	ks
■	<i>Acer platanoides</i> javor mlíč	5
—	<i>Crataegus monogyna</i> hloh obecný	16
-	<i>Prunus spinosa</i> trnka obecná	11
●	<i>Sambucus nigra</i> bez černý	16
★	<i>Euonymus europaeus</i> brslen evropský	13

rozměr oka mřížky je 1 m

Obr 44.: Remízek typ C

5.11.2 Doprovodná vegetace

Rozměr oka mřížky jsou 3m

pořadové č./znak	název	ks
★	<i>Carpinus betulus</i> habr obecný	5
▲	<i>Quercus petraea</i> dub letní	4
●	<i>Acer platanoides</i> javor mlíč	6
—	<i>Cornus sanguinea</i> svída krvavá	8
-	<i>Prunus spinosa</i> trnka obecná	7
●	<i>Sambucus nigra</i> bez černý	7
+	<i>Rosa canina</i>	4

Obr 45.: Osazovací sektor typ A – pro standardní stanoviště

●		★		●			●	▲	●		●	■	-
▲			●	▲	●	■		+			+		●
		★	▲	-	-		★		●		-	▲	-
-	■	-	+		-	■	-		-	+		●	
-	●		-	-	★	-	●	-	▲	★	■	-	-

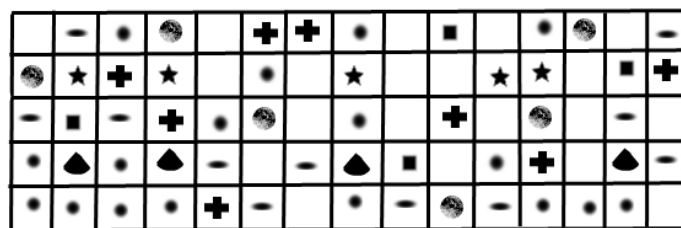
pořadové č./znak	název	ks
★	<i>Carpinus betulus</i> habr obecný	5
▲	<i>Quercus petraea</i> dub letní	6
●	<i>Acer platanoides</i> javor mléč	6
-	<i>Tilia platyphyllos</i> lípa velkolistá	8
-	<i>Prunus spinosa</i> trnka obecná	9
●	<i>Sambucus nigra</i> bez černý	6
+	<i>Rosa canina</i>	4

Obr 46.: Osazovací sektor typ B – pro standardní stanoviště

●	●	★		●		+		●	●	+		●		-
▲		●	▲			▲		●	●			★		▲
	+	★		-	-		★		▲	+	-	▲	-	
-	-	-	●		-	-	●	-	-	+		●	●	
-	●	●	-	-	★	-	-	-	●	★	-	-	●	-

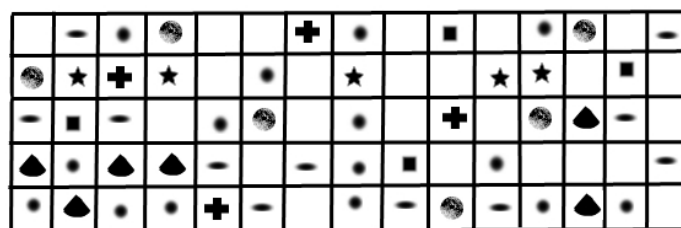
pořadové č./znak	název	ks
★	<i>Carpinus betulus</i> habr obecný	6
▲	<i>Quercus petraea</i> dub letní	6
●	<i>Acer platanoides</i> javor mléč	9
-	<i>Crataegus monogyna</i> hloh obecný	10
-	<i>Prunus spinosa</i> trnka obecná	10
●	<i>Sambucus nigra</i> bez černý	8
+	<i>Rosa canina</i>	5

Obr 47.: Osazovací sektor typ C – pro standardní stanoviště

pořadové č./znak	název	ks
★	<i>Betula pendula</i> bříza bělokorá	5
■	<i>Cornus mas</i> dřín obecný	4
●	<i>Cornus sanguinea</i> svída krvavá	16
-	<i>Frangula alnus</i> krušinka olšová	10
▲	<i>Quercus petraea</i> dub letní	4
+	<i>Rosa canina</i>	8

Obr 48.: Osazovací sektor typ A1 – pro suchá stanoviště

pořadové č./znak	název	ks
★	<i>Carpinus betulus</i> habr obecný	5
■	<i>Tilia cordata</i> lípa malolistá	4
●	<i>Cornus sanguinea</i> svída krvavá	15
-	<i>Prunus spinosa</i> trnka obecná á	11
▲	<i>Quercus petraea</i> dub letní	6
+	<i>Rosa canina</i>	4

Obr 49.: Osazovací sektor typ B1 – pro suchá stanoviště

-	-		+	●		●	■	●		+	●		+	-
●	●	●		-		●	+	●		●	●	●	-	●
+	■	★	-		-		★		-	+	■	★		-
●	●	+	-	★	-	●	-	●	★			●	●	
-		★	+		-		■			★	+		★	-

pořadové č./znak	název	ks
■	<i>Tilia cordata</i> lípa malolistá	4
-	<i>Tilia plathyphyllos</i> lípa velkolistá	7
-	<i>Populus nigra</i> topol černý	8
●	<i>Populus tremula</i> topol osika	8
★	<i>Alnus glutinosa</i> olše lepkavá	7
●	<i>Salix alba</i> vrba bílá	10
+	<i>Salix caprea</i> vrba	8

Obr 50.: Osazovací sektor typ A2 – pro vlhká stanoviště

-	-	■		■										-
●	●	●		-		●		●	■	●			-	●
		★	-		-		★		-			★	■	-
	■		-	★	-	●	-	■	★					
-		★			-					★			★	-

pořadové č./znak	název	ks
■	<i>Tilia cordata</i> lípa malolistá	8
-	<i>Alnus glutinosa</i> olše lepkavá	7
-	<i>Populus nigra</i> topol černý	7
●	<i>Populus tremula</i> topol osika	8
★	<i>Salix alba</i> vrba bílá	8

Obr 51.: Osazovací sektor typ B2 – pro vlhká stanoviště

5.12 Ekonomické zhodnocení

	Remízek A	mj	Počet	Cena Kč	Cena celkem
1	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,02 m ³	kus	70	25	1820
2	výsadba keřů v rovině		70	50	3500
3	Dovoz vody pro závlivu rostlin na vzdálenost do 6000 m	m ³	70	13	910
4	Přesun hmot pro sadovnické a krajinářské účely	t	0,5	775	387
	rostliny a materiál				
5	<i>Ligustrum vulgare</i>	kus	16	35	560
6	<i>Rhamnus catharticus</i>	kus	10	50	500
7	<i>Cornus mas</i> , K 2,5	kus	11	50	550
8	<i>Cornus sanguinea</i> , K 2,5	kus	19	25	475
9	<i>Frangula alnus</i> , K 2,5	kus	14	40	560
10	Oplocení lesních kultur dřevěnými kůly průměru do 120mm výšky 1,5 m s drátěným pletivem	m	40	187	7480
11	Plot - UZLOVA – LIGHT zinková - vrstva 70g/m ² – max. 500 m pro nižší sněhovou pokrývku Ø okrajového drátu 2,00 mm, Ø vnitřního drátu 1,60 mm	m	40	50	2000
12	dřevěnné kůly - Kůl dubový 5,5 x 3 cm x 150 cm	kus	8	50	400
	cena				19346

	Remízek B	mj	Počet	Cena Kč	Cena celkem
1	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,05 m ³	kus	14	35	554
2	Výsadba stromu prostokořeného	kus	14	100	1400
3	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,02 m ³	kus	50	25	1250
4	výsadba keřů v rovině	kus	50	50	2500
5	Dovoz vody pro závlivu rostlin na vzdálenost do 6000 m	m ³	64	13	832
6	Přesun hmot pro sadovnické a krajinářské účely	t	0,5	775	387
	rostliny a materiál				
7	<i>Carpinus betulus</i>	kus	9	50	450
8	<i>Quercus robur</i>	kus	5	100	500
9	<i>Crataegus monogyna</i>	kus	15	25	375
10	<i>Ligustrum vulgare</i>	kus	13	35	1365
11	<i>Prunus spinosa</i>	kus	22	25	550
12	Oplocení lesních kultur dřevěnými kůly průměru do 120mm výšky 1,5 m s drátěným pletivem	m	40	187	7480
13	Plot - UZLOVÁ – LIGHT zinková - vrstva 70g/m ² – max. 500 m pro nižší sněhovou pokrývku Ø okrajového drátu 2,00 mm, Ø vnitřního drátu 1,60 mm	m	40	50	2000
14	dřevěnné kůly - Kůl dubový 5,5 x 3 cm x 150 cm	kus	8	50	400
	cena				20131

	Remízek C	mj	Počet	Cena Kč	Cena celkem
1	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,05 m ³	kus	5	35	175
2	Výsadba stromu prostokořeného	kus	5	100	500
3	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,02 m ³	kus	56	25	1400
4	výsadba keřů v rovině	kus	56	50	3593
5	Dovoz vody pro závlaku rostlin na vzdálenost do 6000 m	m ³	61	13	798
6	Přesun hmot pro sadovnické a krajinářské účely	t	0,5	775	387
	rostliny a materiál				
7	<i>Acer platanoides</i>	kus	5	50	250
8	<i>Crataegus monogyna</i>	kus	16	25	400
9	<i>Prunus spinosa</i>	kus	11	25	275
10	<i>Sambucus nigra</i>	kus	16	25	400
11	<i>Eounymus europaeus</i>	kus	13	35	455
12	Oplocení lesních kultur dřevěnými kůly průměru do 120mm výšky 1,5 m s drátěným pletivem	m	40	187	7480
13	Plot - UZLOVÁ – LIGHT zinková - vrstva 70g/m ² – max. 500 m pro nižší sněhovou pokrývku Ø okrajového drátu 2,00 mm, Ø vnitřního drátu 1,60 mm	m	40	50	2000
14	dřevěnné kůly - Kůl dubový 5,5 x 3 cm x 150 cm	kus	8	50	400
	cena				17113

	Typový segment C	mj	Počet	Cena Kč	Cena celkem
1	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,05 m ³	kus	14	35	554
2	Výsadba stromu prostokořeného	kus	14	100	1400
3	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,02 m ³	kus	50	25	1250
4	výsadba keřů v rovině	kus	50	50	2500
5	Dovoz vody pro závlaku rostlin na vzdálenost do 6000 m	m ³	64	13	832
6	Přesun hmot pro sadovnické a krajinářské účely	t	0,5	775	387
	rostliny a materiál				
7	<i>Carpinus betulus</i>	kus	6	25	150
8	<i>Quercus robur</i>	kus	6	50	300
9	<i>Acer platanoides</i>	kus	9	25	975
10	<i>Prunus spinosa</i>	kus	10	25	250
11	<i>Crataegus monogyna</i>	kus	10	15	150
12	<i>Sambucus nigra</i>	kus	8	15	120
13	<i>Rosa canina</i>	kus	5	10	50
	cena				8918

Polní cesty					
Poř.č.	Položka	mj	Počet	Cena Kč	Cena celkem
1	Obdělání půdy válením	m2	14500	0,31	4495
2	Plošná úprava terénu v zemině tř. 1 až 4 při nerovnostech terénu do 100 mm	m2	14500	17	246500
3	Hloubení jamek pro vysazování rostlin bez výměny půdy do 0,05 m3	kus	500	25	12500
4	Výsadba stromu prostokořeného	kus	500	100	50000
5	Založení trávníku lučního	m2	14500	5,36	8040
6	Podklad ze štěrkodrti 0-32 s rozprostřením a zhutněním tl.50 mm	m2	3350	90	301500
7	Ošetřování stromů - kůl k sazenici délky 2m, průměru od 0,04 m do 0,06 m	kus	500	11	5500
8	Dovoz vody pro závlivu rostlin na vzdálenost do 6000 m	m3	50	13	780
9	Přesun hmot pro sadovnické a krajinářské účely	t	5	775	3875
10	Kůl frézovaný s fazetou na špici, průměr 6 cm, délka 250 cm, ztratné 1%	kus	500	100	50000
11	Úvazek bavlněný šířka 3 cm, ztratné 3%	m	300	100	30000
	cena				713190
	rostliny a materiál				
13	<i>Malus domestica</i> , matčino, prostokořen.	kus	250	250	62500
14	<i>Malus domestica</i> , malináč, prostokořen.	kus	250	250	62500
	cena				125000

Revitalizace					
Poř.č.	Položka	mj	Počet	Cena Kč	Cena celkem
1	Demontáž betonového opevnění	m2	250	1500	375000
2	Násyp kamenů do koryta	m3	25	3500	87500
3	Vodorovné přemístění bez naložení vykopku zemin schopných zúrodnění do 3000 m	m3	100	35	3500
4	Přesun hmot pro úpravy vodních toků a kanály	m3	100	112	11200
	cena				477200
	cena celkem				1389816

6 Diskuse

Život na vesnici se podstatně změnil, lidé již nepěstují plodiny na svých zahradách, nesklízí sady a ztratili potřebu obhospodařování polí. Dříve museli lidé pro svou obživu pěstovat plodiny a chovat hospodářská zvířata a tím, vědomě či nevědomě, přetvářeli okolí sídla. Součástí krajiny byly drobné prvky jako meze určující pevné vymezení hranice pozemku. Krajina byla protkána sítí drobných cest a pěšin. Lidé se navštěvovali mezi vesnicemi a udržovali osobní kontakt. Lidský život se podřizoval možnostem úrodnosti drobného políčka. Hospodáři na svých pozemcích vyprodukovali vše potřebné od obilí po plochy na pastvu. Stálé pracovní nasazení bylo narušeno jen v neděli kdy se nepracovalo a probíhal čilý vesnický život, obyvatelé se scházeli v hostincích a udržovaly lidské vztahy. Od této doby se krajina razantně změnila, a to převážně za posledních sto let. Intenzivně využívaná krajina si však ještě částečně udržela charakter venkovské krajiny s drobnými sídly.

Rozptýlená zeleň se vyskytovala zcela sporadicky z důvodů zastínění drobných polí a maximalizaci obhospodařované plochy. Stabilitu krajiny zde zajišťovaly právě drobné prvky a vysoká heterogenita parcel. Pokud se vegetace ve volné krajině vyskytovala, jednalo se především o solitérní dřeviny a liniovou ovocnou výsadbu. Meze se udržovaly nezarostlé a byly určené k pastvě. Tento vztah zemědělce k rozptýlené zeleni lze pozorovat stále, dochází k odstraňování náletové vegetace a prořezávkám stromů v okolí polních celků. Nevyrovnaná doba sklizně je nežádoucí efekt způsobený stínem od okolní vegetace. Z tohoto důvodu navrhované remízky mají tvar čocky se zaoblenými kraji, tento tvar umožňuje zemědělské technice pohodlně vegetační útvar objet. Zaoblené kraje se můžou pro podporu lepšího obhospodařování tvarovat do špičky proti směru orby.

V dnešní době již není situace tolik radostná, lidé ztratili vztah k půdě. Vztah jak vlastnický tak i pocitový, dochází k prodeji pozemků velkým družstvům, která pozemky intenzivně obhospodařují a nestarají se o jiné funkce krajiny. Znatelný problém způsobuje migrace starousedlíků z venkova do měst, způsobena úbytkem pracovních příležitostí a hledání nových způsobů rekreace. Na druhou stranu se venkovský prostor naopak stává jakým si odkladištěm městského života a touhou žít život na venkově. Dochází k rozšiřování zastavěných území do okolní krajiny. Zástavba nectí historické vztahy ani architekturu a urbanistické dispozice obcí a stává se typizovanou a uniformní. Tento trend má za následek setření původních

vazeb v krajině a mnohdy zhoršení kvality života v obci. Negativním faktorem je smazání regionálních odlišností v rámci regionálních celků vlivem monotónní výstavby. Vlivem intenzivního obhospodařování pozemků došlo k rozrušení propojení sídel polními cestami a pěšinami. Dochází k degradaci pěšího způsobu dopravy, lidé dnes již jedou na návštěvu do sousední obce autem, nežli by zvolil pěší způsob dopravy. Tento problém souvisí s nemožností krajinou rychle a bezpečně procházet. Návrhová část se tomuto trendu snaží zabránit obnovou polních cest a mezí, doplněním zeleně a umožnění vodním tokům návratu do svých přirozených koryt. Navrhované úpravy v katastru města vychází v rámcovém rozpočtu na 1 389 816 Kč. Úpravy nepředstavují velkou finanční zátěž, vezmeme - li v potaz možnost financování z Evropské unie

7 Závěr:

Výsledkem této práce je zhodnocení stavu krajiny na katastru města Hostomic a vytvoření návrhů krajinářských úprav, na základě informací z odborné literatury a provedení analýz. Návrh klade důraz na vzájemnou pěší provázanost mezi sídly. Pro rekreační vyžití pro místní pěší i cyklistickou dopravu. Stávající stabilizovaná cestní síť v krajině je doplněna a vytváří nová propojení mezi jednotlivými. Zabývá se především obnovou zeleně v extravilánu a zapojením obce do krajiny. Návrh nemá za cíl zásadním způsobem měnit charakter krajiny, ale jeho citlivé doplnění a podpoření.

8 Seznam použité literatury

Knižní publikace

- Beránková, M., Kubačák, A. 2010. Dějiny zemědělství v Čechách a na Moravě. Libry. Havlíčkův brod. 430s. ISBN: 978-80-7277-113-4.
- Bičík, I. 2004. Long Term Changes in Land Use of Czech Republic Territory. Život. Prostr., 38(2), 81 – 85.
- Culek, M., 1996. Biogeografické členění České republiky. Praha : ENIGMA. ISBN: 80-85368-80-3
- Culek, M., a kol. 2005. Biogeografické členění České republiky II. díl. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Praha. ISBN: 80-86064-82-4.
- Day, CH. 2002 Spirit and Place. Kidlington (England). Architectural Přes.,. 253 s. ISBN 978-0750653596.
- De Lucio, J. V., Mohamadian, M., Ruiz, J. P., Banayas, J., Bernaldez, F. G. 1996. Visual landscape exploration as revealed by eye movement tracking. Landscape and urban planning, 34(2), 135-142.
- Duncan, J. S., Lambert, D. R. 2002. Landscape, aesthetics, and power. American Space/American Place: Geographies of the Contemporary United States, 264-91.
- Forman, R., Godron, M. 1993. Krajinná ekologie. Academia. Praha. 583 s. ISBN: 80-200-0464-5.
- Gojda, M. 2000. Archeologie krajiny – vývoj archetypů kulturní krajiny. Academia. Praha. 238 s. ISBN: 80-200-0780-6.
- Hendrych, J. 2005. Tvorba krajiny a zahrad. ČVUT. Praha. 199 s. ISBN.:80-01-03163-2
- Jeleček, I. 1995. Využití půdního fondu České republiky 1845 – 1995: Hlavní trendy a širší souvislosti. sborník české geografické společnosti. (100)4: 276–291.
- Jongepierová, I. Poková, H. 2006. Obnova travních porostů. ČSOP. Veselí nad Moravou. s. 105. ISBN: 80-903444-4-5.
- Just a kol. 2003. Revitalizace vodního prostředí. AOPK. Praha. s. 144. ISBN: 80-86064-72-7.

- Kostrhun, P., a kol. 2006. Obraz krajiny a jeho interpretace- fenomeologické pojetí. Sborník příspěvků k teorii, vývoji a tvorbě v krajinářské architektuře a zahradním umění. MZLU. Brno. s. 46. ISBN 80-7375-004-X.
- Kupka, J, .Štréblová Hronovská, K. 2013. Ochrana kulturní krajiny. ČVUT. 171 s. ISBN: 978-80-01-05391-1.
- Kuna, M. a kol. 2004. Nedestruktivní archeologie. Academia. Praha 556 s. ISBN: 80-200-1216-8.
- Lipský, Z. 1994. Změna struktury České venkovské krajiny. Sborník České geologické společnosti, 99(4), 248 - 260
- Lipský 2000 Historical development of Czech rural landscape. Implications for present landscape planning. 6: 149-159
- Lokoč, R. Lokočová, M. 2010. Vývoj krajiny v České republice. Lipka. Brno. 86 s. ISBN::978-80-904807-3-5.
- Löw, J. 1995 Rukověť projektanta místního Úses, Brno, ISBN 80-85765-55-1
- Löw, J., Míchal, I. 2003 .Krajinný ráz. 1. vyd. Lesnická práce. Kostelec nad Černými lesy. 552 s. ISBN: 80-86386-27-9.
- Machovec, J., 1982. Sadovnická dendrologie. SPN. Praha. 246 s. ISBN:neuveveno.
- Mareček, J. 2005. Krajinářská architektura venkovských sídel. Česká zemědělská univerzita. Praha. 362 s. ISBN: 80-213-1324-2.
- Miklós, L., Izakovičová, Z. 1997. Krajina ako geosystém. VEDA. Bratislava. 153 s. ISBN: 80-224-0519-1.
- Musil, Z., Šebková, K. 2010. Zásady údržby a péče o travní porosty v CHKO Moravský kras. Reprocentrum. Blansko.
- Neuhäuslová, Z., a kol. 1998. Mapa potencionální přirozené vegetace České republiky. Praha. 3. Academia. ISBN: neuvedeno
- Nohl, W. 2001. Sustainable landscape use and aesthetic perception– preliminary reflections on future landscape aesthetics. Landscape and urban planning, 54(1), 223-237.
- Quitt, E. 1971. Klimatické oblasti Československa. Academia, Praha. 73 s. ISBN: neuvedeno
- Sklenička, P. 2003. Základy krajinného plánování. Nakladatelství Naděžda Skleničková. Praha. 321 s. ISBN: 80-903206-1-9.

- Šarapatka B., Niggli U., a kol. 2008. Zemědělství a krajina cesty ke vzájemnému souladu. Univerzita Palackého. Olomouc. 271 s. ISBN: 978-80-244-1885-8.
- Štěpánek 1992. The Iron Curtain and Its Impact on the Environment in the Czech Republic. IAUC – Geographica 1, Praha, 59-63
- Troll, C. 1950. Die geografische landschaft und ihre erforschung. Studium Generale 3. Springer, Heidelberg, 163 – 181.
- Vorel, I., Kupka, J., 2011. Identifikace a hodnocení. ČVUT. Praha.148 s. ISBN:978-80-01-04766-8.
- Wöbse, H. H. 2002. Landschaftsästhetik:über das Wesen, die Bedeutung und den Umgang mit landschaftlicher Schönheit. Ulmer. Stuttgart. 304 s. ISBN.:3-8001-3217-6.

Legislativa

- Česko. Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, s. 669-670. Dostupné také z < <http://zakony-online.cz/?s42&q42=all>>.

Internetové zdroje

- Kuča, K. Urbanismus venkovských sídel v Českých zemích [online]. Kulturně historické dědictví kolem nás 31. května 2012 [cit. 29. 12. 2015]. Dostupné z < <http://elearning.historickededictvi.com/zobraz/materialy/odborne-texty/urbanismus>>
- Laboratoř geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně. [cit. 17. 1. 2016]. dostupný z: <http://oldmaps.geolab.cz>
- Portál veřejné správy České republiky, mapové služby. [cit. 23.1. 2016]. dostupný z: <http://geoportal.gov.cz>
- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, mapové služby. [cit. 23. 1. 2016]. Dostupný z <http://mapy.nature.cz>
- Geoportál obce Hostomice. [cit. 17. 1. 2016]. Dostupné z <http://hostomice.gepro.cz>

9 Seznam obrázků a tabulek

- Obr.1.: Vymezení řešeného území
- Obr.2.: Vymezení řešeného území
- Obr. 3.: Geologická mapa
- Obr. 4.: Půdní mapa
- Obr.5.: Hydrologické poměry
- Obr. 6.: Mapa klimatických oblastí
- Obr. 7.: Biogeografické složení
- Obr. 8.: Rekonstruovaná přirozená vegetace
- Obr. 9.: Potencionální přirozená vegetace
- Obr. 10.:Rekonstruovaná přirozená vegetace
- Obr. 11.:Potencionální přirozená vegetace
- Obr.12: Müllerova mapa 1720
- Obr.13: Vojenské mapování z let 1764 - 1768
- Obr.14: Vojenské mapování z let 1764 - 1768
- Obr.15: Vojenské mapování z let 1764 - 1768
- Obr.16: Císařský otisk stabilního katastru
- Obr.17: Ortofotomapa z roku 1938
- Obr.18: Ortofotomapa z roku 1951
- Obr.19: Ortofotomapa z roku 1967
- Obr.20: Ortofotomapa z roku 1978
- Obr.21: Ortofotomapa z roku 1988
- Obr.22: Ortofotomapa z roku 2001
- Obr.23: Ortofotomapa z roku 2011
- Obr 24.:Fotografie sadu u Hadovny
- Obr 25.:Fotografie mozaiky luk a polí v nivě Řeřichy a Běštínského potoka.
- Obr 26.:Fotografie upraveného koryta potoka Chumavy.
- Obr 27.:Fotografie přirozeně renaturujícího Lštěňského
- Obr 28.:Fotografie zachycuje střed původní a nové zástavby v Bezdědicích pod Plešivcem
- Obr 29.:Zachycená zemědělská krajina v okolí Radouše
- Obr 30.: Mapa současného stavu krajiny
- Obr 31.: Stávající potenciál krajinného rázu, hodnoty a problémy území
- Obr 32.: Návrh kompozičního a obytného využití území
- Obr.33.: Zonace současná
- Obr 34.: Zonace navržená
- Obr 35.: Pocitová mapa území
- Obr 36.: Návrh krajinářského řešení
- Obr 37.: Koncepce průchodnosti krajinou a obnovy polních cest
- Obr 38.: Návrh vodohospodářských opatření
- Obr 39.: Vizualizace

Obr 40.: Vizualizace
Obr 41.: Vizualizace
Obr 42.: Remízek typ A
Obr 43.: Remízek typ B
Obr 44.: Remízek typ C
Obr 45.: Osazovací sektor typ A – pro standardní stanoviště
Obr 46.: Osazovací sektor typ B – pro standardní stanoviště
Obr 47.: Osazovací sektor typ C – pro standardní stanoviště
Obr 48.: Osazovací sektor typ A1 – pro suchá stanoviště
Obr 49.: Osazovací sektor typ B1 – pro suchá stanoviště
Obr 50.: Osazovací sektor typ A2 – pro vlhká stanoviště
Obr 51.: Osazovací sektor typ B2 – pro vlhká stanoviště

tabulky

Tab 1.: Současný stav rozptýlené vegetace, začátek 1/5, klasifikační třídy dle Machovce (1982)
Tab 2.: Současný stav rozptýlené vegetace, pokračování 2/5
Tab 3.: Současný stav rozptýlené vegetace, pokračování 3/5
Tab 4.: Současný stav rozptýlené vegetace, pokračování 4/5
Tab 5.: Současný stav rozptýlené vegetace, dokončení 5/5
Tab 6.: SWOT analýza
Tab 7.: Hodnocení krajinného rázu – Indikátory přítomnosti hodnot přírodní charakteristiky a identifikované hlavní znaky přírodní charakteristiky
Tab 8.: Hodnocení krajinného rázu – dochované znaky a kulturní a historické charakteristiky
Tab 9.: Hodnocení krajinného rázu – rysy prostorové skladby, charakteru a identity
Tab 10.: Hodnocení krajinného rázu – Identifikované hlavní znaky vizuální charakteristiky